

İkinci Alzheimer merkezi açılıyor

Kadıköy Belediyesi, ikinci Alzheimer merkezini açıyor. Göztepe'de yer alan tarihi binada Alzheimer hastaları ve yakınlarına hizmet verilecek. Aynı binada Kadıköylülere yönelik sosyo-ekonomik destek, psikolojik danışmanlık, güçlendirme, atölye ve eğitim çalışmalarının yapıldığı Sosyal Hizmet Merkezi de yer alıyor

● Sayfa 2'de

İBB'de 1 yıl

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu 23 Haziran yerel seçimlerinin 1. yıldönümünde 1 yılda yaptıkları belediye çalışmalarını ve bundan sonra yapacaklarını anlattı

● Sayfa 4'te

Olası deprem bilançosu

İBB, her ilçeye dair deprem tahmin kitapçığı hazırladı. Kadıköy'de 7.5 büyüklüğündeki tahmini depremde binaların yüzde 10'unun orta, yüzde 2'sinin ağır, yüzde 1'inin çok ağır hasar göreceği tahmin ediliyor

● Sayfa 10'da

“AVM'ye ihtiyaç yok!”

Söğütlüçeşme'de yapılmak istenen “AVM Tipi Gar” projesini Beykent Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Melis Oğuz ile konuştuk. Oğuz, projenin kent ve kamu yararı açısından olumlu olmadığını söylüyor

● Sayfa 3'te

Ya da basitçe seks...

BETÜL MEMİŞ 7'de

Gördüklerimiz Göremediklerimiz (117)

MARİO LEVİ 10'da

Harun Tekin'den yeni bir konser modeli: Hediyeler

MELİS DANIŞMEND 11'de

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar – 77

METİN ALTIOK 5'te

Kadıköy duvarları konuşuyor

İstanbul'un, Kadıköy dahil 5 farklı semtindeki duvar yazılarını inceleyen akademisyen Elif Tufan Türkoğlu, “Duvar yazıları sistemin yanlışlarını düzeltemez ancak alt kültürlerin sesini var kılabılır” diyor

● Sayfa 7'de

Tebhirhaneler, javel suyu ve kimyasallar...

Osmanlı döneminde yapılan dezenfekte çalışmalarını konuştuğumuz tarihçi İsmail Yaşayanlar, “Bir mahallede, köyde veya kasabada salgın görüldüğünde, müfettişler derhal oraya gider, hastalığın yayılmasını engellemek için dezenfeksiyon uygulamaları öncelikli olmak üzere çeşitli önlemler alırlardı” diyor

● Sayfa 9'da

Öğretmenevine tahliye kararı

Uzun yıllar “Fatma Şadiye Toptani Öğretmenevi” olarak kullanılan Kızıltoprak'taki tarihi köşk Sultan Selim Hanı Kadim Vakfı'na devredildi. Vakıflar Genel Müdürlüğü, 1967 yılından beri köşkte faaliyet yürüten Türkiye Emekli Öğretmenler Derneği'nin köşkü tahliye etmesini istedi

● Sayfa 3'te

Aşı çalışmaları ne durumda?

Dr. Mehmet Berktaş, virüse karşı aşı çalışmalarını gazetemize değerlendirdi. Berktaş, aşıyla bağışıklığın anca 2021 sonunda olabileceğini söylerken, “En az 32 ay, en fazla 177 ay daha virüse maruz kalacağız” uyarısı yaptı

● Sayfa 12'de

GÖZTEPE'YE SOSYAL HİZMET VE ALZHEIMER MERKEZİ

Kadıköy Belediyesi Göztepe Mahallesinde restore ettiği tarihi binayı düzenleyerek Sosyal Hizmet Merkezi olarak açtı. Aynı binada yer alan ikinci Alzheimer Merkezi de açılışa hazır

İLETİŞİM: Göztepe Sosyal Hizmet Merkezi
Göztepe Mah. Tepegöz Sok. No: 41/1 Kadıköy/İst.
216 357 61 67 – 216 357 35 04
Göztepe Alzheimer Merkezi
216 356 21 55 – 216 350 75 79

Kadıköy Belediyesi Göztepe Mahallesinde yer alan tarihi bir binayı kiralayarak Sosyal Hizmet Merkezi ve Alzheimer Merkezi olarak düzenledi. Açılışı pandemi nedeniyle ertelenen Sağlık İşleri Müdürlüğü'ne bağlı Göztepe Alzheimer Merkezi, Alzheimer hastalarına ve hasta yakınlarına hizmet verecek. Hizmet vermeye başlayan Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bağlı Göztepe Sosyal Hizmet Merkezinde ise; sosyo-ekonomik ihtiyaç sahibi gruplara yönelik psiko-sosyal destek, sosyo-ekonomik destek, psikolojik danışmanlık, güçlendirme hizmeti veriliyor, atölye ve eğitim çalışmaları yapılıyor.

GÖZTEPE SOSYAL HİZMET MERKEZİ

Göztepe Mahallesi Tepegöz Sokak'ta yer alan Sosyal Hizmet Merkezi'nde, Kadıköy ilçesi sınırları içinde ikamet eden ve merkeze gelerek kayıt yaptıran herkes (kadın, erkek, çocuk, genç, yaşlı, engelli, göçmen, mülteci, LGBTİ), sunulan hizmetlerden faydalanabiliyor. Toplumun her kesiminden bireyin kendisini gerçekleştirmesini, aktif ve üretken olarak yaşama katılmasını amaçlayan mesleki çalışmalar yürütülen merkezde psikolojik danışmanlık, hukuki danışmanlık, psiko-sosyal danışmanlık, hak temelli farkındalık, güçlendirme ve eğitim çalışmalarının yanı sıra merkezde yürütülecek etkinlik ve çalışmalar yapılacak. Mahallelinin beklentisi

ve önerileri doğrultusunda Kadıköy Belediyesi'nin diğer müdürlükleri, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde çalışmaların yürütüleceği merkezde, toplumsal sorunların azaltılmasına yönelik; Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı, Kadın Sağlığı Eğitimi, Çocuğun Bedensel Söz Hakkı Seminerleri v.b. atölye, eğitim ve seminer programları da düzenlenecek.

GÖZTEPE ALZHEIMER MERKEZİ

Yeni korona virüs salgını nedeniyle açılışı ertelenen Alzheimer Merkezi, Kadıköy'de ikamet eden, hastalığın 1 veya 2'nci evresinde olan 100 Alzheimer hastasına hizmet verecek. Hastaların tüm gün yararlanabilecekleri Alzheimer Merkezi'nde, 'tıbbi bakım hizmeti' yer almayacak. Göztepe Mahallesi'nde yer alan 3 katlı ahşap merkezin, hastaların dolaşabilecekleri, sosyal aktivitelerini yürütebilecekleri bir bahçesi de bulunuyor. Göztepe Alzheimer Merkezi'nde hastalara hizmetin yanı sıra, hasta yakınlarına da destek hizmetleri verilecek.

HEM AKTİVİTE HEM EGZERSİZ

Kadıköy Belediyesi'nin ücretsiz hizmet verdiği Alzheimer Merkezleri'nde hastaları yaşama bağlamak, günlük yaşam faaliyetlerini keyifli geçirmelerini sağlamak ve zihinsel rehabilitasyon çalışmaları ile hastalığın evre atlamaını geciktirmek amaçlanıyor. Göztepe Alzheimer Merkezi'nde de, 19 Mayıs Alzheimer Merkezi'nde olduğu gibi, psikomotor becerilerin aktif kalması için zihinsel ve fiziksel aktivitelerin yer alması planlanıyor. Bunun yanı sıra germe-gevşeme egzersizleri, yürüyüş programları, top egzersizleri farklı gibi egzersizlerle hastaların bedensel sağlıklarının da korunması için çalışmalar yapılacak.

Sosyal Hizmet ve Alzheimer Merkezine ilişkin bilgi veren Kadıköy Belediye Başkanı Şerhil Dara Odabaşı şöyle konuştu: "Kadıköy önemli oranda 65

yaş üstü yurttaşlarımızın yaşadığı bir ilçe. Biz de onların hayatlarını daha sağlıklı, mutlu ve verimli geçirmeleri için elimizden gelen çalışmaları yapıyor, onların önceliklerini gözetiyoruz. Pandemi süreci boyunca evlerinden çıkamayan, 65 yaş üstü bireylerin sıcak yemek, ilaç ve yiyecek alışveriş taleplerini karşıladık. Onların yüzündeki gülümseme ve huzur bizim çok kıymetli. Göztepe Alzheimer Merkezi ile Kadıköy'de ikamet eden, 100 Alzheimer hastasına hizmet vereceğiz. Merkezimiz sayesinde hastalar ve hasta yakınlarının hem yaşam kalitesi artacak hem de verimli zaman geçirecekler. Salgın nedeniyle açılışımızı ertelemiştik. Sosyal Hizmet Merkezimiz hizmet vermeye başladı. Alzheimer Merkezi de en kısa zamanda son düzenlemeleri yaparak hizmet vermeye başlayacak"

İLK MERKEZ, 2017'DE AÇILMIŞTI

Kadıköy'de Alzheimer hastalarına ve hasta yakınlarına yönelik ilk hizmet 2017 yılında 19 Mayıs Mahallesi'nde açılan "19 Mayıs Alzheimer Merkezi ve Sosyal Yaşam Evi" ile başladı. 80 kişilik hasta kapasitesine sahip olan merkezde, 1. ve 2. evrede bulunan hastalara yönelik hizmetin yanı sıra hasta yakınlarına da psikolojik destek ve çalışmaları yürütülüyor.

Binanın ilk katında Alzheimer hastalarına hizmet verilirken, ikinci kat 'Sosyal Yaşam Evi' olarak kullanılıyor. Pandemi sürecinde hizmetlerine ara verilen 19 Mayıs Alzheimer Merkezi, kurulduğu günden bugüne kadar 350 hastaya hizmet verdi. Merkezde düzenlenen seminer, atölye çalışmaları, psikolojik danışmanlık, destekleme programları ve etkinliklerden ise yaklaşık 3500 hasta yakını yararlandı.

Alzheimer merkezlerinden hizmet alabilmek için hastanın Alzheimer hastası olduğunu gösteren tıbbi belge olması ve Kadıköy'de ikamet etmesi gerekiyor. Merkezden yararlanacak hastaların hastalığın 1 veya 2'nci evresinde olması gerekiyor.

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi, korona virüsü salgının yarattığı kaygı ve endişe ortamında hayatlarına yön verecek sınavlara hazırlanarak çaba gösteren öğrencileri yalnız bırakmıyor. 20 Haziran Cumartesi günü gerçekleşen LGS'de ter döken öğrencilere su, maske ve şeker dağıtımı yapan Kadıköy Belediyesi, 27-28 Haziran tarihinde yapılacak YKS öncesinde de destek çalışmalarına ara vermeden devam ediyor. Sınavın gerçekleşeceği okul önlerinde kurulacak standlarda sınav öncesi ve sonrasında hem maske, su ve şeker dağıtımı yapılacak hem de öğrencilerin heyecanlarına ortak olunacak.

KADIKÖY ÖĞRENCİLERİN SINAV HEYECANINI PAYLAŞIYOR

Korona virüsünün neden olduğu kaygı ortamında gerçekleşecek YKS'de ter dökerek öğrencilerin heyecanını paylaşarak destek olmak isteyen Kadıköy Belediyesi, sınavın yapacağı okul girişlerinde maske, su ve şeker dağıtımı yapacak

Tüm Öğrencilerimize

Sınavlarında

Başarılar Dilerim

Av. Şerhil Dara ODABAŞI
Kadıköy Belediye Başkanı

KADIKÖY BELEDİYESİ

Foot Care

PodyArt

Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk

Nasır

Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

SÖĞÜTLÜÇEŞME’DE “AVM” ISRARI SÜRÜYOR

İstanbul Valiliği, Söğütlüçeşme’deki TCDD arazinde yapılmak istenen “AVM tipi Gar” projesinde “ÇED gerekli değildir” kararını verdi. Proje hakkında konuştuğumuz Dr. Melis Oğuz, Söğütlüçeşme’de AVM’ye ihtiyaç olmadığını ve bu alanın transfer merkezi olarak yeniden tasarlanması gerektiğini belirtiyor

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı geçtiğimiz yıl bir plan askıya çıkararak Söğütlüçeşme’deki TCDD arazisini “Toplu Taşıma Gar Sahası” olarak düzenlemek istemişti. Kadıköy Belediyesi, Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası’nın itiraz ettiği imar kararları hakkında ilk olarak yürütmeyi durdurma kararı verildi ancak üst mahkeme bu kararı bozdı. Mahkeme kararının ardından söz konusu alana “AVM tipi Gar” yapılması kararlaştırıldı. Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı’nın tepki gösterdiği proje hakkında bir gelişme daha yaşandı. İstanbul Valiliği projeye ilişkin “ÇED Gerekli Değildir” kararının verildiğini açıkladı.

Valilikten yapılan açıklamada şu ifadeler yer verdi: “İstanbul İli Kadıköy İlçesi Hasanpaşa Mahallesi ve Zühütpaşa Mahallesi Söğütlüçeşme İstasyonu 3453 Ada, 1 Parsel ve 3454 Ada 1 Parsel adresinde Fıratcan İnş. Tur. Ve Tic A.Ş. tarafından yapılması planlanan ‘Söğütlüçeşme Yüksek Hızlı Tren Garı, Destek Birimleri, İlave Peron ve Ray Hattı Yaşam Merkezi’ projesine ilişkin olarak, Valiliğimizce 09.06.2020 tarih 20201119 sayılı ‘Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir’ kararı verilmiştir.”

“AVM YAPMA, YEŞİLİME DOKUNMA”

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi konuyla ilgili bir açıklama yaptı. Açıklamada, İstanbulluların, Söğütlüçeşme Tren İstasyonu ve çevresindeki yeşil alanlara getirilen yoğun yapılaşmaya ihtiyaç olmadığı ifade edilirken, şu görüşlere yer verildi: Sö-

ğütlüçeşme’de planlanan AVM görünümülü gar binasının esas hedefi, Haydarpaşa Gar Binası ve Geri Sahasını kullanım dışı bırakmaktır. Bu alanın fonksiyonel ve fiziksel bütünlüğünün parçalanmasına izin vermeyeceğiz! Haydarpaşa ve çevresinin arkeolojik, kültürel, tarihi ve kamusal değerlerini savunmakta kararlıyız. Kentin içinde kalan yeşil alanları yoğun yapılaşmayla talan etmekten vazgeçin!”

YAKIN ÇEVREDE AVM’LER VAR

Söğütlüçeşme’de neden bir AVM yapılmak isteniyor? Kadıköylülerin AVM’ye ihtiyacı var mı? Proje hayata geçirilirse Kadıköy’ün hali hazırda sorunlu olan trafiği daha fazla probleme dönüşür mü? Bütün bu soruların cevaplarını kentsel dönüşüm, kent sosyolojisi ve ulaşım alanında çalışmalar yürüten Dr. Melis Oğuz ile konuştuk.

Söğütlüçeşme’nin yakın çevresinde büyük alışveriş merkezlerinin yer aldığını söyleyen Oğuz’a göre bu alanda yeni bir AVM’ye ihtiyaç yok. Kadıköy’ü açık bir alışveriş merkezi olarak düşünmek gerektiğini ifade eden Oğuz, şöyle devam etti: “Nautilus, Akasya, Emaar görece yeni alışveriş merkezlerinden biri ve bütün bunlarda Akasya ve Nautilus, metro yani raylı sistem bağlantısı üzerinden ulaşılabilir konumdalar. Bu da Söğütlüçeşme’yi düşündüğünüz zaman metrobüsle rahatlıkla bağlantı kurulabilecek bir noktada. Bu bölgede bir “AVM ihtiyacı var mı” sorusunun yanıtı: yok. Keza Kadıköy zaten kendisi açık bir alışveriş merkezi olarak düşünülebilir. Zaten gündelik yaşam pratikleri içinde insanlar Kadıköy’de alışverişlerini yapmak ve alışveriş benzeri kurumlara, yani ticaret yapmak, tamirat vb. işlerini yapmak, kıyafet dikirmek, kuyumcuya gitmek gibi işlerini yapmak için zaten Kadıköy insanların kullandığı bir nokta. Söğütlüçeşme’den başlayıp rıhtıma kadar inen, Hasanpaşa da dahil olmak üzere geniş bir alanda bu faaliyet-

ler sürüyor. AVM niteliği taşıyan alanların çok yakın mesafede de bulunduğunu düşünecek olursak, projenin ne kent ne de kamu yararı açısından olumlu olduğunu düşünmüyorum.”

TRAFİK SORUNU ARTAR MI?

Hem şehirlerarası ulaşım için hem de İstanbul’un şehir içi ulaşımı açısından Söğütlüçeşme’nin büyük bir transfer merkezi olma görevini sağladığını vurgulayan Oğuz, “Bu nokta, aynı zamanda hem metrobüs hem minibüs, otobüs, dolmuş gibi karayolu taşımacılığının devam ettiği önemli bir transfer merkezi niteliğinde. Dünyada da baktığınız zaman büyük şehirlerde, bu tip büyük transfer merkezlerindeki tren garlarında insanların günlük hayat pratikleri için ihtiyaçlarının yanı sıra, manav, kitapçı, gazeteci, market veya seyahat ihtiyaçlarının satıldığı mağazaların olduğu, bazı alışveriş imkanlarının sunulduğu büyük, devasa yapılar görüyoruz. Tabii bu fonksiyonların hâli hazırda tren garından adım atıldığında Kadıköy’de ve hemen Hasanpaşa’da karşılanıyor olması, burada yeniden bir AVM niteliğinde bir yapının yapılmasını anlamlı kılmıyor.” dedi.

“Haydarpaşa tamamlanıp sisteme dahil olduktan sonra Söğütlüçeşme ana, başlangıç ya da bitiş istasyonu olma özelliğini de Haydarpaşa’yla paylaşacak.” diyen Oğuz, şöyle devam etti: “Haydarpaşa’da eskiden de tren istasyonu ve banliyö treni çalışırken Kadıköy vapuru Haydarpaşa’da da dururdu. Her vapur durmazdı ama belirli saatlerde oradan da yolcu alır ve oraya da yolcu bırakırdı. Belki bunu tekrar canlandırabilirler. Deniz taşımacılığının önemli bir parçası açısından bir transfer merkezi niteliği taşıyabilir. Fakat İstanbul’da toplu taşımının sadece yüzde 3’ü deniz taşımacılığı üzerinden sağlanıyor. Çok daha büyük bir kısmı karayolu taşımacılığı üzerinden yapıyor; hem özel araçlarla hem de minibüs, otobüs, dolmuş, metrobüs

vb. sistemlerle. Dolayısıyla Söğütlüçeşme’nin trafik yoğunluğunu Haydarpaşa çok büyük bir oranda zaten azaltamayacak. Şu anda Söğütlüçeşme ana ya da başlangıç ya da bitiş – yani Ankara’dan geliyorsanız da burada bitiyor, Ankara’ya gidecekseniz de burada başlıyor, ya da İstanbul’da metrobüsle geldiğiniz son nokta ve Marmaray’la devam edecekseniz gibi baktığınız zaman böyle bir özel yoğunluğu var. Haydarpaşa açıldıktan sonra bir kısmını Haydarpaşa’yla paylaşır ama buradaki bir AVM nitelediğindeki yükü kaldırabilecek noktaya zaten gelemeyiz, hâlihazırda burada var olan tüm trafik akışını iyice paralyze edecek bir şeye dönüşür.”

ÖNEMLİ TRANSFER MERKEZİ

Gün içinde çok yoğun nüfus hareketliliğinin yaşandığı bu alanda hâlihazırdaki yoğunluğu düzenleyici ve rahatlatıcı bir projenin yapılmasının daha anlamlı olacağını belirten Oğuz, “Marmaray projesinin şantiye süreci de dahil olmak üzere aslında İstanbullular çok uzun zaman büyük çileler çektiler ve sabır gösterdiler. Metrobüs projesi ve Söğütlüçeşme’nin bağlantısı, hâlâ devam eden Haydarpaşa projesi ve tüm yol ağının da bununla ilgili uyum sağlamak için yapılan çabalar, İstanbul’un altını üstüne getiriyor ve her bir tıkanan yol, kapanan yol ya da yapılan proje aslında özellikle şantiye süreci içerisindeyken insanların gündelik hayatlarında çok önemli bir problem olarak onların yüzleştikleri bir şey oluyor.” şeklinde konuştu.

Burada bir proje yapılması halinde Söğütlüçeşme’nin bir transfer merkezi olarak yeniden tasarlanması gerektiğini söyleyen Oğuz, transfer merkezinin özelliklerini de şöyle sıraladı: “insanların araçlarını, bisikletlerini ya da scooter’larını park edip buradaki toplu taşıma araçlarıyla yolculuklarına devam edecekleri olanakların sunulduğu, seyahatleri sırasında su, sandviç, gazete, kitap vs. alabileceği ufak büfelerin bulunduğu ve hemzemin alan düzenlemesi olarak da özellikle Kadıköy Belediyesi adasının, Hasanpaşa ile rıhtım arasındaki ilişkinin çok daha net bir şekilde kurulduğu ve buradaki toplu taşıma araçların park ettiği alanın organize edildiği bir sistemle düzenleniyor olması gerekiyor diye düşünüyorum.”

Tarihi Öğretmenevi vakfa devredildi

Fatma Şadiye Toptani Öğretmenevi olarak bilinen Kadıköy’ün tarihi köşkü “Sultan Selim Hanı Kadim Vakfı’na” devredildi. Türkiye Emekli Öğretmenler Derneği’nin köşkü tahliye etmesi isteniyor

Kızıtoprak’taki Fatma Şadiye Toptani Öğretmenevi olarak bilinen Kadıköy’ün tarihi köşkü 29 Ocak 2020 tarihinde Sultan Selim Han-ı Kadim Vakfı’na devredildi. Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul 2. Bölge Müdürlüğü Türkiye Emekli Öğretmenler Derneği’ne bir yazı göndererek köşkün tahliye edilmesini istedi.

TAHLİYE ETMELERİ İSTENDİ

Türkiye Emekli Öğretmenler Derneği Başkanı Erdoğan Kadir Karadeniz, köşkün 1952 yılında muallimler yurdu olması şartı ile hibe edildiğini ancak 29 Ocak tarihi itibarıyla Sultan Selim Han-ı Kadim Vakfı’na devredildiğini söyledi. Karara itiraz edeceklerini söyleyen Karadeniz, “Çıkin yazısı 2 Haziran’da elimize ulaştı. Tapusunu almışlar ve çıkın diyorlar. Ne yapacaklarını bilmiyoruz. Biz 1967 yılında beri amacına uygun bir şekilde burada faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. 1991 yılında İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile yaptığımız protokolle birlikte Öğretmenevi faaliyetlerini sürdürüyordu. Öğretmenevi kapatıldı. Biz işgalci değiliz, kamu yararına çalışan bir kurumuz. Çıkıyoruz diyerek bekleyeceğiz. Burası aynı zamanda öğretmenlerin dinlenme alanı.” diye konuştu.

Fatma Şadiye Toptan Öğretmenevi ve bahçesi 2014 yılında alınan kararla yenilenme gerekçesiyle kapatılmıştı. Kültür ve Turizm Bakanlığı V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu ise 2013 yılında aldığı kararla tarihi yapı-

nın restorasyon projesinin uygun olduğuna karar vermişti. Ancak aradan 7 yıl geçmesine rağmen proje bir türlü başlatılmadı.

ÖĞRETMENLERİN KULLANMASINI İSTEMİŞ

Tamer Küttükcü’nün “Kadıköy’ün Kitabı: Geçmiş Zamanların, Mekanların ve Hatırlamaların Rafında adlı kitabında köşkün tarihine ilişkin şu bilgiler yer alıyor: Küttükcü’nün kitabında belirttiğine göre bu köşk 1845 yılında Erzurum Ordu Kumandanı Ali Şefik Paşa tarafından yaptırılmış. Köşk zemin bölümü de dâhil olmak üzere toplam 4 kattan oluşuyor. Köşkü Ali Şefik Paşa’dan Esat Toptani Paşa satın almış. Esat Toptani, 1826 yılında Tiran’da doğmuş ve 1876 yılında ilan edilen 1. Meşrutiyet’in 19 Mart 1877’de açılan Osmanlı Mebuslar Meclisi’nin 141 üyesinden biriymiş. Arnavutluk temsilcisi Esat Toptani Paşa, İstanbul’da Fatma Şadiye Hanım ile evlenmeye karar vermiş.

Paşa, 1897 Osmanlı Yunan savaşının komutanıymış. Sultan II. Abdülhamit tarafından paşalık rütbesi verilmesinin ardından 1908 Meşrutiyeti sonrasında Draç mebusu olarak Balkan Savaşında gönüllü redif kuvvetleri komutanlığını yapmış ve daha sonra bağımsız Arnavutluk kralı olmak gibi büyük bir hedef için aynı büyüklükte uğraşlar vermiş. 1918 yılında Arnavutluk’a kral olma mücadelesinde Ahmet Zaga’ya yenilince Paris’e kaçmak zorunda kalmış. 1925 yılın-

da da bir Arnavut tarafından Paris’te öldürülmüş ve köşk eşi Fatma Şadiye Toptani’ye kalmış. Fatma Şadiye Hanım öğretmenleri çok sever ve buranın öğretmenler tarafından ücretsiz olarak kullanılmasını arzulamış. 1960’ta mülkiyeti Mal Müdürlüğü’nde olmak üzere, muallimlere dinlenme yurdu olan köşk 1992 yılında öğretmen evi halini almış.

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

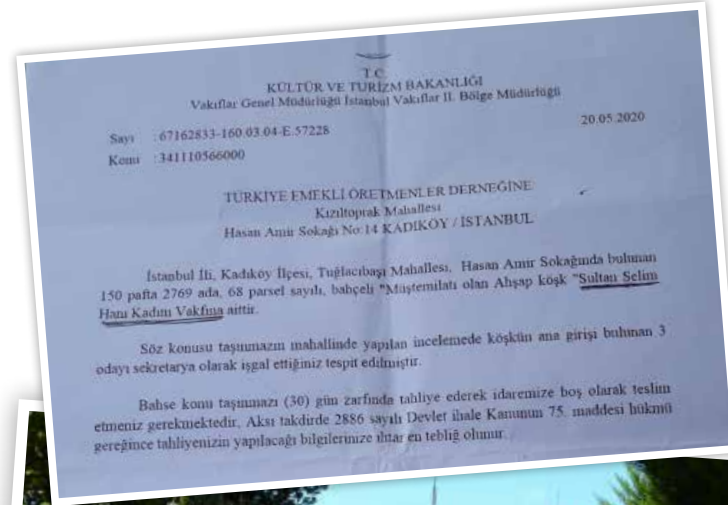
Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler: • 24 Saat Doktor Hizmeti • 24 Saat Hemşire Hizmeti • Fizik Tedavi Merkezi • Diyaliz Hizmeti • Laboratuvar Hizmeti • Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti • Konaklama Hizmeti • Temizlik Hizmeti • Yemekhane Hizmeti • Medikal El Ayak Ve Tımak Bakımı • Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler	Hizmet Grubu: - Alzheimer - Demens - Geriatri - Palyatif (Yatağa Bağımlı) - Parkinson - ALS (Nazogastrik Sonda) ile Beslenme - PEG (Perikutan Endoskopik Gastrostomi) - Bakımı
--	--

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

İmamoğlu 1 yılını anılattı

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, 23 Haziran seçimlerinin birinci yıl dönümünde kamuoyunun karşısına çıktı. 1 yıllık çalışmalarını kamuoyu ile paylaşan İmamoğlu, “Bir kamu yöneticisi için en güzel, en onurlu görevlerden biri hesap vermektir” dedi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu görev yaptığı bir yılın değerlendirilmesini seçtiği gün olan 23 Haziran’da yaptı. Haliç Kongre Merkezi’nde gerçekleşen, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener’in mesajlarının okunduğu toplantıya; TBMM Grup Başkanvekili Engin Altay, CHP Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, İYİ Parti İl Başkanı Buğra Kavuncu, CHP ve İYİ Parti İstanbul milletvekilleri, Kadıköy Belediye Başkanı Şerif Dara Odabaşı ve diğer ilçe belediye başkanları ile İBB üst yönetimi katıldı.

Sosyal mesafe kurallarına uygun oturma düzeniyle organize edilen toplantıya eşi Dilek İmamoğlu ile birlikte katılan Ekrem İmamoğlu, amacının “16 milyona hesap vermek” olduğunun altını çizdiği toplantının açılış konuşmasına “Savunma Yürüyor” sloganıyla Ankara’ya yürüyen baro başkanları ve avukatları selamlayarak başladı.

“ŞEFFAFLIK OLMAZSA ÇÜRÜME BAŞLAR”

Toplantının asıl amacının 16 milyona hesap vermek olduğunu vurgulayan İmamoğlu, “Bir kamu yöneticisi için en güzel, en onurlu görevlerden biri hesap vermektir” dedi. Kamuda şeffaflık ve hesap verebilirlik kalmazsa çürümenin başlayacağına dikkat çeken İmamoğlu, bu nedenle “ısrarla ve sık sık” hesap vereceklerinin altını çizdi. 31 Mart’tan 23 Haziran’a kadar geçen süreçte ülkeye yaşıtılanların unutulmaması gerektiğine vurgu yapan İmamoğlu, “Ama asıl unutulmaması gereken, bu kirli oyunlar değildir. Asıl unutulmaması gereken, 16 milyon İstanbullunun bu oyunlara verdiği cevaptır. Asıl unutulmaması gereken, demokrasi ve özgürlükler konusunda İstanbul’un ortaya koyduğu irade ve karardır” dedi.

İSRAF DÜZENİ BİTTİ

İBB Başkanı İmamoğlu, resmi olarak 30 Haziran 2019’da işbaşı yaptıklarını, yeni yönetim olarak devraldıkları mali tabloyu hatırlattı ve şunları söyledi; “Kasamızda personelimizin maaşlarını ödeyecek paramız dahi mevcut değildi. Vadesi geçmiş yakla-

lerimiz konusunda kamu bankalarının engellenmesi. Örneğin, Ulaştırma Bakanlığı’na devredilen Başakşehir gibi metrolara ilişkin ödemelerin, maliye payımızdan kaynağında, peşin peşin ve aylık 50 milyonluk dilimlerle kesilmesi.”

“BAŞARILI BİR YIL GEÇİRDİK”

Korona virüs salgını başlangıcından bugüne kadar aldıkları önlemleri detaylarıyla sıralayan İmamoğlu, süreç boyunca hizmetlerini aksatmadıklarına dikkat çekti. Kentin uzun yıllara yayılan altyapı sorununu çözmek için krizi fırsata çevirdiklerini, birçok noktada çalışmalara başladıklarını ifade eden İmamoğlu, İstanbul’da yeşil alan oranını artırmak için çalışmalar yaptıklarını söyledi.

Kentin sembolü olan meydanlara özel önem verdiklerini belirten İmamoğlu, “Yeni kurduğumuz İstanbul Planlama Ajansı; 20 ilde, 25 kentsel tasarımı tamamladı. Bunlardan Mecidiyeköy Meydanı, Kartal Meydan, Bağcılar Meydan, Bayrampaşa Yenidoğan ve Küçükçekmece Cennet Mahallesi meydanları uygulama projesi aşamasına geldi. Taksim Meydanı, Haliç kıyıları, Bakırköy Cumhuriyet Meydanı, Salacak Burnu ve kent mobilyaları alanında ise ulusal ve uluslararası tasarım yarışmaları düzenlendi. Tüm bu yarışmalar Ağustos ayında sonuçlanmış olacak. Böylelikle şehrimizin kimliğine değer katan kentsel alanları yeniden inşa edecek ve halkımızın kullanımına açmış olacağız” dedi.

İSTANBUL İÇİN 3 ÖNEMLİ TEHDİT

İstanbul için en önemli üç tehdidi; “deprem”, “mülteci meselesi” ve “Kanal İstanbul” olarak sıralayan İmamoğlu, “Birileri ve onların yakın çevresi para kazanacak diye bu kadim şehrin doğal çevresinin, yaşam alanlarının ve su havzalarının yok edilmesine izin veremeyiz, vermeyeceğiz” dedi.

Kente kazandırdıkları eğitim kurumlarını ve spor salonlarını sıralayan İmamoğlu, “İstanbul’un kimliğini oluşturan 55 tarihi çeşmeyi restore edip içilebilir suya kavuşturuyoruz” dedi. Yıllardır harabe halde duran Gazhane binalarının restorasyonunun tamamlanmış olduğunu söyleyen İmamoğlu, “Sonbaharda İstanbul’un kültür varlıklarına katıyor ve halkımızın kullanımına açıyoruz. Biz, bu çabalarla aziz İstanbul’un tarihine sahip çıkarken, diğer tarafta iş başına gelmemizden sonra İstanbul’un kimliğinin ana unsuru olan tarihi yapılarla ilgili iktidar blokundan gelen çabaları da izliyorsunuz. Galata Kulesi, Haydarpaşa Garı, Sirkeci Garı gibi İstanbul’un incisi konumunda olan yapıların İstanbul’un belediyesinden koparılma çabalarını görüyorsunuz. Haydarpaşa ve Sirkeci garları sürecinde, imtiyaz bile-

istmeden, önceki dönemlerde olduğu gibi bila bedel tahsis edilmesini bile talep etmeden, kiralama ihalesine girmemize rağmen hukuksuzca ihale dışında bırakıldık. Her üç konuda da yargıda açtığımız davalardan olumlu sonuç bekliyoruz” ifadelerini kullandı.

“PUSULAMIZ HALKIMIZIN YANINDA OLMAK”

İşbaşına geldikleri günden itibaren devraldıkları koşullar hakkında hiç yakınmadıklarına dikkat çeken İmamoğlu, “Bu demek değil ki; bizden önceki dönemde yapılan anormallikleri, yanlışları, tuhaflıkları görmeyiz geleceğiz. Bizden önceki 5 + 5 yılı incelemek üzere iç incelemelerimiz en titiz şekilde sürüyor. Hiç acele etmiyoruz. Gerekli durumlarda, gerekli hukuki işlemleri başlatacağımızdan kimsenin kuşusu olmasın. 16 milyonun hakkını savunacağız. Belediye kadrolarında da, belediye ve iştiraklerinin iş ve işlemlerinde de, taksi plakalarıyla ilgili kararda da tek pusulamız var; halkımızın yanında olmak. Hiç kimse unutmasın, hiç kimse görmezden gelmesin” dedi.

Her türlü probleme, engellemeye ve korona virüs salgınına rağmen çok başarılı işler yaptıklarını belirten İmamoğlu sözlerini şöyle tamamladı: Ne yaptık sa; sizlerin iradesi doğrultusunda ve sizlerle birlikte yaptık. Bugün burada çok mutluyum. Çünkü birlikte başarıldık. Yola çıkarken söz verdiğimiz gibi liyakat ve şeffaflığa dayalı prensiplerle iş başı yaptığımız genç ve dinamik kadromuzla adil, yeşil ve yaratıcı İstanbul hedefimiz için emin adımlarla yürütüyoruz. İBB’nin yönetim ekibine ve 83 bin çalışanına birinci yıldaki başarıları için teşekkür ediyorum. Ama hepsinden önemizdeki yıl ve daha sonrası için daha çok çalışma ve daha çok fedakarlık bekliyorum. Çok daha fazla çalışıp, çok daha fazla başarılı olacağız. Çünkü biz başarmaya mahkumuz. Çünkü biz, küçük bir çıkar grubu için değil, 16 milyon için çalışıyoruz. Farkımız burada. Ellerinde medya gücüyle ne tür yalanlara başvurursun, devlet anlayışına sığmayan ne tür tuhaf iş yaparlarsa yapsınlar, yolumuza devam edeceğiz. Birlikte başarmaya devam edeceğiz.”

“Dünya Yaşlılara Şiddet, İhmal ve Suistimali Farkındalık Günü” dolayısıyla açıklama yapan Emekliler Dayanışma Sendikası: “10 yaşlıdan 9’u psikolojik, 3’ü fiziksel şiddetin, yaşamlarının parçası haline geldiğini belirtiyor”

● Erhan DEMİRTAŞ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2006 yılında yaşlı istismarının önlenmesi ve yaşlı bireylerin yaşadığı sorunlara dikkat çekmek için 15 Haziran’ı “Dünya Yaşlılara Şiddet, İhmal ve Suistimali Farkındalık Günü” olarak ilan etti. Kadıköy’de faaliyet yürüten Emekliler Dayanışma Sendikası da hem korona salgını sürecinde yaşlı vatandaşların yaşadığı sorunları dile getirmek hem de çözüm önerileri sunmak için bir açıklama yaptı. Sendikandan yaptığı açıklamada ülke nüfusunun yüzde 8,9’unu oluşturan yaşlıların yaşadığı sorunların arttığı ifade edilirken şu görüşlere yer verildi:

ŞİDDET VE İHMAL

“Yaşlılarımıza saygı duyuyoruz demek onların rahat ve huzurlu yaşadığı anlamına gelmiyor. Bugünkü ekonomik sosyal politikalar, demografik değişiklikler ve hükümetin tutumu, nüfusun yüzde 8,9 unu oluşturan yaşlılarımızın sorunlarını artırmış yaşam koşullarını ağırlaştırmıştır. Bunun fark edilmesi, ekonomik, sosyal,

fiziksel daha iyi koşullarda aktif ve sağlıklı yaşamları için sorunlarının çözülmesi hepimizin sorumluluğudur.

■ Bilinçli bilinçsiz yaşlılara şiddet ihmal, suistimal çok büyük, görmezden gelinemez. Aile içi şiddet sağlığı tehdit eden toplumsal bir sorun. Bütün bireyleri etkiliyor en çok da kadınlar çocuklar yaşlılar etkileniyor. Yaşlılık döneminde karşılaşılan aile içi şiddet toplumsal bağları ve erdemi zayıflatıyor.

■ Yeterli hijyen, beslenme, bakım koşullarının bilekrek sağlanmaması, gelirin el konulması, sahip olduğu mal ve mülkün elinden alınması, fiziksel koşulların uygun olmadığı mekanlarda yaşamaya zorlanması, sağlık hizmetlerinden yararlanmasının önlenmesi gibi ekono-

mik şiddet her geçen gün daha da artıyor. Sadece aile içinde değil, kamu kurumlarında, bakım evlerinde, hastanelerde, bankalarda, ulaşım araçlarında, sokaklarda şiddete ve negatif ayrımcılığa maruz kalıyorlar. Yaşlı istismarını geçim kaynağı yapan çetelerin sayısı artıyor.

■ 2005-2009 yıllarında yapılan ve 3 bin 510 yaşlıyı kapsayan 1.Türkiye Gerontoloji Araştırması’nın sonuçları şiddetin korku, utanç gibi nedenlerle gizlendiğini ve kadınların daha fazla şiddete maruz kaldığı ve 10 yaşlıdan 9’u psikolojik, 3’ü fiziksel şiddetin, yaşamlarının parçası haline geldiğini belirtiyor. O günden bugüne görmezden gelinen yaşlıların sorunları katlanarak artmış devasa boyutlara ulaşmıştır.

■ Fizyolojik şiddete maruz kalan yaşlıların çoğu dar gelirli ailelerin yaşlıları. Ekonomik geçim sıkıntısı, aile ortamında şiddeti artırıyor. Özellikle ailenin yetişkin genç kadınları tarafından uygulanan yaşlılara yönelik fizyolojik şiddete maruz kalan yaşlıların yüzde 85 inin de kadın olduğu belirlendi.

YAŞLI DOSTU KENTLER

■ Kentsel ortamda değişen yapılaşma ve yaşam biçimlerine bağlı olarak yaşlı bireylerin sürekli değişen dönüşen kent dinamiğine uyum sağlama çalış-

maları, yaşlıları fiziksel, sosyal ekonomik, psikolojik birçok sorunla karşı karşıya bırakıyor. Daha çok şiddet ve istismara uğrayan demans ve Alzheimer hastaları için yatılı gündüzlü bakımevleri yapılmalıdır. Yaşlıların aktif ve sağlıklı yaşlanmalarını sağlayacak yaşlı dostu kentler yaratılması için çalışmalıdır.

■ Dün olduğu gibi bugün de yaşlıların emeklilerin sorunları politiktir. Yoksulluk şiddeti başta olmak üzere her türlü şiddete ihmal ve suistimale karşı mücadele etmek gerektiği fark edilmeli ve gereği yapılmalıdır. Toplumsal yaşamda sevgiyi, saygıyı, dayanışmayı yeniden hakim kılmak durumundayız. Bugün için huzur gelecek için güvence anlamında buna acil ihtiyacımız var.”

Yaşlıların sorunları artıyor

Hüseyin KALAYCI
0532 613 3158

KALAYCIOĞLU ÇATI UYGULAMA

- ♦ Ahşap Çatı
- ♦ Çelik Konstrüksiyon
- ♦ Kenet Çatı Kaplama
- ♦ Sandviç Panel
- ♦ Atermit
- ♦ Kiremit

- ♦ Metal Kiremit
- ♦ Galveniz
- ♦ Çinko
- ♦ Bakır
- ♦ Kurşun
- ♦ Pimaş

- ♦ Osb
- ♦ Isı Yalıtım
- ♦ Fileskobit
- ♦ Membran
- ♦ Sürme İzolasyon
- ♦ Temel Bohçalama

kalaycioglucati@gmail.com

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 77

Gazete Kadıköy okuyucularına ülkemizden ve dünyadan usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılarla oluşan bir "köşe" açtı. Amacımız bir edebi seçki hazırlamak ya da edebi değerlendirmelerde bulunmak değil. Bir gazete köşesi ölçeğinde edebiyat hayatından bazı ilginç satırları hatırlayıp bellek tazelemek ve yazıların yer aldığı kitapları okuyucularımıza hatırlatmak... Keyifli okumalar diliyoruz.

EVDE YOKLAR

Durmada avuçlarım terliyor,
İniliyor arımdan
Girdiğim çıktığım kapılar.
Trenim gecikmeli, yüreğim bungun,
Bir bir uzaklaşıyor sevdiğim insanlar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.

Dolanıp duruyorum ortalıkta.
Kedim hımbıl, yaprak döküyor çiçeğim,
Rakım bir türlü beyazlaşmıyor.
Anahtarım güç dönüyor kilidinde,
Nemli aldığım sigaralar.
Ne zaman bir dosta gitsem
Evde yoklar.

Kimi zaman çocuğum,
Bir müzik kutusu başucumda
Ve ayımın gözleri saydam.
Kimi zaman gardayım
Yanımda bavulum, yılğın ve ihtiyar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.

Bekliyorum bir kapının önünde,
Cebimde yazılmamış bir mektupla.
Bana karşı ben vardım
Çaldığım kapıların ardında,
Ben açtım, ben girdim

Selamlaştık ilk defa.

SARIL BANA

Bu yaşa geldim içimde bir çocuk hâlâ
Sevgiler bekliyor sürekliden.
İnsanın bir yanı nedense hep eksik
Ve o eksikliği tamamlayayım derken,
Var olan aşınıyor azar azar zamanla.

Anamın bıraktığı yerden sarıl bana.

Anılarım kar topluyor inceden,
Bir yorgan gibi geçmişimin üstüne.
Ama yine de unutulmuş değil bu,
Sızlatıyor sensizliği tersine.
Senin kim olduğunu bile bilmezken.

Sevgiden caydığım yerde darıl bana.

BEN ŞİMDİ BİRAZ

Ben şimdi biraz da
Senin için görüyorum;
Gökyüzünün parlak,
Bakış seken mavisini.
Ben şimdi biraz da
Senin için duyuyorum;
Gecenin o sarsak,
Yokuş çıkan ezgisini.

METİN ALTOK

(14 Mart 1940- 9 Temmuz 1993)

1941 yılında Bergama'da doğan Metin Altıok; cılız bir çağda yaşadığını, 'Bir Acıya Kıracı' olduğunu biliyordu. Artık pek az insanın hatırladığı bir iklimin şiirlerini yazdı. Hüzzam bir sesle Türk şiirindeki yerini aldı. Binlerce kez düşündüğü, şiirlerini yazdığı ölümle, dumanlar 1'i ve alevler arasında tanıştı. Çağının bu kadar ileri gidebileceğini belki de hiç düşünmemişti. 2 Temmuz 1993'te Madımak Otel'i'nde çıkartılan yangında yaşamını yitiren 36 kişiden biri olmadan birkaç gün önce yazdığı son yazısı şöyle: "Kendini Ödemek'te yaşamın verimliliğinden yararlanan her insanın üre-

time katılmasının ve kendini ödemeye zorunlu olduğunun yine altını çizdi: 'Şunu hemen belirtiyim ki birey açısından, insanın kendine yabancılaşmasının en etkin panzehiri, elden geldiğince üretken olmanın yanı sıra 'okumak'tır. Aslına bakarsanız okumak da bir çeşit duygu ve düşünce üretimidir.'

2008 yılından beri şairin anısına Kırmızı Kedi Yayınları

tarafından Metin Altıok Şiir Ödülü verilen şairin eserleri arasında Gezgin (1976) Yerleşik Yabancı (1978), Kendinin Avcısı (1979), Küçük Tragedyalar (1982), Dörtlükler ve Desenler (1990), Süveyda (1991), Alaturka Şiirler (1992), Yel ve Gül (1993), Bir Acıya Kıracı (Bütün şiirleri, 1998), Metin Altıok'tan Zeynep'e Mektuplar yer alıyor. Metin Altıok ve 2 Temmuz Sivas Katliamı'nda hayatını kaybedenleri saygıyla anıyor, şairin şiirlerinden bir kaçını okurlarımızla paylaşıyoruz. Altıok'un eserleri Kırmızı Kedi Yayınları tarafından okurla buluşturuluyor.

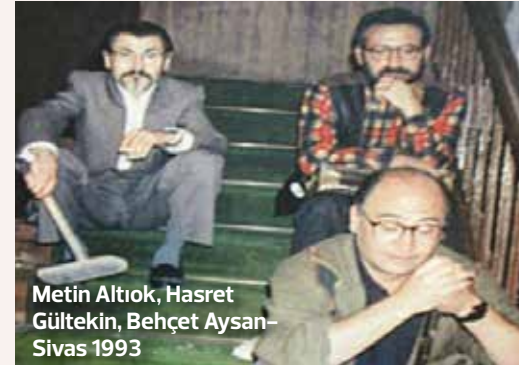
Ben şimdi kanayarak
Senin için yaşıyorum;
Sazan derisi gibi
Günlerimi külle soyarak.

BEN ÜZRE

1. İçimde kaybolmuş bir çocuk korkusu,
Bakıyorum pencereden dışarı;
Uzakta kuru dağlar ve meşe korusu.

2. Baktım bavulumda filizlenmiş bir soğan;
Nasıl girmişse girmiş,
Boyvermiş çamaşırlarımın arasından.

3. Acıyı oralarda çok eskiden tanıdım.
Varıp da neyleyim sılayı gayri;
Hem çoktan unutulmuştur adım.

Metin Altıok, Hasret Gültekin, Behçet Aysan - Sivas 1993

4. Gördüm yaşarken vadesiz ölümümü.
Ördüm de ilmek ilmek
Sırtıma giyemedim ömrümü.

5. Kimi zaman büründüm derisine yılanın.
Tüylendim kimi zaman üveyiklerle;
Yine de kimseye yaranamadım.

6. Baktım annem yoktu yanımda;
Sırtımda bahriyeli giysimle,
Ben bir kez kayboldum çocukluğumda.

7. Şu benim kervan geçer,
Kuş uçmaz yanlızlığımdan
Söyleyin kendine kim esvap biçer.
8. Ben bugünü kırdım iki taş arasında.
İstedim ki kalmasın
Acının çekirdeği yarına.

9. Gün olur bütün sözcükler pörsür;
Gölgem ayaklanıp serer gövdeyi,
Yüreğim ufalanıp dökülür.

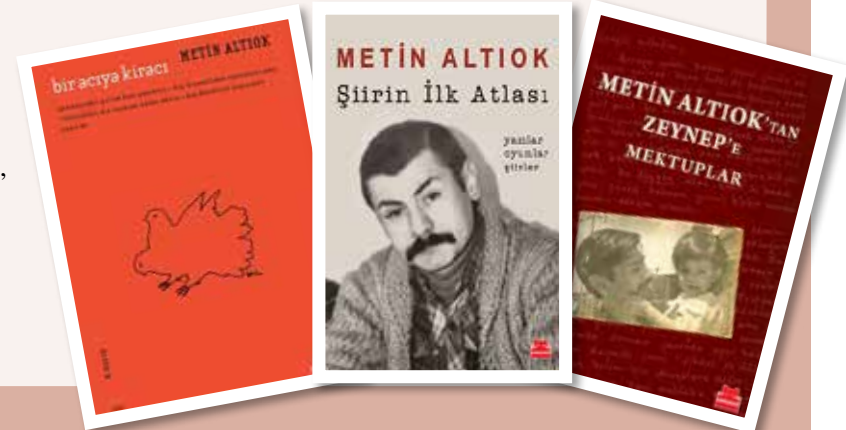
10. Köpekler döneniyor çevremde
Ve sığınağım benim
Dört yanı açık kameriye.

11. Nereye baksam gördüğüm sıklık.
Bungunum ve suskun,
Boğazımda yıllanmış bir çığlık.

12. Bir ağaç kovuğudur yüreğim benim;
Ekmek parçaları koydukları
Önümde gelip geçenlerin.

YERLEŞİK YABANCI

Kiminin dikenleri vardır
Katlanamaz üstüne.
Hep dikine durur
Delmemek için gövdesini.
Kiminin yoktur bir tek kemiği,
Doğrulamaz ayaklarının üstünde.
Ona göre varsa yoksa kendisi,
Dürüldür ütülü bir mendil gibi
Ben eğilmem gündüz ama
Geceleri kanatırım kendimi
Ben bir söz söylediğim zaman,
Kendine küçük bir pıtrak edinir.
Çok sürmez anlar başına geleceği,
Çarşılarda pazarlarda ondan selam kesilir.
Ben birini sevdiğim zaman
Göğünü durmadan genişletir.
Ama herkes rahattır kozasının içinde,
O sevgi artık kimsesizdir.
Ölsem ayıptır, sussam tehlikeli
Çok sevmeli öyleyse, çok söylemeli.

İşi gücü kitap olanlar buluşuyor

İstanbul Kitap Fuarı işi gücü kitap olanları bir araya getireceği blogunda okurlarıyla buluşmaya hazırlanıyor

İstanbul Kitap Fuarının blogu www.isimizgucumuzkitap.com pandemi nedeniyle güncellenerek yeniden kitapseverlerin karşısına çıkıyor. Edebiyat dünyasından haberler, röportajlar, incelemeler ve yazı dizileriyle kitapseverleri buluşturacak olan platformda, İstanbul Kitap Fuarı onur yazarlarının açılış konuşmalarından videolar ve söyleşiler de paylaşılacak. Açılış konuşmaları dizisi, 34. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı onur çizeri Sayın Tan Oral ile başlayacak. 2015 yılında "Mizah: Hayata Gülümseyerek Bakmak" teması kapsamında çizgileriyle fuarı onurlandıran Tan Oral, sözcükleriyle kitapseverlere yeniden seslenecek. Her hafta yeni bir açılış konuşması videosu www.isimizgucumuzkitap.com adresinde yayınlanacak.

Türkiye'deki kütüphane sayısı açıklandı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 'Kütüphane İstatistikleri'ni açıkladı. Türkiye'de 32 bin 411 kütüphane bulunuyor

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2019 yılına ilişkin 'Kütüphane İstatistikleri'ni açıkladı. İstatistiklere göre, ülke genelinde geçen yıl itibarıyla biri milli, 1182'si halk, 610'u üniversite, 30 bin 618'i örgün ve yaygın eğitim kurumu kütüphanesi olmak üzere toplam 32 bin 411 kütüphane faaliyet gösteriyor. Milli Kütüphanedeki kitap sayısı, 2019 yılında 2018 yılına göre yüzde 1,3 azalarak 1 milyon 443 bin 751 oldu. Milli Kütüphaneden yararlanılanların sayısı 2019 yılında, 2018 yılına göre yüzde 12,2 artarak, 711 bin 523 oldu.

KÜTÜPHANEDEN YARARLANANLAR ARTTI
Halk kütüphanelerinin sayısı 2019 yılında, 2018 yılına göre yüzde 1,7 artarak 1182 oldu. Halk kütüphanelerindeki kitap sayısı 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3,9 artarak 20 milyon 742 bin 540 oldu. Halk kütüphanelerine kayıtlı üye sayısı 2019 yılında, 2018 yılına göre yüzde 39,3 artarak 3 milyon 955 bin 908 oldu. İstatistiklere göre 126'sı devlet 72'si vakıf üniversitesi olmak üzere 198 üniversitede kütüphane mevcut. Kütüphane sayısı, 2019 yılında 2018 yılına göre yüzde 2,0 artarak 610 oldu. Üniversite kütüphanelerindeki kitap sayısı 2019 yılında, 2018 yılına göre yüzde 2,0 artarak 17 milyon 945 bin 383 oldu. 2019 yılında e-kitap sayısı 2018 yılına göre yüzde 6,8 artarak 98 milyon 292 bin 758 oldu. Resmi okul, özel okul ve özel kurs kütüphanelerini kapsayan örgün ve yaygın eğitim kütüphanelerinin sayısı, 2019 yılında 2018 yılına göre yüzde 3,1 artarak 30 bin 618 oldu. Örgün ve yaygın eğitim kütüphanelerindeki kitap sayısı, 2019 yılında 2018 yılına göre yüzde 5,8 artarak 32 milyon 6 bin 784 oldu.

2020-2021 KÜLTÜR SANAT MERKEZLERİ GENEL BAŞVURULARI BAŞLAMIŞTIR.

Başvurular online olarak
22 Haziran - 14 Ağustos 2020 tarihleri arasında kabul edilmektedir.

Detaylı Bilgi için
www.kadikoy.bel.tr
adresini ziyaret edebilirsiniz.

Rexx'in İzleri (6)

Rexx'in İzleri serisinin son konuğu Lale Belkis, Rexx'in ilk zamanlarını, Kadıköy'ün ve Moda'nın yıllara göre değişimini anlattı. Belkis ile sanatın ve sanatçının nasıl değer kaybettiğinden, kendi anılarına kadar birçok konuyu konuştuk

LALE BELKIS İLE REXX'İN İZLERİ

● **Firat FISTIK**

Lale Belkis, sanat hayatına 1953 yılında manken olarak başladı. Daha sonra “Evlilik Dolabı”, “Boeing Boeing”, “Becerikli Kaynana” gibi tiyatro oyunlarında rol alan Belkis, 1967 yılında da müziğe başladı. Oyunculuk kariyerine aralıksız devam eden, 7. Altın Portakal Film Festivali'nde “Kalbimin Efendisi” filmiyle En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ödülünü kazanan Lale Belkis, Yeşilçam'ın da sevilen yüzlerinden biri. Belkis'in ayrıca İpek Çoraplar adlı bir kitabı bulunuyor.

Hayatı başarılarla dolu ünlü sanatçı Lale Belkis aynı zamanda Modalı. Çocukluğundan beri annesinin evinin Kızıltoprak'ta olması nedeniyle hayatının önemli bir bölümü Kadıköy'de geçmiş. Belkis çocukluk anılarını anlatarak başlıyor: “Ben Eyüp doğumluyum. Oradan 10 yaşında ayrıldım Bebek'e geçtim, uzun zaman orada yaşadım. Eyüp'teki ev kendimizindi, oradan da Kadıköy'e geçtik. Kızıltoprak'ta zaten annemin evi vardı. Hatırladığım ilk zamanlarda Kadıköy'de dans yarışmaları olurdu, onlara giderdik. 1980'de temelli taşındım Moda'ya.”

Rexx'in İzleri serisinden bahsedip, konuyu Rexx Sineması'na getirince Belkis hemen araya giriyor: “Rexx Sineması'nın kapanıp yerine başka bir kompleks yapılacağını duyduğuma çok üzül-düm. Orası benim çocukluğumun sineması, büyüdüğüm, büyürken en güzel filmleri izlediğim yer...”

1960'LARIN REXX'İ

Rexx'e dair çok fazla anısı olduğunu söyleyen Belkis şöyle devam ediyor: Anılarımın çoğunu unuttum tabii ki ama Rexx Sineması, benim çocukluğumda en güzel filmleri oynattı. Kadıköy'de Süreyya Operası da vardı, Rexx ile birlikte. Kadıköy'de ayrıcalığı olan bir yerdin Rexx. En kaliteli filmler buralarda oynatılırdı. Rexx'in olduğu yer bir kültür-sanat alanı, toplanma mekanı gibiydi. Sporcular bile oraya gelirdi. Can Bartu bile oraya gelirdi. Bu mekanda konserler de olurdu. Bahsettiğim yıllar 1960'lar.”

Yetişkin olduğunda çoğunlukla Beyoğlu'nda vakit geçirdiğini, Ajda Pekkan ve Semiramis Pekkan ile vapura binerek karşıya geçtiklerini söyleyen Belkis, sinemaya verilen değerlin yıllara göre azaldığını anlatıyor: “Sinemalara verilen değer azalıyor. Hepsini ranta dönüştürmeye çalışıyorlar. Sahipleri sinemaya meraklıysa yürütürler ama illa ki para kazanmak isterlerse sinemadan para kazanamayacaklarını biliyorlar. Büyük paralar dönüyor ve sinemalara bundan dolayı daha az değer veriliyor. Televizyon da dijital ortam da etkiledi sinemayı. Eskiden görsel olarak filmleri izleyebileceğiniz tek yer sinemalardı. Rexx de bundan payımı alıyor.”

“KESİNLİKLE KALMALI”

Rexx Sineması'nın eski haliyle kalması gerektiğini söyleyen Belkis şöyle devam ediyor “Tekrarlamak gerekirse, Rexx'i ranta dönüştürmeyi planlıyorlardır muhakkak. Kesinlikle eski haliyle kalması lazım. Yıllar önce Belçika'ya gitmiştim bir yer vardı. Hiç değişmeden aynı eskiliği devam ediyordu.

Rexx de böyle devam etmeli. Sanat evi olmalı. Yaşandan geriye bir şeyler bırakılsa yaşam daha da değer kazanır. Orası bizim için toplanılan bir yerdi geçmiş yıllarda. Orası farklı bir yer ve ayrıcalığı olan bir yer.”

“POLİTİKACILAR ‘ARTİSTLİK YAPMA’ DİYOR”

Kariyerine sadece oyuncu olarak değil sanatın birçok yönünü katarak devam eden Lale Belkis, hem müzikle ilgileniyor, hem manken, hem de yazar...Sanatı konuştuğumuz Belkis, sanatın ve sanatçının yıllar geçtikçe değer kaybettiğini vurguluyor. “Herkes sanatçı sayılıyor. Politikacılar birbirini eleştirirken ‘artistlik yapma’ diyor. Ne demek artistlik yapma? Artistlik kolay bir şey mi? Özellikle bunu belirtmek istiyorum. Hiçbir şey olmayan insanlar, artistliğe böyle bakıyor, böyle kullanıyor. Emeği bilmeyenler, değerini bilmeyenler bu işi çok hafifletiyor.”

Söz tekrar Kadıköy'e geliyor. Belkis'a göre yıllardır yaşadığı Moda ve Kadıköy'de yıllara göre çok fazla değişen bir şey yok. Belkis'in şu an yaşadığı evin mimarı Anıtkabir'in de mimarı olan Emin Onat. “Eski eski evler var hala ama şimdi herkes evinin altını kafeterya yapıyor” diyen Belkis, gördüğü küçük değişiklikleri anlatıyor, “Evet, Moda bu bakımdan değişti. Her şey çok kolayla gitmeye başladı, ben buna üzülüyorum. Emeğin değeri azaldı. Kadıköy'de çok değerli sanatçılar çıkmıştır ki sanat için ortam da çok önemli. Kadıköylü olmak eskiden farklı bir şeydi. Herkes birbiriyle seলামlaşırdı. Sürekli söyleşirdik, konuşurduk, tartışardık, hep biraradaydık.”

TÜRKÇEYİ DOĞRU KONUŞUYOR MUYUZ?

Tiyatro sanatçısı Kemal Kocatürk'ün kaleme aldığı kitabı Türkçe Konuş(tur)ma Sanatı, sadece oyuncu adayları veya spikerlere değil, ana dilini güzel konuşmayı kendisine görev edinmiş herkese yol göstermeyi hedefliyor

Tiyatro sanatçısı Kemal Kocatürk tarafından kaleme alınan Türkçe Konuş(tur)ma Sanatı, Türkçeyi iyi konuşmak isteyenler için rehber niteliği taşıyor. Kitapta yer alan soluma teknikleri, doğru ses kullanımı, seslenim, boğumlama, diksiyon gibi başlıklarla birlikte verilen alıştırmalar sayesinde isteyen herkes Türkçenin zenginliğine ulaşabiliyor. Üstelik kitaptaki derslerin yol göstericiliğini yine usta tiyatro sanatçısı Kemal Kocatürk kendi YouTube kanalındaki dersleriyle yapıyor.

Çağımız insanının en önemli problemlerinden birinin topluluk karşısında kendini özgürce ifade edememesi olduğunu söyleyen Kemal Kocatürk, “Elbette bunun çeşitli nedenleri var: O dili yeterince düzgün, akıcı ve etkin kullanamamak ya da utanma, kendini saklama gibi baskılanmış davranış biçimleri. Çocuk ve gençlerde henüz oluşmakta ya da oluşmuş, yetişkinlerde ise kemikleşmiş olan bu tür baskılanmaları üzerimizden atmanın en kestirme yolu, seslerin 'nasıl ve nerede' oluştuğunu doğru öğrenmektir. Bir dili akıcı ve düzgün konuşabilmenin olmazsa olmazı, o dilin seslerini doğru çıkarmayı başarmaktır” diyor. Youtube Linkleri: <https://www.youtube.com/user/kemalkocatürk>

İBB'den kültür sanat sektörüne DESTEK

İBB, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen kültür sanat sektörü için destek programı hazırladı. Tiyatrolar, sinemalar, müzeler, yayınevleri ve bağımsız sanatçılar hem sahne imkânları sunularak hem de dijital yayınlarla desteklenecek

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı, korona salgınından olumsuz etkilenen kültür sanat sektörüne destek olmak amacıyla bir dizi çalışma başlattı. Pandemi nedeniyle faaliyetlerini ertelemek veya iptal etmek zorunda kalan tiyatrolar, sinemalar, müzeler, yayınevleri ve bağımsız sanatçılar, İBB'nin destek programına alındı.

Destek programıyla hem kültür sanat sektörünün güç kaybetmesi önlenecik hem de İstanbulluların daha fazla sayıda kültür sanat faaliyetiyle buluşması sağlanacak. İBB, destek çalışmalarını şu şekilde yürütecek:

AÇIK HAVA GÖSTERİMLERİ

Özel tiyatrolara ve sinema sektörüne destek vermek amacıyla Yenikapı'da kurulacak dev ekran ve sahne sistemi ile açık hava tiyatrosu ve açık hava sineması oluşturulacak. Yaz sezonu süresince, İstanbullular film ve tiyatro gösterimlerini arabalarından izleyebilecekler.

ÖZEL TİYATROLARA DESTEK

Tiyatro oyunlarının daha düşük ücretler ödenerek izlenecik hem de İstanbulluların daha fazla özel tiyatrolara destek olmak amacıyla, özel tiyatroların mevcut arşivlerindeki oyunlarının, açık hava ya da dijital platformlardan yayınlanması sağlanacak.

Ayrıca özel tiyatroların oyun arşivlerinin oluşturmalarına destek olmak amacıyla, ücretsiz sahne verilerek, seyircisiz oynanacak oyunların çekimlerinin yapılmasına imkân sunulacak. İhtiyaç duyulduğu takdirde, oyunların kayda alınması, belirlenen usul ve şartlarda, İBB tarafından gerçekleştirilecek.

ETKİNLİKLER MEYDANLARA TAŞINACAK

Pandemi sürecinin seyri gözeticiler, kültür ve sanatı kamusal alanlara taşımak için, İstanbul'un farklı noktaları ile köy meydanları ve parklarda özel tiyatrolar veya özel-kamusal işbirliği ile oyunlar sahnelenecek. Sosyal mesafe gözeticilerle gerçekleştirilecek etkinlikler, çevre ilçeler başta olmak üzere İstanbul'un tüm ilçelerine yayılacak.

DİJİTAL YAYIN PLATFORMU

İBB, kültür sanat etkinliklerini yeni oluşturacağı dijital platform üzerinden yayınlıyacak. Birçok farklı sanat dalından konuk edilecek sanatçıların performansları, İBB stüdyolarında kaydedilerek halka ulaştırılacak. Üretime teşvik etmek ve desteklemek amacıyla genç müzisyenlerin performansları da İBB dijital yayın platformunda yer bulacak. Kültür ve sanat etkinliklerinin daha geniş kitlelere ulaştırılması ve sanatçıların desteklenmesi gayesiyle dijital yayınların, pandemi sürecinden sonra da devam etmesi planlanıyor.

HAFTANIN PUSULASI

KİTAP

Delibo

Niye bu kadar istiyordu Delibo'yu bulmayı? Bağırın bir bitkiden hallice yaşayan bir adamla ne yapacaktı ki? Yusuf on sekiz yaşındayken hayatını mahvedip terk eylediği baba ocağı Bornova'ya seneler sonra geri dönmüştür. Tam da o günlerde aldığı bir haberle sarsılır: Çocukluk hatıralarının kahramanlarından, mahallenin sevgilisi ve bir nevi maskotu dell İbrahim, namı diğer Delibo, ardında iz bırakmadan bir anda sırı kadem basmıştır. Çocukluk aşkının da onun peşinde olduğunu öğrenen Yusuf'un aklı iyice karışacaktır. Zira artık ünlü bir dizi yıldızı olan ve Delibo'yu bulmak için her şeyini bırakıp Bornova sokaklarına dönen güzeller güzeli Yasemin, ondan ısrarla yardımını istemektedir...

Tol, Har, Merhume gibi unutulmaz romanların yazarı Murat Uyar Kulak, Delibo'yla İzmir'in sokaklarında dolanıyor ve hem tükenmeyen bir tutkunun hem de hayli kanıksanmış ülke gerçeklerinin izini sürüyor. Bu karnavalesk aşk romanında, akıllı ve duyarlı ama bir o kadar da yaralı ve öfke dolu Yusuf'un kurtulamadığı sevdasını anlatıyor. Beraberinde de hayatlarımızın içine sinip kabuk bağlamış meseleleri eşliyor; eşitsizliği, haksızlığı, yoksulluğu, kini ve düğüm olmuş alle ilişkilerini gözler önüne seriyor –sakinmeden, lafı uzatmadan ve her zaman olduğu gibi sözünü esirgmeden... (Tanıtım Bülteninden) Can Yayınları/200 sf

idefix.com'dan aldığımız bilgiler göre haftanın en çok satan kitapları şunlar:

- Körlük/ Jose Saramago/ Kırmızı Kedi/336 sf
- Cesur Yeni Dünya/ İthaki Yayınları/272 Sf
- Sineklerin Tanrısı / İş Bankası Yayınları/ 262 Sf

ALBÜM

Gonca Vuslateri/ Hep bi'şey eksik

Oyuncu Gonca Vuslateri'nin ilk single çalışması, “Hep bi'şey eksik” ile müzikseverlerle buluştu. Söz ve müziği Sezen Aksu'ya ait şarkıda Vuslateri'ye gitarda Doğan Duru ve Levent Özer, bas gitarda Okan Kaya, davulda Berke Özgülmüş, kemanda Özge Metin eşlik ederken, Arzu Alsan mix, Aykut Gürel ise Mastering yaptılar. Gonca Vuslateri: “İlk single çalışmam olan “Hep bi'şey eksik” gerçek hayatı şairene bir şekilde anlatıyor. İlk olarak 2019'da yaptığımız kaydı, Hayyam Stüdyolarında son haline getirdik. Ayrıca bu şarkı yakın dostum Doğan Duru ile ilk müzikal ürünü-müz olacak.” diye konuştu.

Ruhu duyuran şarkılar

- Cem Adrian- Aylin Aslım- Herkes Gider mi?
- Hirai Zerdüş- İçime Seveda Kaçar
- Hakan Kurtas & Kalben – Tesadüfen

DİZİ

Kirli Para (Dirty Money)

İlk sezonu 2018 yılında yayınlanan Dirty Money, (Kirli Para) lüks yaşamların ardında kalan hikayeler ve yolsuzluğu gösteren bir belgesel. Oscar ödüllü yapımcı Alex Gibney tarafından hazırlanan belgeselde, iş dünyasının hırsla büyümüş çalışanları ve açgözlülüğün tavan yaptığı olayları gözlemleyebiliyorsunuz. İş dünyasının derinlerine işleyen hırs ve açgözlülüğü, mahkeme kayıtları, belgeler ve diğer kayıtlarla ortaya koyan dizi Volkswagen'den başlayıp farklı şirketlerin yolsuzluklarını gözler önüne seriyor. Belgeselin bu yıl yayınlanan ikinci sezonunu da kısa sürede beğeni topladı. Amerika Birleşik Devleti merkezli Wells Fargo şirketinin çalışanlarına uyguladığı mobbing, Malezya'nın eski Başbakanı olan Najib Razak'ın, kurduğu devlet fonu, ABD Başkanı Trump'ın damadı Jared Kushner'in emlak imparatorluğuna uzanan altı bölümlük yeni sezonda yine şaşıracak, yine hayrete düşeceksiniz. Netflix dizisinin bölüm sonlarında konu ve kişilerin mevcut durumları hakkında da açıklamalar yapılıyor.

Ya da basitçe seks...

BETÜL MEMİŞ

memisbetul@gmail.com

“Kurumsal ırkçılık” mevzularına dair yaşanların tezahüründe paylaşım ve yorumlara eminim çoğunuz dikkat kesiliyordur. Görünen o ki; bu dünyanın fanisi olmak zor! Açıkçası, beynimde fosforun bittiği zamanlardayım ben. Halet-i ruhiyem ise; herhangibir subliminal reklamının içinde ve ‘trend topic’lerin arasında (Lewis Carroll’un yazdığı) “Alice Harikalar Diyarında’ki “Ay! Ay! Geç kalacağımı!” diyen Beyaz Tavşan gibi. Bilimkurgu romanları ile tanınan ABD’li roman yazarı (siberpunk akımının babası olarak bilinen, ilk romanı Neuromancer yayınladığı 1984’ten bu yana, tüm dünyada 6.5 milyon üzerinde okula buluşan) William Gibson’ın 2003’t e Economist’e verdiği röportajdaki meşhur sözünü hatırlayalım: “Gelecek çoktan gelmiştir ama yalnızca eşit dağıtılmıştır.”

Ortalıkta dolanan prosaik konuşmaları geçip, varolanın dayanılmaz absürtlüğüne dalmak isterseniz de (Boğaziçi Üniv. yazar–editör) Gürkan Akçay’ın “Bilimsel Temelli Olmayan Bir Etiket: İrk” başlıklı “bilim-fil”’nde denk geldiğim yazısına göz atmanızı tavsiye ederim: “DNA’mızı biyolojik bilginin saklandığı basit bir hafıza kartı olarak düşü-

nebilirsiniz. Yani içimizde 3 milyar harfli bir-reysel bir kod ya da 20.000 gen bulunuyor. Örneğin, ilk büyük dönüm noktası, 2009’da bir Neandertal kemiğinden DNA’nın çıkarılması oldu. İlk kez bizden farklı bir insan türünün genomuna sahip olduk ve bu bilgi paleontologlara önemli sorular sordu: Neandertallerle nasıl etkileşim içerisine girdik? Daha da özelde, türümüz ve neandertaller arasında bir çiftleşme meydana geldi mi? Cevap, oldukça açıktır: Evet. Çünkü yapılan analizler sonucunda Neandertal DNA’sının Homo sapiens DNA’sı, Homo sapiens DNA’sının ise Neandertal DNA’sı içerdiği görüldü. Avrupa toplumlarının DNA’sının ortalama %1–2’si Neandertal DNA’sı içerir. Gelişmiş istatistikler ve bilgisayar modelleri ile bu DNA’nın Neandertaller’den insanlara, insanlardan Neandertaller’e ne zaman geçtiğini belirleyebiliriz. Bu duruma da ‘gen aktarımı’ ya da basitçe seks diyoruz.” Ezcümle: Başka insan türlerinin izlerini içimizde taşıyoruz. Ve kabul edip bir rahatlayalım artık; insan teknolojik bir tür... Manidardır, şu an fonda “Utan utan utanmayan insan olur mu lan?” diyen Adamlar’ın “Utanmazsan Unutmam” şarkısı nidalanıyor. Sahi, bugünlerde paralel evren koordinatlarında, utanmak nereye, biz insanlar nereye düşüyoruz acaba? Malum, şu günlerde hepimiz ‘iletişim devrimi’ sayesinde farkındalık duvarlarımızda çığır açıyoruz, coştuk yani o derece!

(Erken içimden geldi notu: 1996’da yayınlanan The End of The World (Dünyanın Sonu) adlı kitabıyla varoluşsal risk çalışma-

ları alanının kurulmasına yardımcı olan Kanadalı filozof John Leslie’ye göre, önümüzdeki beş yüzyıl içinde insanların soyunun tükenme ihtimali yüzde 30’muş. Buraya bir ‘mukadderat’ iyi gider gibi.)

Utananları buraya alalım!

“Bilal Erdoğan’ın yönettiği Okçular Vakfı’nın düzenlediği 1071 Malazgirt Anma Etkinlikleri’nin yapıldığı parka üç yılda 46 milyon TL harcadı. Salgından etkilenen 300 tiyatroya 6 milyon ayırdı!” Diyeceksiniz ki, karşımızda cep telefonlarımızı IBAN gönderen bir T.C. var, her şey haloldu da üstüne bir de sanatla mı yorulsunlar?! Haklısınız, en azından vergilerimizin ‘bir kısmı’nın nele-re gittiğini görüyoruz; ‘ata sporumuz’ olan okçuluk gibi! Dünya ahalisinin kadrından az biraz uzaklaşırsak da, yaşadığımız coğrafyanın sanatla hemhali – imtihanı ortada, tabii ki ‘erk –devlet’in pandemi sürecindeki vizyonu ve sanatla olan diyalogu ibretlik. Her şeye rağmen insanlıktan nasibini bir türlü alamayan ben, pandemiyle de birlikte şaşırın yerlerimi felçlemeyi başardığımdan –oksijen ısrarı da yapmamak adına– şuraya, yönetiminde İraz Yöntem, Yeşim Özsoy, Ersin U. Güler, Mert Fırat, Muharrem Uğurlu ve Fisun Ekşi’nin yer aldığı Tiyatro Koope-ratif’ini ve kurucularının arasında Esen Çamurdan, Canan Arın, Boğos Çalgıcıoğlu ve Haldun Dormen gibi pek çok ismin yer aldığı Türkiye Tiyatro Vakfı’nı (yeniden–bir kez daha hatırlatmak için) ilıstirmek isterim. Taki-binde olanların aksine, gündemin yoğun ve yorgun hasbihalinden es geçenlere gelsin! Aslında tiyatroya dair pek çok bilgiyi öğrenebileceğiniz, hatta gündemin başlıklarını

da dikize yatabileceğiniz Gazete Müstehak’ı takibinize alabilirsiniz. Böylelikle kadim sanat tiyatrodan ata sporu olan okçuluğa geçişimiz gibi daha pek çok mevzuyla gözlemleme – okuma şansınız olabilir. (Es notu: Kesinlikle ‘oradakini buraya koymamaktayım’dır. Ortaya karışık dökülmeler volüme bilmem kaç diyelim.)

Bu arada, BGST Tiyatro, her hafta farklı bir oyuncunun seslendireceği “K’nın Sesi” adlı bir podcast serisi başlattı. Üç boyutlu ses tasarımı ile hazırlanan oyunlar, dinleyiciyi tiyatro izleme deneyimine yaklaştırarak hayal gücünü harekete geçirmeyi hedefliyor. İngiltere – York Üniversitesi’nin desteklediği, tiyatro mesaisinden aşına olduğumuz Duygu Dalyanoğlu ve akademisyen Özlem Aslan’ın yürüttüğü programda, karantina psikolojisi ve toplumsal cinsiyet, korona sürecinde LGBTİ+ deneyimleri, şiddet, kadın emeği, yaşlı hakları ve sağlığı, salgın tarihinde kadınlar gibi temalar ele alınacak. Oyunların ses tasarımı ve müziği Beril Sarıaltun’a, jenerik seslendirme Feryal Öney’e, görsel tasarımlar ise Dilek Şenyürek’e ait. Projeyi, BGST Tiyatro’nun sosyal medya kanallarından takip edebilirsiniz.

Tiyatro measisine okuma seansı ile de-

vam edersek de bu hafta, absürt tiyatroun üstadı (Fransız–Rumen) Eugène Ionesco’nun yazı, söyleşi ve yanıtlarının bir dökümü olan “Notlar ve Karşı–notlar” kitabını önereceğim. “Ayak parmaklarım, ayak parmaklarım, ne istiyorsunuz benden?” bu sorunun cevabına yaklaştığını düşünenlere Ionesco’nun kitabı takdimimdir; YKY’ndan çıkan, Hanife Güven’in Türkçeye çevirdiği kitap, iki temel konuyu çatısına alıyor: “Niçin yazıyorum? Niçin tiyatro yazıyorum?”...

“Sözcüklere hiç söylemek istemedikleri şeyleri söyletmek isteyen bir yazardan her türlü anlam arayışına karşı bir tür ilkyardım çantası” olarak tanımlanan kitap, Ionesco’yu daha iyi anlamak isteyenlere...

Madem hayatın dublaj seslerinin arasında ‘evdekal’ çağrılarına, maskeleri çenelelerinde ya da kol dirseklerinde el sallayanlar var; o vakit, sizlere üç farklı güzergâh daha vermek isterim: Sanat alanındaki farklı pratiklerin araştırma ve üretim süreçlerini kolaylaştırmak amacıyla kurulan, program direktörlüğünü Eda Aylin Genç, küratörlüğünü Beral Madra’nın üstlendiği, danışmanları arasında Dr. Selçuk Artut, Doç. Dr. Ahu Antmen ve Dr. Nazan Ölçer’in yer aldığı Gate27 ; 500’e yakın sanatçıyı, 30’u aşkın galeri ve alternatif sanat alanını, yaklaşık 4000 sanat eserini dijital ortamda bir araya getiren Kolekt ve İstanbul’u semt semt arşınlayıp literatürünüzü zenginleştirecek olan 10 Bin Adım... Haziran vedasını da müsekkkin görevi minvalinde, bu yıl 250. yıl dönümü kutlanan klasik çağın ve romantizmin önemli temsilcilerinden Friedrich Hölderlin’in bir sözüyle verip, dağıtalım: “Zira fânilere utanma yakışır.”

KADIKÖY DUVARLARI NE DİYOR?

• “*Kadıköy’deki duvar yazıları, yaşadığımız çağın seslerini duyurmaktadır bizlere. Kavgası olan ve bu kavga-yı kimi zaman mizahın güldüren ama eleştiren etkisiyle kimi zamansa bir soruyla duyuran seslerdir bunlar. Buradaki sokakların çoğunda adalet, anarşizm, kapitalizm, feminizm gibi kavramların üzerine eleştiri/övgüler bulabılıriz” diyorsunuz. ‘Kadıköy sesini duvarlara yazıyor’ diyebilir miyiz?*

Fazla iddialı olur. Çünkü bunu doğrudan gösteren bir veriye ulaşmak oldukça zor. Ancak çalışmanın geçtiği mekanlardaki gençlik gruplarıyla kıyaslandığında duvarlarda kendi seslerini muhattaplara daha etkili bir dille ifade ettiklerini söylemek yanlış olmaz. Çünkü Kadıköy, yazar aktörlerin yazılarının en çok silindiği yerlerden biri. Bu demek oluyor ki yazdıkları birilerinin gücüne gidiyor. Sonra kalkıp biri “Boyacı amca seni de yorduk ama yengeye selamlar” diyor. Bu müthiş bir söylem şekli!

“KADIKÖY ÇOK SESLİ BİR KORO”

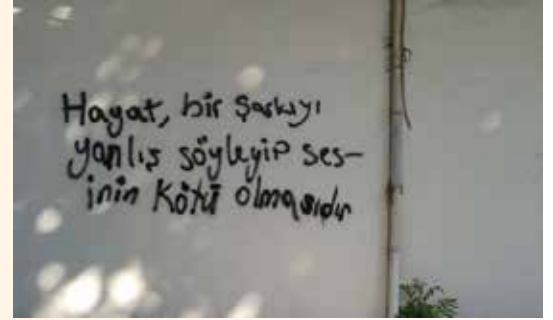
• *Duvar yazılama genelde muhaliflikle özdeşleştirilir lakin sizin de tezinizde örneklerine yer verdiğiniz gibi düzen yanlış–milliyetçi–dinci bakış açısıyla yazılmış yazılar da yok değil Kadıköy’de.*

Bu anlamda çok sesli bir koro Kadıköy sokakları. Duvar yazılarını okurken çok keyif almıştım. Bu biraz kabul edilmişlikle ilgili olmalı. Sistem her geçen gün bizi tektipleştirirken, başka bir şey olma halini kabul etmeyip olmak isteyenleri ya da öyle olanları oyunun dışına atarken, buradaki renk skalasını bulmak ve yine sistemin ürettiği politize birey tanımının aksine hepsinin bir arada yaşayabildiğini görmek umut vaad ediyor.

• *‘Son dönemde özellikle gençler tarafından rağbet gören bu bölgenin duvar yazıları da buradaki sakinlerin kimlikleriyle örtüşmektedir’ diyorsunuz.*

Semtteki refah seviyesi, geçmişte aldığı göçmen kitle-sinin günümüze eğilimleri ya da İstanbul’lu kimliği taşıyabilmeleri duvarlara da yansıyor. İçinde yaşadığımız mekandaki eşyalar bizim birer yansımamız haline geliyor ya zamanla duvarlar da böyle şekilleniyor işte. Gezintilerim esnasında ne Okmeydanı’nda, ne Tophane’de ne de Eyüp’te veganlık ya da feminizm konuları üzerine yazılar okumadım. İlk kez kadınların da duvarlara yazı yazdığına bizzat şahit olduğum yer Kadıköy’dü. Bu bile çok şey anlatıyor.

• *‘Kadıköy duvar yazılarının karakteristiği’ diye bir tanımdan bahsetmek mümkün mü?*

Kesinlikle. Bunu hem duvar yazıları hem de binaların cep-helerine yapılan resimlere bakarak söyleyebiliriz. Çalışmadaki amaçlarımdan bir tanesi de duvar yazılarının bulundukları semtleri karakteristik olarak ne kadar yansıttığını bulmaktır. Duvarlar birer göstergedydi. “Kadıköy Duvarları” nitelmesini elbette yapabiliriz. Adalet, feminizm, anarşizm, kapitalizm üzerine sorgular yapıyor, hiciv yerleşmiş bir tarz, bazen rahatsız eden bazen düşündürülen sorular soruluyor, hayatın kaygılarından bahsediliyor.

• *Kadıköy duvarları ne söylüyor bize?*

Özgürlükten, kapitalizmin şiddetinden, adaletten, eşitlikten, doğaya, hayvana ve birbirimize saygıdan, vegan-likten ve feminizmden bahsediyor Kadıköy duvarları. Yani kendilerini ve olmasını arzu ettikleri dünyayı çiziyorlar. Yazılan bu sosyal mesaj ve toplumsal eleştiriler bir partinin kısaltmaları üzerinden değil, bizzat onların sosyal alanda birey olarak konuşabilme haklarıyla yapıldığını görmekteyiz. Bu kadar içten, hakkaniyetli, duyarlı olduk-tan sonra duvar neden birşeyleri değiştirmesin ki?

● Gökçe UYGUN

“*Ulan yalnızım duymuyon mu?, Mahallece Aşka İnanimyoz, Laik bir yaşam, Herşey Feminizm İçin Sevgilim, Zulme Karşı Tekbir Yumruk...*”

Duvarlara yazılamak... Binlerce yıl öncesinde bile, ilk insanlar hayatlarını mağara duvarlarına kazı-mıştı. Dünyevi meseleler ve ontolojik konular hep duvarlarda varoldu. Milenyum çağındayız, durum benzer. Yukarıda örneklerini gördüğünüz duvar yazıları İstanbul sokaklarından. Yine bir duvar yazısından alıntıyla devam edelim: ‘Bu dünyada ben de varım’ diyor birisi, kendini ifade etmek istiyor.

Peki ya duvar yazıları bize ne anlatıyor? Elif Tufan Türkoğlu’na soralım. Önce onu tanıyalım, sonra neden bu röportaja konuk olduğumuzu açıklayalım. Türkoğlu, İstanbul Üniversitesi (İÜ) Fransızca Mütercim Tercümanlık Bölümü mezunu. 5 yıl kadar bir kurumda Fransızca öğretmenliği yaptı. Meslek hayatı sürerken 2016’da yine İÜ’de, bu sefer İstanbul Araştırmaları Bölümü’nde yüksek lisansa başladı. Tez yazım süreciyle birlikte Londra’ya yerleşti. Yaklaşık 3 yıldır orada yaşıyor.

Elif Tufan Türkoğlu’nun İÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı’ndaki yüksek lisans tezinin adı “İstanbul’un Duvar Yazıları: Sosyolojik Bir Çözümleme ‘Eyüp, Okmeydanı, Tophane, Cihangir, Kadıköy örneği” Türkoğlu, bu çalışması için 2015-2016 yılları arasında sokak sokak gezdi, duvar yazılarının fotoğraflarını çekti. Amacı altkültür-lerin ifade biçimlerini araştırmaktı. Tezini tamamladıktan sonra Londra’da tasarımcı olarak çalışmaya başlayan Türkoğlu ile İstanbul’un ve bilhassa Kadıköy’ün duvar yazıları kültürünü konuştuk.

• *Semtleri seçmedeki kriterleriniz nelerdi?*

İstanbul, semtleri üzerinden farklı okumalar yapabileceğimiz fakat asla bir tanıma sığdıramayacağımız ender şehirlerden biri. Ne kadar sakini varsa o kadar İstanbul var.

Farklı hikayelerin İstanbul’ları... Bu mekanlar birbirine öyle zıt fakat bir anlamda da yakın ki, belki de İstanbul’u İstanbul yapan da budur diyebiliriz.

3 YIL, 20 SEMT, 3000 FOTOĞRAF

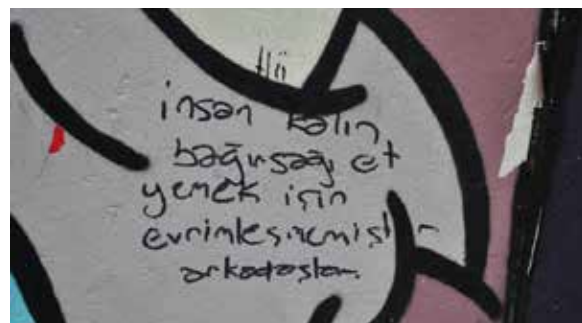
• *Oldukça emek ve fiziksel efor isteyen bir araştırma yapmışsınız. Hangi tarihler arasında, kaç ilçede, kaç sokak gezip kaç fotoğraf çektiniz?*

2013’ten beri İstanbul’un 20’ye yakın semtinde duvar yazısı çektim. 2016’da bu konuyu çalışmak üzere alana baş vurduğumda semt seçimlerim çoktan oluşmuştu. Zamanla duvar yazılarının bir arşivi oluştan elimde. 3000’e yakın duvar yazısı fotoğrafı biriktirdiğini söyleyebiliriz.

• *Bu semtlerin duvarlarındaki yazıları özetleseniz; ne gibi benzerlik-farklılıklar var?*

Her semtin duvarında öfke, aşk, nefret, dışlan-mışlık, unutulmuşluk, hayal kırıklığı, umut, direniş, kavga, sanat ve en önemlisi kabul edilmeyi bekleyiş var. Okmeydanı’nda öyle derin bir kavga var ki, içi-ne ‘aşk, sevgi’ hiç katılmamış, belki de çok az... Salt slogan ve hak arayışı okuyoruz o sokakların duvarlarında. Sanki sevgiyle yazılacak bir söz etseler, peşinde oldukları davaya ihanet edecekler. Eyüp’te ise buram buram arabesk kokuyor. Bir köşede yıllarca sevgili bekleyenler var tıpkı Tophane’de olduğu gibi. Cihangir’de mizahi bir hayata tutunma ögesi yapmış sanatsal eğilimleri yüksek bir kitle var. Kadıköy ile-tişime daha açık ve yine Cihangir’de olduğu gibi mi-zahla hayat bulanların mekanı. Bir duvar yazısının henla yanında “yok o öyle olmaz kardeşim” yazısı-nı bulabilirsiniz.

• *Bu tez ile akademik dünyaya/topluma ne demek istediniz?*

Bu çalışmayı yaparken amacım altkültürlerin ifade biçimlerini araştırmaktı. Sonrasında öylesine bir yere evrildi ki hayata dair neredeyse bütün olguları onlar üzerinden okumaya başladım. Üstelik hiç bir beğenilme kaygısı gütmeyen, o duvarın önünde bilincinin en saf halile bulunan binlerce yazı okudum. Hayat kimi zaman çok zor, gülünç ya da öylesine bir yendi. (“Hayat bir şarkıyı yanlış söyleyip, sesinin kötü olmasıdır”-Halıcıoğlu)

Ama duvar yazılarından daha büyük bi gerçek var ki o da hayatımızda her gün başka başka duvarlar inşa edenler. Her gün yeni yeni başa çıkılmaz, kilometrelerce uzunlukta ve yükseklikte duvarlar... İşte belki bu yüzden duvar yazıları var. Ben, ‘o duvarların olmadığı bir bahçeye çıksak ve kimsenin kimlik göstermeden, kabul edilmeyi beklemeden en saf haliyle oturup dinlendiği bir ağacın gölgesi olsa.’ derim.

Elektronik atıklar köy okullarına bilgisayar sağlayabilir

İçindeki kimyasallar sebebiyle evde durması tehlikeli olan elektronik atıklar, geri dönüşümle birçok fayda sağlıyor. Bu faydaları Elektronik Atıkların Geri Dönüşümünü Destekleme Derneği Başkanı Burak Köktürk ile konuştuk

● Evin ARSLAN

Artık etrafımızdaki birçok kişinin kağıt, plastik, cam gibi atıkları geri dönüştürmek için ayrıştırdığını görüyoruz. Pek bilinmese de elektronik atıklar da geri dönüştürülebilir. Üstelik içindeki kimyasallar sebebiyle atık elektronik ürünler evde kaldığında çeşitli zararlara da yol açıyor. Elektronik Atıkların Geri Dönüşümünü Destekleme Derneği'nin (EAGD) Başkanı Burak Köktürk ile elektronik atıklara dair konuştuk.

Köktürk, elektronik atık olarak adlandırılan atık türünün birçok teknik ve karmaşık tanımı olduğunu ancak kısaca “elektrikle çalışan tüm eşyaların kullanım ömürleri doluktan sonra dönüşükleri atık türü” olarak tanımlanabileceğini söylüyor. Dünyada elektronik atıkların yüzde 6 ile yıllık artış hızı en yüksek olan atık türü olduğunu belirten Köktürk, ülkemizde atıkların toplanma oranının yüzde 5; Avrupa’da yüzde 30; dünyada ise yüzde 10 olduğunu ifade ediyor.

Köktürk elektronik atıkların geri dönüştürülmesinin zararlarını şöyle anlatıyor: “Elektronik atıkların içindeki zehirli içerikli maddeler havaya, suya ve toprağa karışarak kirliliğe yol açıyor, insan ve çevre sağlığını tehdit ediyor. Uluslararası standart-

lara uygun olmayan şartlarda yapılan geri dönüşüm faaliyetleri, hurdacılara verilen ve çöpe atılan elektronik atıklar dünyamızı ağır metaller ve kanserojen bileşiklerle zehirliyor.”

“HER ŞEY ATIK OLABİLİR”

Özellikle tüplü monitörlerin, floresan lambaların ve yazıcı kartuşların içerdiği zehirli bileşiklerin kansere davetiye çıkardığını söyleyen Köktürk “Tüplü monitörlerin içindeki kurşun, fosfor; floresan lambaların içindeki civa ve kartuşların içindeki kimyasal tozlar sebebiyle geri dönüşüm tesislerinde bertaraf edilmesi gereken atıklar olarak göze çarpıyor. Bu tip bertaraf gerektiren atıklar günlük kullanımda bile evimizin içinde tehlike yaratabiliyor. Özellikle enerji tasarruflu lambalar kırıldığında tozlarını elektrik süpürgesi ile çekmek içindeki civanın bütün eve yayılması anlamına geliyor. Böyle bir durumda el süpürgesi ile poşete koyup evden uzaklaştırmak en doğru hareket olacaktır.” diyor.

Evimizde elektronik olarak gözümüze çarpan her şeyin atık olabileceğini belirten Köktürk “Eski cep telefonlarımız, tabletlerimiz, bilgisayar, yazıcı ve modemlerimiz, DVD playerlar, adaptörler, her türlü kablo, aydınlatma ekipmanları, tost makinası, elektrik süpürgesi, saç kurutma makinası gibi küçük ev aletlerinin tamamı elektronik atık oluyor” diye açıklıyor.

Dernek olarak 2012’den beridir bilinçlendirici konferanslar, sivil toplum kuruluşları ile ortak seminerler yaptıklarını söyleyen Köktürk ayrıca internette olabildiğince erişilebilir olmaya özen gösterdiklerini ifade ediyor. Derneğin bir projesi de TEMA Vakfı işbirliği ile elektronik atıklar karşılığında ağaç dikmek.

KÖY OKULLARINA BİLGİSAYAR

2015 yılından bu yana “Köy Okullarına Bilgisayar” projesi kapsamında sekiz okula 100’den fazla bilgisayar desteğinde bulunduklarını söyleyen Köktürk projeyi şöyle anlatıyor: “Bu projede bireyler ve kurumlar çalışan çalışmayan tüm eski elektronik eşyalarını bize bağışlıyor. Toplanan tüm elektronik eşyaları bir havuzda topluyor, tamir ediyor ve ihtiyacı olan okullara bilgisayar sınıfları kuruyoruz. Bilgisayarlar çok eski olmadığı sürece bilgisayar bağışlarını olduğu gibi formatlayıp okullara gönderiyoruz. Tamir edemediğimiz veya çok eski olan elektronikleri ise geri dönüşüme verip karşılığında bilgisayar veya bilgisayar parçası temin edebiliyoruz. Bilişim ekipmanları dışında küçük ev aletleri, görüntüleme ekipmanları gibi elektronik eşyalarınızı geri dönüşüme kazandırıp karşılığında bilgisayar temin edebiliyoruz. Dolayısıyla eski tost makineniz bile doğu illerinde ihtiyacı olan bir okula bilgisayar olarak dönebiliyor.” Köktürk, derneğin elektronik eşyaların birebir evden alınmasını da sağladığını dile getiriyor.

Ayrıca dernek olarak Impact isimli bir mobil uygulamayı yürürlüğe soktuklarını söyleyen Köktürk bu mobil uygulama ile kişilerin elektronik eşyaları ile birçok sosyal projeye katkıda bulunabileceğini ifade ediyor. Köktürk “TEMA aracılığı ile ağaç dikibilir, köy okullarına bilgisayar sınıfları kurabilir, LED lamba hediye-

si kazanarak karbon emisyonunuzu ve faturanızı düşürebilir, yenilenmiş elektronik eşyalarda kullanabileceğiniz indirim kuponu kazanarak tamir kültürüne katkıda bulunurken, elektronik eşyalar için harcadığınız bütçenizi düşürebilirsiniz.” diyor. Ayrıca kendi elektronik atık kampanyasını yapmak isteyenlerin “Empact Pro” uygulamasını kullanarak kendi projelerini yapabileceğini ifade ediyor.

İSTANBUL’UN HAVASI DÜZELMEMİŞ

Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi’nin “İstanbul Çevre Durum Raporu” yayımlandı. Salgın sürecinde alınan tedbirler kapsamında gerçekleşen kısmi iyileşmenin hava kalitesinin artması için yetersiz olduğu belirtilirken, birçok ilçede değerlerin belirlenen limitleri aştığı vurgulandı

● Erhan DEMİRTAŞ

Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi’nin her yıl haziran ayında kamuoyu ile paylaştığı “İstanbul Çevre Durum Raporu” yayımlandı. Raporda İstanbul’daki içme sularının kalitesi, hava kirliliği, Kanal İstanbul projesi, atık yönetimine dair önemli bilgiler paylaşıldı.

İÇME SUYU KALİTESİ

Raporda, Kanal İstanbul ve Yeni Şehir Rezerv alanı gibi mega projelerle beraber İstanbul’un Avrupa yakasındaki içme suyu kaynaklarının yok olacağı ifade edilirken şu görüşlere yer verildi: “İstanbul için birinci öncelik İstanbul ve çevresinde bulunan su kaynaklarını korumak olmalıdır. İstanbul’da öncelikle, yağmur suyundan faydalanmak için gerekli projelerin hayata geçirilmesi teşvik edilmelidir. Odamızın daha önce de vurguladığı gibi, öncelikle İstanbul’un su kaynakları korunduktan sonra İstanbul’da yüzde 20-25’lere varan ve İstanbullunun su faturasına yansıyan su kaçaklarının giderilmesi gerekmektedir. Bu kaçaklar giderildiğinde hem kullanmadığımız sular faturalarımıza yansımaz olacak hem de çok önemli miktarda suyu İstanbul’a geri kazandırmış olacağız. Hepinden önemlisi her geçen gün değerleri daha da artan kaynaklarımızı boşa akıtmamış olacağız. Dünyanın içinde bulunduğu pandemi sürecinde yaşamsal öneme sahip içme ve kullanma suyu yönetiminin ne kadar önemli olduğu gözlemlenmiştir.”

“35 DEFA AŞILDI”

Raporda dikkat çeken bir başka konu da yıl içinde haberlere yansıyan hava kirliliği problemi. Raporda yer verilen bilgilere göre, İstanbul’da 24 saatlik ölçümlere bakıldığında, bazı istasyonlarda DSÖ, AB ve Ulusal limit değeri 35 defadan fazla aşılmış. Limit değerini aştığı istasyonlardan en çok aşım yapan istasyonlar; Sultangazi, Mecidiyeköy ve Kağıthane. Yıllık ölçüm değerlerine bakıldığında ise hem DSÖ hem de AB ve Ulusal Limit Değerlerinin en çok aşıldığı istasyonlardan bazıları Sultangazi, Mecidiyeköy, Alibeyköy ve Kağıthane olarak belirlenmiş.

“Bu değerlendirmelere baktığımızda İstanbul’un neredeyse tamamında partikül madde 10 kirleticisinin yüksek olduğu görülmektedir.” ifadelerinin yer verildiği raporda, “Hava kirliliğinin İstanbul’da özellikle maddi koşulları düşük olan yerleşim alanlarında ve trafiğin yoğun olduğu bölgelerde arttığı görülmektedir. Isınma kaynaklı kömür ve atık yakımı ve ulaşımında fosil yakıt kullanan bireysel araç kullanımındaki artış kirliliğin ana kaynağıdır. Hava kirliliğiyle mücadelede yeşil alanların artırılması büyük önem taşımaktadır. Bu sebeple ağaç dikimi yaygınlaştırılmalı, mevcut orman alanları korunmalıdır. Hava kirliliğiyle ilgili azaltıcı tedbirler alınarak, harekete geçilmelidir.” denildi.

Salgın sürecindeki kısmi iyileşmenin hava kalitesinin artması için yetersiz olduğu belirtilirken, şu görüşlere yer verildi: “Sokağa çıkma yasağının olduğu, havanın ısınma kaynaklı yakıt kullanımına gerek vermeyecek kadar sıcak olduğu günlerde dahi Sultangazi, Alibeyköy ve Kağıthane’de saatlik veriler içerisinde limit aşımının var olduğu gözlemlenmiştir. İstanbul’da solunabilir bir havaya sahip olmak için bir hava kirliliği eylem planının oluşturulup hayat geçirilmesi aciliyet arz eden bir halk sağlığı sorunudur.”

KANAL İSTANBUL

Geçtiğimiz yıl ülke gündemini meşgul eden konulardan Kanal İstanbul projesi de raporda yer aldı. Proje hakkında bilgilerin paylaşıldığı bölümde şu ifadelere yer verildi: “Bu kanalın açılması ve Yenişehir’in İstanbul’un kuzeyine inşa edilmesi durumunda bölgede balıkçılık, tarım ve hayvancılık ile geçinen halkın geçim kaynakları yok edilerek göçe zorlanacak ve yerine ‘nitelikli nüfus’ olarak nitelendirilen kişiler yerleştirilecek. Endemik türler ve yaşam alanları yok olacak. İstanbul’un su ihtiyacının karşılanması için bir türlü bitirilemeyen ve büyük maliyete neden olan Melen Su Sistemi Projesi devreye alınacak. Melen Projesi konusunda bir parantez açmak gerekirse Melen Havzası içinde Düzce Katı Atık Bertaraf Tesisi bulunmaktadır ve çöp sızıntı suları Melen Havzasına karışmaktadır. Bu durumda Melen’in suyu İstanbul için içme-kullanma suyu kaynağı olmaktan çok uzaktır. Ayrıca Melen Projesi, İstanbul Havzalarında bir kuraklık olması durumunda su temini sağlamak amacıyla planlanmıştır, ancak geline nokta İstanbul’un, su ihtiyacını karşılayabilecek kapasitedeki kendi su havzalarının yapılaşmaya kurman edilmesinin ardından Melen Havzası, İstanbul’un en önemli su kaynağına dönüştürülmüştür.”

MARMARA DENİZİ

Raporda Marmara Denizi’ndeki kirliliğe de dikkat çekildi. Marmara Denizi etrafında yaklaşık 24 milyona yakın insanın yaşadığı ifade edilirken, şu bilgiler yer verildi: “Marmara Denizi’ne deşarj edilen evsel ve endüstriyel atıklar sonucu toksik kirleticilerin yüksek seviyelerde bulunması, deniz ekosistemini olumsuz etkilemektedir. İstanbul Boğazı’na ve Marmara Denizi’ne iletilen atıksulardaki azot ve fosfor sudaki mikroorganizmalar için besli kaynağı oluşturmalar. İklimsel değişimlerin de etkisi ile bu durum fotoplanktonların aşırı derecede artmasına sebep olarak Marmara Denizi’ndeki oksijenin azalmasına sebep olur.”

TIBBİ ATIKLAR

Salgın sürecinde kullanımı artan maske ve eldivenlerin yaratacağı sorunlara da yer verilen raporda tek kullanımlık maske, eldiven gibi kişisel hijyen malzeme atıklarının herhangi bir ulaşma sebebiyle vermemesi amacıyla tıbbi atık olarak bertaraf edilmesi gerektiği vurgulanarak, şu önerilerde bulunuldu: “Bakanlığın yayınlamış olduğu genelge kapsamında bu atıklar 72 saat bekletilip evsel atık konteynerlerine atılmaktadır. Uygulama bu şekilde devam ederse söz konusu atıkların belediye çalışanları tarafından fark edilmesini sağlamak amacıyla farklı renk poşet veya etiket uygulaması geliştirilmelidir. Atık toplama periyotlarına uygun olarak konteyner dezenfeksiyon uygulaması gerçekleştirilmelidir.”

ELEKTRONİK ATIKLARI NE YAPABİLİRSİNİZ?

Elektronik atıklarınız için 0216 706 12 56 numarasından veya eagd.org.tr’nin iletişim kısmından EAGD’ye ulaşabilirsiniz. Ayrıca Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı da (TEGV) elektronik atıkları dönüştürüyor. Elektronik ürünlerinizi paketleyip PTT’den 902887372 müşteri numarası ile TEGV’e ücretsiz bir şekilde gönderebilirsiniz. Daha fazla bilgi için 0850 360 23 33 numarasını arayabilir veya tyk.org.tr sitesine göz gezdirebilirsiniz. Atıklarınızı Kadıköy Belediyesi Atık Koordinasyon Merkezi’nin Atık Elektrikli Elektronik Eşya Getirme Noktaları’na teslim edebilirsiniz. Ayrıntılı bilgi için (0216) 414 38 15 numaradan ulaşabilirsiniz. Geri dönüştürmek istediğiniz ürünleri ne yapacağınız hakkında bilgi almak için ise ALO 181’i arayabilirsiniz.

Osmanlı'da dezenfekte nasıl yapılırdı?

● Erhan DEMİRTAŞ

Korona virüsü salgını ile birlikte yaşam pratiklerimiz de değişti ve değişmeye devam ediyor. Örneğin maske, artık hayatımızın ve yüzümüzün bir parçası olabilir. Temizlik ürünlerini daha fazla kullanmak zorunda kalacağız. Bireysel yaşamımızda bu değişiklikler olurken bir yandan da kamusal alanlarda da bir dizi yenilik ile karşılaşyoruz. Bunlardan biri de ulaşım araçlarında, meydanlarda, ibadet mekanlarında ve daha birçok yerde yapılan dezenfekte işlemleri. Salgınla beraber kamusal mekanlarda da belirli aralıklarla dezenfekte çalışmaları yürütülüyor. Peki, Osmanlı döneminde bu işler nasıl yapılıyordu ve hangi yöntemler kullanılıyordu. Düzce Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İsmail Yaşayanlar, Toplumsal Tarih dergisinin Mayıs ayı sayısında bu konuya dair bir makale kaleme aldı. İlginç ve aydınlatıcı bilgilerin yer aldığı bu yazının üzerine biz de Yaşayanlar ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

• **Korona salgını süresince iki yazı yazdınız. Bir tarihçi olarak bu süreci genel olarak nasıl yorumluyorsunuz?**

Aslında o iki yazı doktora tezinden üretti, yalnızca meselelerin güncel hale gelmesini sağlayan COVID-19 pandemisiyle ilgili bir giriş ve değerlendirmeyi içeren sonuç bölümünü yeni yazdım. Pandemilerin toplumsal hayata etkileri, tarihin her döneminde benzerlik gösteriyor. Özellikle tecrit ve karantina uygulamalarının ortaya çıkmasıyla, günlük hayatın hastalıklar sebebiyle sınırlandırılıyor olması geçmişte de bugün de aynı durumların yaşanmasına sebep oluyor. Sınırlandırılan veya topyekun yasaklanan/durdurulan ticari faaliyetler, kent ekonomisini dolayısıyla devletin mali yapısını olumsuz etkiliyor. Bu sebeple zaman zaman tecrit ve karantınayı dealecek uygulamalara müsaade edildiği görülüyor.

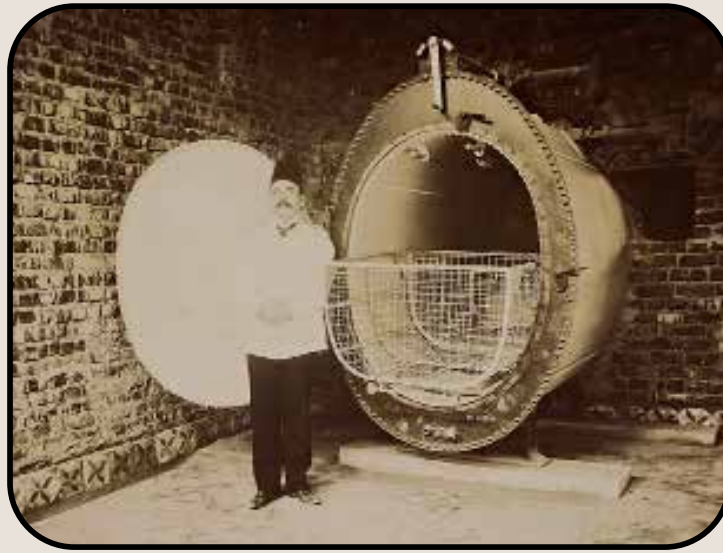
Hastalık karşısında insanların çaresizlikleri de eski dönemlerle aynı. İnsanoğlu neyle karşı karşıya olduğuna, kendisini hasta eden ve kısa sürede öldüren şeyin ne olduğunu anlamlandırmaya çalışırken binlerce, hatta milyonlarca insan hayatını kaybetmeye devam ediyor. Bu, büyük veba pandemileri sırasında da, kolera salgınları zamanında da böyleydi. Aynı süreç influenza ya da bilinen diğer adıyla İspanyol nezlesi/gribi (H1N1), AIDS, SARS, şarbon, kuş gribi (H5N1) ve nihayetinde COVID-19'da da yaşandı. 20. yüzyılda 1918-1920 arasında yaşanan influenza pandemisinin sonra toplumları en çok etkileyen salgın COVID-19 oldu. Tarih çalışmalarına konu olan büyük salgınların benzeri, “aklımıza gelmeyen başımıza geldi” sözünü hatırlatacak bir biçimde hayatlarımızı kontrolü altına aldı.

TEBHİRHANELER

• **Son yazınız Osmanlı Devleti'nde uygulanan temizlik işlemleriyle ilgili. Bugünden bakınca dezenfeksiyon uygulamaları nasıl gibi görünebilir ama 150 yıl önce bu işlemlerin nasıl ve kimler tarafından yapıldığı merak konusu.**

Elbette bugün kimya biliminin ulaştığı noktada dezenfeksiyon maddelerinin yaygınlığı ve bu türden mamullere ulaşmanın kolaylığı geçmişle karşılaştırılmaz. Ancak Osmanlı döneminde de kimyasal eriyikler biliniyor ve bunların dezenfekte edici özelliklerine baş vuruluyordu. Temizlik meselesi her zaman gündemde olan bir konuydu. Klasik dönemde bir Osmanlı kentinde sokak süpürmek ve çöp toplamak gibi basit işlerin denetimi kentin hem idari hem de hu-

Osmanlı döneminde yaşanan salgınlar sırasında dezenfekte işlemleri nasıl ve nelerle yapılırdı? Doç. Dr. İsmail Yaşayanlar ile hem salgınların tarihini hem de 150 yıl önce İstanbul'da uygulanan dezenfekte yöntemlerini konuştuk

kuki amiri olan “kadı”nın vazifesiydi. Çöp toplayan “arayıcı esnafı” ve “çöpçüler” kadı tarafından vazifelendirilip, denetleniyordu. Toplanan çöpler denize kıyısı olan yerlerde, kayıklar vasıtasıyla açıklara dökülüyor, olmayan yerlerde ise kent dışındaki çöp çukurlarına atılıyordu. Daha sonra bu vazifeler “İhtisap Nezareti” tarafından yürütülmeye başlandı. 1855'te ilk olarak İstanbul'da kurulan belediye teşkilatlarıyla beraber ise temizlik işleri tıpkı bugünkü gibi belediyelerin görevi haline geldi. İstanbul'dan sonra taşra kentlerine de yaygınlaştırılan belediye teşkilatları bünyesindeki “tanzifat memurları” sokakları süpürmeye ve çöp toplamaya başladılar. Bu işler karşılığında halktan “tanzifat rüsumu” adı verilen bir vergi toplanıyordu.

• **Bu işlerden hangi kurum sorumluydu?**

Dezenfeksiyon meselesi tamamen farklı bir iş koludur. Osmanlı'da kara ve deniz sınırlarındaki karantina işlerini yürüten Meclis-i Tahaffuz (1838) ya da diğer adıyla Sıhhiye Meclisi bünyesinde yer alan karantinahane ve tahaffuzhanelerde, teşkilatın kurulduğu ilk yıllarda basit dezenfeksiyon uygulamaları yapılıyordu. Bunlar; güherçile ve çeşitli kurutulmuş güzel kokulu bitkilerle hazırlanan tütsülerle yapılan tütsüleme işlemi veya sirkeyle yıkamayı. Bunun yanında 24 ila 48 saat arasında süda bekletme veya çaresiz durumlarda yakma uygulamaları da yapılıyor. 1870'lerden sonra dezenfeksiyon işlemlerinde çeşitli kimyasallar kullanılmaya başlandı.

Osmanlı, dezenfeksiyon işlemine tebhir, bu işlemin yapıldığı yere de tebhirhane adı veriyordu. Kapsamlı bir dezenfeksiyon merkezi olan her tahaffuzhanede bir tebhirhane muhakkak bulunmak zorundaydı. Bunun dışında kentlerde de tebhirhaneler kurulmuştu. Mesela İstanbul'da bugün hala ayakta olan Üsküdar'daki Gedikpaşa Tebhirhanesi bunun en güzel örneğidir. Ülke içindeki dezenfeksiyon meselelerinden Dahiliye Nezareti'ne yani bugünkü İçişleri Bakanlığı'na bağlı Meclis-i Tıbbiye-i Mülkiye ve Sıhhiye-i Umumiye sorumluydu. Kentlerde ortaya çıkan salgın hastalıkların önlenmesi ve dezenfeksiyon uygulamalarını gerçekleştirme vazifesi bu meclis ve onun görevlendirdiği müfettişlerin sorumluluğundaydı. Bir mahallede, köyde veya kasabada salgın görüldüğünde, bu kuruma bağlı müfettişler derhal oraya gider, salgının neden ortaya çıktığını araştırır ve hastalığın yayılmasını engellemek için dezenfeksiyon uygulamaları öncelikli olmak üzere çeşitli önlemler alırlardı.

JAVEL SUYU, SÜLFÜRİK ASİT...

• **Bu ilaçların içinde neler vardı?**

Dezenfeksiyon için kullanılan kimyasalların başında bugün çamaşır suyu dediğimiz javel suyu, krezol, brom, fenol, göz taşı, sülfürik asit ve hidroklorik asit geliyordu. Bu tür kimyasalların suyla karıştırılarak püskürtülmesi için pülverizatörün icat edilmesi, 19. yüzyıldaki dezenfeksiyon uygulamaları için en

• **Siz aslında 150 yıl önceki uygulamaların şu ana katkı sağladığını söylüyorsunuz. Bunu açar mısınız?**

Hem bilim hem de teknoloji birikerek ilerleyen dallardır. 150 yıl önceki uygulamalar olmasaydı tıp, kimya ve mikrobiyoloji bugünkü gelişmişliğe ulaşamayacaktı. O dönemki uygulamaların tamamı “o zamanın yeni teknolojisi ve icadı” idi. O icatlar toplumlar tarafından deneyerek daha da geliştirildi, işe yarayanlar ise terk edildi, unutuldu. O dönemde dezenfeksiyon maddesi olarak kullanılan “javel suyu”, bugün evlerimizdeki en temel temizlik maddesi olan “çamaşır suyu”na dönüştü. Dezenfeksiyonlu suları püskürtmek için icat edilen pülverizatör, bugün hem ilaçlamada hem de o dönemde kullanılanlarla benzer kimyasal eriyikler püskürtmek için kullanılmaya devam ediyor. Kısacası bir köpüştan bahsetmek yerine, devamlılıktan söz etmek daha doğru olur.

“MENŞEİ AVRUPA”

• **Osmanlı döneminde yapılan işlemler nasıl kayıt altına alınmış? Bu bilgiler hangi arşivlerde yer alıyor?**

Osmanlı, büyük ve köklü bir devlet geleneğine sahipti. Dolayısıyla erken dönemlerden itibaren yapılan tüm işlemler kayıt altına alınmış durumda. Herhangi bir resmi işlemin söz yoluyla yapılmadığı, kayda döküldüğü biliniyor. Ancak kayıtların saklanamaması (yangın, sel vs.) sebebiyle Fatih (II. Mehmed)'e kadarki dönemlere ait arşiv evrakı ne yazık ki az. Fatih'ten sonra evraklar hem sayıca hem de türce artıyor.

Evrakları hazırlayanlar elbette devlet görevlileri ve bu evrakları hazırlamak için özel eğitim almış kişiler. Osmanlı Devleti'ne ait evraklar 2019'a kadar çeşitli kurumlara dağılmış olmakla birlikte büyük oranda T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'na bağlı olan Osmanlı Arşivi'nde bulunuyordu. Peyderpey başka arşivlerde bulunan evrakın da burada toplanması kararlaştırılınca, bugün Osmanlı'ya ait belgelerin neredeyse tamamının Kağıthane'deki Osmanlı Arşivi binasında olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

• **O yıllarda Avrupa'da hangi yöntemler kullanılıyordu?**

Kamu sağlığı, kent hijyeni ve kişisel hijyen uygulamalarının menşei Avrupa. Ancak Osmanlı, Avrupa'da hayta geçirilen uygulamaları kısa sürede transfer ediyor ve kendi ülkesinde uygulamaya başlıyor. Dolayısıyla Osmanlı için anlatılan her gelişme ve teknoloji o dönemde Avrupa'da biliniyor ve kullanılıyordu. Özellikle tıp ve mikrobiyoloji alanında Avrupa'nın yakından takip edildiği biliniyor. Mesela Pasteur'ün Paris'te kendi enstitüsünü kurmasından sonra burada yaptığı çalışmalar sırasında kuduz aşısını keşfetmesi sebebiyle, dönemin Osmanlı sultanı II. Abdülhamid'in kendisine para gönderdiği ve nişanla taltif ettiği biliniyor. Yine aynı sultan döneminde Paris ve Cenevre'den sonra dünyadaki üçüncü Pasteur enstitüsü olan Bakteriolojihane-i Şahane'nin 1893 senesinde İstanbul'da kurulduğu ve burada aşı çalışmaları yapıldığı da bilinen bir gerçek.

ÇALIŞMA ORTAMIMIZDA

BİRBİRİMİZİ KORUMAK GÖREVİMİZ

#BirlikteBaşaracağız

SOSYAL MESAFEMİZİ KORUYALIM!

KADIKÖY BELEDİYESİ

MARIO LEVİ

Gördüklerimiz Göremediklerimiz (117)

Nizami'nin aldığı ağır darbenin ardından mahallelerden gitmeyi seçmesi ve kayıplara karışması, bu hikâyede aldığı rol de dikkate alındığında elbette kaçınılmazdı. Hakkında birçok rivayet çıktı halyle. Gün geldi kahrına dayanamayan kalbinin çocukluğunu geçirdiği Karagümrük'te durduğu söylendi, gün geldi Ukrayna'da intihar ettiği ya da Afrika'da kaçakçılık yaptığı ve Adisebaba'da hayatını eşkıyalıkla kazanan bir sevgili edindiği... İzmir torbayla kandırmaya çalıştığı, İstanbul'u sık sık geldiği ve çok sevdiği için iyi taniyan İrlandalı eski bir boksör tarafından Zürafa Sokağı'nın tam girişinde dövlere öldürüldüğü bile söylendi. En çok konuşulansa aldığı darbe yüzünden çok övündüğü çapkınlığının ve bu çapkınlığı sağladığını birçok kez büyük bir iddiala ifade ettiği, toz kondurmadığı erkeklik gücünün nihayet bulduğu ve cinsel tercihinin değiştiği. İki yıl kadar sonra bir bahar günü kahveye geldiğinde bu rivayetin doğruluğunu gösterecek değişime yeterince uğramış görünüyordu. Çok şıktı. Bana hep bakimsizliğinin en öne çıkan işaretleri gibi gelen kirli sakalı ile yağlı ve kıllı teninden yayılan o zor tahammül edilir ter kokusundan eser yoktu. Aksine, traşlı yüzü, belki sürdüğü krem sebebiyle parlak bile görünüyor, özenle kesilmiş pala bıyıklarıyla ilginç bir tezat teşkil ediyordu. Artık güzel parfüm kokuyordu. Göbeği gitmişti. İnce kesim siyah kot pantolonunun üstüne giydiği gül kurusu rengindeki ceketi de çok çarpıcıydı, boyundakiki gümüş madalyonlu deri kolye de, sağ kulağındaki halka küpe de... Sivri uçlu, çok sık, parlak siyah deriden ayakkabıları da ilgimi çekmişti. Kötü niyetli biri bu ayakkabıları kendisine bu darbeyi vurana aynı karşılığı vermek için giydiğini düşünebilirdi. Herkes yine şaşırıyor elbet. Boş bir masaya yavaşça oturup çay istediğindeyse daha çok şaşırı. Sesi bayağı incelmisti. Şakir ise, bu beklenmedik ziyaret, kıyafet ve ses karşısındaki hayretinden, etrafındakilere şöyle bir baktıktan sonra, ancak onca yılın verdiği tecrübeden güç alarak sıyrılabilirdi, hal hatır sorma faslını samimiyeti elden bırakmadan, deyiş yerindeyse racona uygun bir şekilde, fazla bozuntuya vermeden geçmeyi başardı.

"Nerelerdesin be abi! Gözümüz yollarda kaldı. Hayrola?"

'Hayrola' kelimesi bu durumda birçok anlam gelebilir. Ters anlaşılabilir ya da yorumlanabilir. Nizami soruya kızgınlıkla cevap verebilirdi. Korktuğum olmadı. Söylenenler daha ilk anlarda uyandırılan izlenime uygundu.

"Uzun yoldan geliyorum Şakir, çok uzun yoldan. Amerika'dan, fırsatlar ülkesinden... Tica-rete atıldık, Allah yürü ya kulum dedi. Tipla alakalı işler yapıyorum. Anlatmayayım şimdi, anlamazsınız. Çok param var artık. Buraya da iş için geldim. Büyük hastanelerle görüşüyorum. Fazla vaktim yok. Bir çayını içip gideceğim"

Bu lafları o ince sesini biraz yükselterek etmişti. Zaferini göstermeye ihtiyaç duyduğu için mi? Öyle görünüyordu. Konuşmasını da düzeltmişe benziyordu. Tanıdığım tombalacı Nizami her beş kelimesinin arasına bir küfür koymayınca rahat edemezdi çünkü. Bu kadar düzgün ifadeler de kullanamazdı ayrıca. Ona bir el değmişti sanki. Tarif edemediğim, göremediğim ama varlığını hissettiren bir el... Şakir'eysel bu gördükleri ve duydukları karşısında yine alışlagelmeye uygun bir karşılık vermek düşüyordu.

"Hayırlı olsun abi, ne diyeyim... Allah mahcup etmesin"

Herkes artık sessizdi. Okey atmaya devam edenler de vardı ellibir oynamaya devam edenler de ama sahneyi göz ucuyla da olsa seyretmeyen yok gibiydi. Nizami'nin sık ve çarpıcı cep telefonuna baktığı halde hayretle seyredildiğinden de hiç şüphesi yoktu bence bu arada. Yanında duran Şakir'e yine yüksek fakat bu sefer hafiften titreyen o ince sesiyle birçok manaya gelebilecek o soruyu sormasını başka türlü açıklayamazdım.

"İzzet Bey yok galiba... Kötü bir şey olmadı ya..."

Etrafta aniden buz gibi bir hava esmişti. Laflar o tekmenin şahitliğini yapanlarda olumlu olumsuz birçok ihtimali doğurabilirdi. Bazı dönüşler pek masum olamazdı neticede. Seyirlik bir başka sahnenin hazırlığı mı yapıyorlardı? Birkaç an... Sessiz birkaç an... Soru beraberinde bir derinliği de getirmişti...

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) kentin tüm ilçeleri için ayrı ayrı deprem kitapçığı hazırladı. Kitapçıklarda tüm ilçelerde beklenen bina hasarları, can kayıpları ve riskler yer alıyor. Biz de Kadıköy'ü ve mahallelerini mercek altına aldık

● Fırat FISTIK

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), İstanbul'un 39 ilçesi için ayrı ayrı hazırladığı kitapçıklarda, olası bir İstanbul depremde yaşanacak bina hasarları, can kayıpları, yaralanmalar, altyapı hasarları ve geçici barınma ihtiyaçlarına ilişkin bilgiler yer alıyor. İstanbul genelinde tahmin edilen 7.5 büyüklüğündeki bir depremde 100 binlerce binanın orta ve üst hasar görmesi bekleniyor.

TÜİK 2019 verilerine göre 482 bin 713 nüfusu olan Kadıköy'de 7.5 büyüklüğündeki olası bir depremde binaların ortalama yüzde 60'ının hasar görmeyeceği tahmin ediliyor. Hazırlanan rapora göre depremde Kadıköy'deki binaların yüzde 27'si hafif, yüzde 10'u orta, yüzde 2'si ağır, yüzde 1'i ie çok ağır hasar görecektir. Toplam 25 bin 210 binanın analiz edildiği Kadıköy'de orta ve üst seviyede hasar göreceği tahmin edilen bina sayısı ise yaklaşık 3 bin 277 bina (yüzde 13). Yaklaşık 21 bin 933 binanın ise depremi hafif şekilde veya hasarsız atlarması bekleniyor.

Mahallelere baktığımızda ise en fazla hasarlı ve çok hasar görmesi beklenen binalar Rasimpaşa, Eğitim ve Hasanpaşa mahallelerinde yer alıyor ancak diğer ilçelerle karşılaştırıldığında ihtimal düşük. Örneğin Rasimpaşa'da çok hasar görmesi tahmin edilen bina sayısı 19, ağır hasarlı olması beklenen bina sayısı 41 hafif hasarlı olması beklenen bina sayısı ise 518. Kozyatağı, 19 Mayıs, Sahrayıcedit, Suadiye, Feneryolu, Erenköy, Fenerbahçe, Koşuyolu, Caddebostan, Bostancı, Göztepe mahallelerinde ise çok hasar görmesi beklenen ortalama bina sayısı çok düşük ve 10'un altında.

İstanbul geneline bakıldığında Fatih'te 15 bin, Küçükçekmece'de 13 bin, Bağcılar'da 10 bin, Büyükkçekmece'de 9 bin binada orta ve üst hasar meydana gelmesi bekleniyor.

190 KİŞİ HAYATINI KAYBEDEBİLİR

Depremle birlikte tahmini can kayıpları da raporda yer alıyor. Rapordaki genel değerlendirmede depremdaki yaralanmaların yarısının sarsıntı sırasında, diğer yarısının ise deprem sırasında veya sonrasında binadan çıkmaya çalışırken gerçekleştiği vurgulanıyor. 7.5 büyüklüğündeki tahmini depremin, en kötü senaryo olan gece meydana gelmesi halinde Kadıköy'de 190 kişinin hayatını kaybedebileceği, yaklaşık 93 kişinin ağır yaralanabileceği ve 592 kişinin de hastane şartlarında tedavi görmesinin gerekebileceği öngörülüyor.

Mahalleleri incelediğimizde yapılan hesaplamalara göre Merdivenköy ve Hasanpaşa'da ortalama

Kadıköy için DEPREM tahmini

MAHALLE ADI	ÇOK AĞIR HASARLI	AĞIR HASARLI	ORTA HASARLI	HAFIF HASARLI
19 MAYIS	3	8	42	204
ACIBADEM	9	20	113	367
BOSTANCI	8	20	96	345
CADDEBOSTAN	6	15	74	260
CAFERAĞA	17	38	196	648
DUMLUPINAR	13	33	152	248
EĞİTİM	19	50	222	395
ERENKÖY	5	12	53	232
FENERBAHÇE	5	15	81	256
FENERYOLU	4	10	49	198
FİKİRTEPE	17	43	207	316
GÖZTEPE	6	14	66	292
HASANPAŞA	18	40	182	405
KOŞUYOLU	6	23	116	280
KOZYATAĞI	3	8	39	208
MERDİVENKÖY	17	42	191	434
OSMANAĞA	16	33	167	481
RASİMPAŞA	19	41	189	518
SAHRA YICEDİT	4	9	46	204
SUADIYE	5	12	68	265
ZÜHTÜPAŞA	11	20	78	160
TOPLAM	209	505	2.426	6.717

ma 17, Eğitim Mahallesi'nde 15, Caferağa Mahallesi'nde 13, Rasimpaşa ve Acıbadem mahallelerinde 12'şer, Dumlupınar ve Bostancı mahallelerinde ise 11 can kaybının yaşanması bekleniyor. Diğer mahallelerde ise olası depremde tahmini can kaybı sayısı 10 ve 10'un altında olarak tahmin edilmiş.

OLASI HANE BARINMA İHTİYACI

Deprem sonrası insanların, hasarlı olmasa da binalara giremeyip bir süre dışarda kalmak zorunda olmaları deprem bilançosunu ağırlaştırıran bir durum. Kadıköy'de olası deprem sonrası yaklaşık 16 bin 867 hanelik acil barınma ihtiyacının ortaya çıkacağı, hane

başına üç kişilik nüfus kabulüyle, yaklaşık 50 bin 601 kişinin acil barınmaya ihtiyaç duyacağı raporda yer alıyor.

İGDAŞ doğalgaz boru hatları incelendiğinde Kadıköy ilçe sınırları içindeki altı noktada, İSKİ içme suyu şebekeleri incelendiğinde ise yedi noktada onarım ihtiyacı doğabileceği belirtiliyor.

Kadıköy'de binalar büyük oranda 5-8 kat aralığında (yüzde 43,59). Binaların yüzde 37,38'i 1-4 kat aralığına, yüzde 19,03'ü ise 9-19 kat aralığına sahipler. Bina yaşlarına bakıldığında ise binaların yaklaşık yüzde 73'ünün 2000 ve öncesi yıllarda inşa edildiği görülüyor.

İstanbul geneline baktığımızda Bahçelievler'de binaların yüzde 83'ü, Bayrampaşa'da yüzde 91'i, Beykoz'da üçte ikisi, Güngören'de yüzde 90'ı, Şişli'de yüzde 92'si 2000 ve öncesinde;Beşiktaş'ta yansı, Adalar'da yarıdan fazlası, Eyüp'te ise üçte biri 1980 ve öncesi yıllarda inşa edilmiş. Depremde en fazla dikkat edilmesi gereken binalar da yüksek katlı ve bina yaşının yüksek olduğu binalar.

39 ilçeye ait deprem tahmin kitapçıklarına, <https://deprezmizin.ibt.istanbul/guncelcalismalari-miz> internet sitesinden ulaşılabilirken tüm bu modelleme ve tahmin edilen sayıların istatistiksel modellere ve ortalama değerlere dayandığı ve içinde çeşitli belirsizlikler barındırdığını da hatırlatmakta yarar var.

Salgın günlerinde direniş

Tarih Vakfı Yurt Yayınları'nın Genel Yayın Yönetmeni Sinan Birdal, geçmişten bugüne salgın günlerinde gerçekleşen protestoları anlatıyor

Black Lives Matter eylemlerinden

Angela Davis

Avrupa'da kara veba 1347

● Evin ARSLAN

Karakutu Derneği'nin her ay düzenlediği Adalet Arayışı Seminerlerinin 23'üncüsü 18 Haziran'da gerçekleşti. "Salgın Günlerinde Protesto" başlıklı seminerde Tarih Vakfı Yurt Yayınları'nın Genel Yayın Yönetmeni Sinan Birdal, ABD'deki ırkçılık karşıtı eylemler üzerinden salgın günlerinde gerçekleşen toplumsal ayaklanmaları anlattı. Siyahi George Floyd, 25 Mayıs'ta Amerika'da beyaz bir polis tarafından öldürülmüştü. Floyd'un ölümünün hemen ardından binlerce kişi sokağa döküldü ve polis şiddetini, ırkçılığı protesto etti. Birdal, ırkçılık karşıtı hareketlerin ABD'de büyük bir tarihi olduğunu söylüyor. Ancak bugünkü genişlikte ve yaygınlıkta bir harekete 1967'den beridir rastlamadıklarını belirten Birdal "1992 Los Angeles ayaklanmasını düşünelim. Çok büyük bir ayaklanmaydı ama Los Angeles ile kaldı. Son Black Lives Matter (Siyahların yaşamaları değerli) hareketi Obama döneminde itibaren devam eden bir hareket. Zaman zaman cinayetlerle birkaç şehirde gösteriler oldu ama bu genişlikte ve bu etkiye değildi. Bir de tabii bu kadar çeşitlilik barındırması da yeni bir durum. İçinde çok sayıda farklı etnik grubu, farklı siyasi, sosyal grubu barındırması açısından ilginç. Bu anlamda da bence bir karşı hareket aynı zamanda. Tekrardan sokağı tanımama, sokağı bir anlamda ele geçirme hareketiydi." diyor.

SALGINDA İLK KÖYLÜ AYAKLANMASI

Birdal, geçmişte salgın günlerinde gerçekleşen protestoları anlatıyor. Amerikan devriminin yeni olduğu ve toplumsal ilişkilerin de bu devrimden etkilendiği 1793 yılında ABD'nin geçici başkenti Philadelphia'da yaşanan sarı humma salgınına Birdal şöyle anlatıyor: "Bir taraftan İngiltere ve Fransa savaşına giriyor. Bu arada Fransa'da devrim olmuş oradan göçmenler geliyor. Santo Domingo adasında bir köle devrimi yaşanıyor. Fransa Devrimi'nin üstüne bu sefer siyahlar ayaklanıyor. Dolayısıyla bütün bunların içinde bu salgın geliyor ve benim görebildiğim kadariyla göçmenlerin topluma yeniden entegre olması, toplumda özellikle özgür siyahların mobilize olmaları, toplumda kendilerine bir yer edinebilmeleri gibi bir dizi değişikliği getiriyor ama bu arada on binlerce kişi de sokakta. George Washington'ın o zamanki yardımcısı John Adams şöyle diyor 'bu salgın iyi ki geldi de devrim tehlikesi bitti, herkes sokaktan çekildi.' Kara veba salgınının ise Avrupa'da farklı bir etkisi olduğunu söyleyen Birdal çok sayıda emekçinin ölmesi sebebiyle emeğin değerinin yükseldiğini ifade ediyor. Emekçilerin üstünlük elde ettiklerini söyleyen Birdal "Aristokratlar kadar zenginleşmeler de daha hali vakti yerinde hale geliyorlar, güçleniyorlar. Ekonomik olarak güçlendikçe hakları için daha çok bastırıyorlar. Ve sonunda kral, aristokratların baskısıyla yeniden eski düzene dönmek istediğinde 1381 köylü ayaklanması başlıyor." diyor. Birdal bu köylü ayaklanmasının İngiltere'deki ilk toplumsal ayaklanma olduğunu söylüyor.

Sinan Birdal

"SALGIN AZINLIKLARI VURDU"

Korona virüsünün en çok azınlıkları vurduğunu söyleyen Birdal azınlıkların daha korumasız olduğunu ve daha kötü koşullarda çalıştıklarını dile getiriyor. Birdal, salgının eşitsizlikleri gün yüzüne çıkardığını şöyle açıklıyor: "Büyük sayıda insana, milyonlarca emekçiye şunu gösterdi: Onların dışında herkes iş bırakabilir ve bu ekonomi devam eder. Yani ben yazmasam ne olur toplumda? Hiç. Olduğu gibi devam edebilir. Ama emekçiler çalışmazlarsa bütün hayat durur." ABD'deki kitlesel hareketlerde de bunun net bir şekilde görüldüğünü belirten Birdal "İnsanlar, toplumsal üretimden gelen güçlerini gördü." diyor.

Amerika'daki hareketlerin 1967-68 hareketlerinin hafızasını taşıdığını düşündüğünü söyleyen Birdal, 68 hareketinin önemli isimlerinden Angela Davis örneğini veriyor. Birdal "Şu anda 67-68 kuşağının toplumsal hareket hafızasını taşıyan bir kuşak hala hayatta ve onlar da genç kuşaklara tecrübe ve hafıza aktarımında bulunuyorlar. Bu tarihsel buluşmanın kuşaklar arasında şöyle bir önemi de var: 67-68, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan liberal sosyal refah devletine meydan okunduğu; ırkçı, paternalistik, erkek egemen, ayrımcı, cinsiyetçi, emperyalist, militarist yapısı

na karşı bir isyan hareketiydi." diyor. Şu anki gençliğin ise bazı sosyal bilimcilerin prekarya diye tanımladığı güvencesizlik içinde olduğunu belirten Birdal şöyle açıklıyor: "Öyle ilginç bir noktadayız ki sistemin de zaten vaat ettiği pek bir şey yok gençlere. Dolayısıyla 68'de gençlik hareketinin bastırılmasıyla yerleşen bu neoliberal düzenin sonuna geldiğimizi düşünüyoruz. Ama bu hem umut hem de endişe verici. Çünkü bunun nereye evrileceğini, toplumsal güçlerin hareketi belirleyecek. Bu noktada hafıza çok önemli. Kim bu siyasi mücadelelerin hafızasını daha iyi taşıyabilirse, o kadar fazla tecrübe biriktirmiş olarak girecek bu sürece ve daha iyi stratejiler geliştirecek diye düşünüyorum." Semineri, Karakutu Derneği'nin Youtube hesabından izlenebilir veya Spotify hesabından dinlenebilirsiniz.

KARAKUTU

GazeteKadıköy
Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Av. Şerhil Dara ODBAŞI

YAYIN KURULU
Diñ ÇOBAN,
Ayten GENÇ, Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü
Semra ÇELEBİ

Sayfa Tasarımı
Yasemin ÖZGÜNEŞ – Sinem HAMARAT

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Serkan OKAY

Haber Merkezi
Gökçe UYGUN – Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi
Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: (216) 345 82 02

Adres: Osmanağa Mahallesi
Söğütözü Cad.
Kalem Sok. No: 7/2 A Blok
Kadıköy
Tel: (216) 348 70 60
Reklam: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

Baskı İleri Basım Matbaacılık Amb. Reklam Tantanı Yayın ve Teknik Hizmetleri Ticaret A.Ş.
Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11 A/21 Yenibosna / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Harun Tekin'den yeni bir konser modeli: Hediyeler

MELİS DANIŞMENDİ

Müzisyenlerin yer yer emekli, yer yer işsiz gibi hissettiği bir dönemden geçiyoruz. Evde ya da kimi zaman stüdyolarda üretim hala devam etse de yoğunluk az, sahneler ise hepten kapalı. Birkaç 'arabali konser' denemesi yakın gelecek için planlansa da bir mekan ya da festivalde rahatlıkla sahne alabileceğimiz günler şu dağın arkasında. Ve belki de diğer dağın... Karantina sonrası hayat yavaş yavaş normale dönmeye başlamış, kepenkler açılmış, çarklar dönerken bizim tarafında henüz kayda değer bir haber olmadığı gibi, sektörün temeli kalabalıklarla bir araya gelmek üzerine kurulduğu için belirsizlik bulutunu dağıtmanın yöntemlerini bulmaya çalışıyoruz.

Online konserler bu süreçte en çok başvurulacak yöntemlerden biri. Karantınanın ilk dönemlerinde birbirini ardına gerçekleştiren ve dinleyicinin müzik özlemini bir nebze de olsa gideren bu performanslar şu an seyrekleşse de, yeni fikir-

Detayları öğrenmek üzere Harun'la bir araya geliyoruz ama bu bir araya geliş, günümüz şartlarına uygun şekilde bir cafe'de değil, Zoom aracılığıyla oluyor. Açıklamasında şimdiye kadar

marka sponsorlukları ve devlet/belediye/STK desteğiyle online konserler yapıldığını (ve bunun faydalı, gerekli olduğunu) ama biletli seçenек atıldığı zaman performansların "bedava katılınması doğal bir etkinlik" gibi görüldüğünü söyleyen Harun'a, seçtiği bu yeni yöntemin, bir nevi 'deney'in detaylarını soruyorum. Bu dönemde Instagram ya da Zoom'daki canlı müziklerin bazı açılardan kafasında tam olarak oturmadığını, biletli konser anlayışının yok olmaya başladığını fark ettiğini söylüyor. "Hep beraber zararı olmayacağına inandığımız bir şeyi deneyelim ve bu denemeden bir takım sonuçlar çıkarmaya bakalım dedim. Bu sonuç, myopenstage.com veya başka yollarla her alandan pek çok müzisyenin artık daha sık şekilde biletli konser yapmaya başlamaları. Çünkü bunu yapmak zorundayız" diyor. "Zorundayız derken bu süreç daha devam edecek diye mi yoksa bunun biletli tarafı da mutlaka olmalı diye mi?" di-

yorum. "İkisi de" diyor. "Bir kere bir daha hiç evden çıkmayıp konserin yerine bir şey koymak gerekirdi. İkincisi, salgın bitse bile dijital dünyada performans meselesini bilabel olmaksızın kurtarmak gerekir diye düşünüyorum. Çünkü bu, müzisyenlerin temel olarak sahilde o ateşin etrafında gitar çalan çocuk ya da jukebox olmaları gibi bir anlayış" diyor.

Harun'un tweet'lerinde bahsettiği şeylerden biri, bu meselenin detaylarını anlatmanın sanatçı tarafındaki zorluğu. Yani ona göre müzisyenler bu işin ekonomik tarafını konuşmayı pek sevmiyorlar. Çünkü "sahnedeki insanın sahnede olabildiğini sağlayan süreçlerden bahsetmesi büyük bozan bir şey." Bana göre de hem bu 'renk vermeme' durumu hem de sektörün içinde müzikten ziyade sahip olduğu 'ultra lüks' hayatı göze sokma çabasındaki bazı isimlerden ötürü dinleyici tüm müzisyenlerin 'bir eli yağda bir eli balda', 'tuzu kuru' insanlar olduğuna neredeyse emin (ki bu başka bir yazının konusu). Etkinlikleri bedelsiz sunmaya devam ettikçe de şöyle bir ris-

kten bahsediyor Harun: "Müziğin ve tüm sahne sanatlarının sanki dünyevi derterleri, borcu, kırası, çoluğu çocuğu olmayan insanlarca icra edildiği gibi bir his yayılıyor toplumda. Bütün fikri emek alanları için geçerli olmak üzere, biraz 'sahne önünde', 'ekranda', 'spot ışığı altında' olmak derhal "Zaten maddi sorunu olamaz!" şeklinde bir izlenime yol açıyor. Bu tepeden tırnağa yanlış. Müzik ve eğlence endüstrisinin görünen kısmının çok büyük bölümü orta ya da alt düzeyde ve düzensiz gelir sahibi, tasarrufu yok ile çok az arasında değişen, kirada oturan insanlar. Görünmeyen kısma ise hiç girmeyeyim" deyip, ne kadar süreceği belli olmayan bir dönemde tüm icracıların bir noktada emeklerinin çoğunu bedelsiz paylaşmanın sürdürülebilir olmadığını fark edeceğine vurguluyor.

Dünyanın bambaşka bir yöne gittiği, müzik sektöründeki kuralların birer birer değiştiği bir dönemde Harun Tekin, yeni bir konser modelinin ne kadar uygulanabilir olduğunu düşünecek. "Doğum günümü şarkı söyleyerek, hepimiz için alternatif bir yolu deneyerek ve birbirimizle uzaktan da olsa buluşarak kutlamak güzel olur diye düşündüm" diyen ünlü müzisyen kendisine etki eden, birer hediye gibi gördüğü şarkıları akustik gitarıyla çalarken bize düşen kanepemize yayılıp ona eşlik etmek olacak. Nice sağlıklı ve müzikli yıllara!

PANDEMİ MÜZİK ALIŞKANLIKLARINI NASIL DEĞİŞTİRDİ?

Covid-19 birçok alışkanlığımızı gibi sosyalleşme alışkanlıklarımızı da kökünden değiştirmeye devam ederken, müziğin derterimizi unutturduğu ve modumuzu yükselttiğini hiçbirimiz inkar edemeyiz. Gerek evde spor yaparken gerekse rahatlamak için müzik dinlemenin zor günleri atlatmamıza yardımcı olduğu bir gerçek. Müziğin de dijitalleşmesi ile müzik dinleme platformlarının sektörün ana oyuncularından biri haline gelmesi çok da uzun bir zaman almadı. İzolasyonun başlamasıyla diğer alışkanlıklarımız

ve tercihlerimiz gibi müzik dinleme tercihlerimiz de büyük oranda değişti.

AdColony'nin Türkiye'de 18-65 yaş arası katılımcılarla yaptığı "Covid-19 Döneminde Değişen Müzik Dinleme Alışkanlıkları Araştırması" salgın sebebiyle değişen müzik dinleme ve şarkı tercihlerimizi gözler önüne seriyor. Yapılan araştırmaya göre Covid-19 döneminde Türkiye'de kullanıcılar arasında en popüler olan müzik dinleme platformu %48 ile Spotify. Özellikle evden geçirilen zamanın artması müzik dinleme sürelerinin de artmasına neden olu-

yor. Araştırmaya katılanların %56'sı Covid-19 döneminin öncesine oranla daha fazla müzik dinlediklerini belirtiyor.

EN ÇOK TÜRKÇE POP

Bu dönemde kafa dağıtmak, rahatlamak ve huzurlu hissetmek herkesin en büyük isteği. Müziğin rahatlatıcı gücü burada da devreye giriyor. Katılımcıların yüzde 94'ü müzik dinlemenin rahatlatıcı ve mutlu hissetmelerine yardımcı olduğunu söylüyor. Çoğu işyerinin evden çalışmaya başlaması, okulların kapalı

olması ve haftasonları sokağa çıkma yasakları nedeniyle bu dönemde kullanıcıların yüzde 51'i araçlarında daha az, evlerinde ise daha fazla müzik dinlediklerini bildiriyor. Podcastler ise bu dönemde iyice popülerleşmeye devam ediyor. Katılımcıların yüzde 54'ü özellikle komedi ve haber podcastlerini daha fazla dinlemeyi tercih ettiklerini söylüyorlar. Müzik türleri özelinde ise katılımcıların yüzde 53'ünün en fazla dinlediği müzik türü Türkçe Pop oluyor. Yabancı Pop ise yüzde 33 ile en fazla tercih edilen ikinci müzik türü oluyor.

'Dijital Barbaros'la müzikli rotalar

Karantina sürecinde dijital platformları en verimli kullanan isimlerden biri olan müzisyen Barbaros; seyahat yazarı Saffet Emre Tonguç'la gerçekleştirdiği "Müzikli Rotalar" yayınında Tonguç'un seyahat rotasına o ülkelerin şarkıları ile eşlik ediyor

Mayıs ayının ilk haftasında 90'lı yılların hit şarkısı Derbeder'in yeni yorumunu dinleyicilerle buluşturan Barbaros, dijital platformlarda 1 milyonu aşan izlenme oranı ve gerçekleştirdiği dijital projelerle beğeni topluyor. Karantina sürecinde dijital platformları en verimli kullanan isimlerden biri olan Barbaros, Saffet Emre Tonguç'la gerçekleştirdiği "Müzikli Rotalar" yayınında Saffet Emre Tonguç'un seyahat rotasına o ülkelerin şarkıları ile eşlik etti. Rotalarına İtalya, Yunanistan, İspanya, Türkiye ve Portekiz gibi birçok ülkeyi alan Barbaros ile Saffet Emre Tonguç keyifli ve müzik dolu sohbeti ile dinleyicilere keyifli anlar yaşattı.

Geçtiğimiz günlerde Moda Deniz Kulübü için Zoom uygulaması üzerinden bir konser de gerçekleştiren Barbaros, yaptığı Instagram canlı yayınlarıyla da dünyaca ünlü starlarla evlere konuk olmaya devam ediyor. Şu ana kadar kendi Instagram kanalında gerçekleştirdiği "80 Günde Müzikli Devr-i Alem" konsepti ile İspanya'dan Cecilia Krull, Almanya'dan The Weather Girls'ün efsane solisti Dynelle Rhodes, Fransa'dan Viktor Lazlo, Güney Afrika'dan Pumeza Matshikiza, Sırbistan'dan Lena Kovacevic, İngiltere'den The Puppini Sisters, Kanada'dan IMA, Hindistan'dan Arunaja, Yunanistan'dan Stan Antipariotis, Portekiz'den Dulce Pontes gibi dünyaca ünlü isimlerle yayınlar gerçekleştiren sanatçı, konukları ile zaman zaman kendi dillerinde düetler de yaptı.

MÜZİK ÖDEMELERİ SOSYAL MEDYADA

Enstrüman satışı, online konser ve online ders ödemeleri sosyal medyadan alınabiliyor

Tüm dünyayı etkisi alan COVID-19 salgını sebebiyle sosyal mesafenin öneminin artmasıyla birlikte ödemede de temasın ortadan kaldırarak finans teknolojileri öne çıktı. Özellikle bu dönemde öne çıkan e-ticaret ve online eğitimde de temassız ödemeler ilgi görüyor. Tüm dijital platformlarda güvenli satış yapmaya olanak tanıyan ve gerçek temassız ödeme deneyimi sunan izyico Link Yöntemi, müzik dünyasına da önemli katkı sağlıyor. Sosyal medya üzerinden enstrüman satanlar, konser verenler veya müzikle ilgili konularda ders verenler ödemelerini izyico Link Yöntemi'ni kullanarak hızlı, kolay ve güvenli biçimde alabiliyor.

Yerel ekonominin dijitalleşmesi için yenilikçi finansal çözümler üreten yerli fintek şirketi izyico'nun Link çözümü ile offline iş sahipleri de sosyal mesafe-

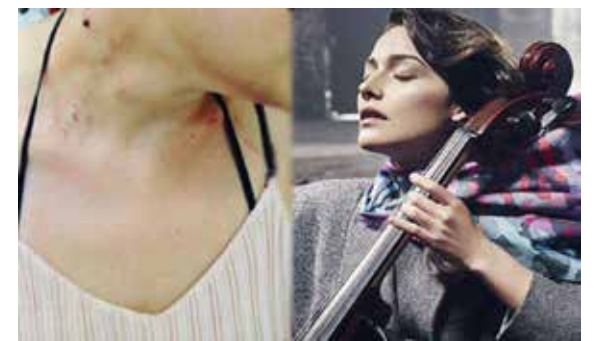
yi koruyarak ödemelerini saniyeler içinde alabiliyor. Enstrüman satmak isteyenler, fiyat bilgisiyle görseli yükleyip oluşturacakları linki SMS, e-posta ve WhatsApp gibi dijital iletişim araçlarıyla ya da Instagram, Facebook ve Twitter gibi diğer sosyal medya kanalları üzerinden paylaşarak ödeme alabiliyor.

Müzisyen Erol'un ZAFERİ

3 yıl önce polisin darp ettiği müzisyen Gülşah Erol, hukuk mücadelesini kazandı

Bundan 3 yıl önce, 2 Ağustos 2017 Tarihinde, İstanbul Kadıköy Metrosunda görevli polis memurları tarafından şiddet gören ve enstrümanı kırılan çelist Gülşah Erol'un 3 senelik dava süreci sonuçlandı.

Sanatçı, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Maruz kaldığım tehditlere rağmen kendimi müdafaa ettim. Davaya lehimde tanıklık eden kişilere minnettarlığımı sunuyorum" diyerek, dava sonucunu paylaştı. Avukat açıklamasına göre; polisler, "mala zarar verme" suçundan ceza alırken, Erol hakkında açılan "kamu görevlisine hakaret" suçundan beraat etti. Polislerin cezanın kaldırılması için bir üst mahkemeye yaptıkları itirazlar da reddedildi.

"ENSTRÜMANIMI BOMBA İLAN ETTİLER"

İki polis tarafından darp edilen ve çellosu kırılan Gülşah Erol'un, olayı sosyal medyadan duyurmasının ardından İstanbul Emniyet Müdürü'lüğü, Erol'un memurlardan birinin boğazını sıktığını ve hakaret ettiğini öne sürmüştü. İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma sonucunda hazırlanan iddianamede Gülşah Erol ve iki polis hem müşteki hem de sanık sıfatı ile yer almıştı. Erol hakkında üç suçtan dolayı 11,5 yıla kadar hapsi istenmişti.

Floyd'a şarkı...

Şarkıcı Leon Bridges, ABD'de polisin öldürdüğü siyah vatandaş George Floyd için şarkı yaptı

Grammy ödüllü şarkıcı, söz yazarı Leon Bridges, Terrace Martin ortaklığında yayımladığı yeni şarkısı "Sweeter" ile müzikseverlerle buluştu! Polis şiddeti sonucu hayatını kaybeden George Floyd adına şiddet ve ırkçılığı protesto eden "Sweeter", son nefesini veren siyahi bir adamın ağzından yazıldı.

Normal şartlar altında önümüzdeki aylarda yayımlayacağı albümde yer alacak şarkıyı Amerika'da süregelen protestoları desteklemek amacıyla erken yayımlamaya karar veren sanatçı, çocukluğundan beri yaşadığı ayrımcılığa karşı sessiz kalmayacağını dile getirdi. Terrace Martin ise şarkıyı 'kalpten dinlenmesi gereken meditasyon müziği' olarak tanımladı. ABD'deki sivil haklar hareketinin öncüsü Martin Luther King Jr.'ın sözlerini dinleyiciye hatırlatan Bridges, o yıllardan beri değişen bir şey olmadığını, aynı hikâyenin tekrarlandığını belirtiyor.

● Fırat FISTIK

Yeni tip korona virüsü ilk olarak Aralık 2019'da Çin'de görüldü ve Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) ilk enfekte kişiyi açıklamasının üzerinden altı ay geçti. Bu hafta itibarıyla altı ay boyunca 213 farklı ülkeden 9 milyonun üzerinde vaka bildirildi. Türkiye ise toplam vaka sayısı açısından dünyada 12. sıradayken, korona virüs enfeksiyonuna bağlı ölüm sayısında dünya genelinde 17.sırada bulunuyor.

Salgın etkisini devam ettirirken dünyada tartışmanın seyri, olası ilaç tedavileri ve aşı çalışmalarına yönelmiş durumda. Farmakoepidemioloji ve farmakoeкономи uzmanı Dr. Mehmet Berktaş, hem ilaç tedavilerinde hem de aşı çalışmalarında gelinen süreci anlattı.

Berktaş, Türkiye'nin 83 milyonluk nüfusunu göz önünde bulundurarak ilk aylarda nispeten başarılı olduğunu söylerken, "Ancak rakamlara biraz daha dikkatlice baktığımızda salgının Türkiye'de düşündüğümüzden daha ciddi bir durumda olabileceğini görüyoruz" diye uyarıyor: "Neden böyle düşündüğümün sebebini açıklayayım. Türkiye nüfusa göre test sayısında dünyada 61. sırada ve nüfusun yaklaşık yüzde 3,5'sine test yapılmış durumda. Oysa nüfusu bizimkine benzer Avrupa ülkelerinde bu değer yüzde 5'in üstünde. Ülkemizdeki veriler ile yaptığım analize dayanarak söyleyebilirim ki test ve hasta sayıları arasında kuvvetli bir ilişki var ve eğer Avrupa ülkelerinin test performansını yakalamış olsaydık, toplam hasta sayımızın şu anda açıklananın yaklaşık iki katı olacağını düşünüyorum. Bu düşüncemi, sebebi açıklanamayan fazla ölüm sayıları da destekliyor. Örneğin İstanbul için kaba ölüm hızının son beş yıldaki gidişatına göre bu yılın ilk altı ayını değerlendirdiğimizde beklenenden iki kat fazla ölüm gerçekleştiğini görüyoruz."

● "MAALESEF GERİ DÖNDÜK"

Şu anda hastalığın önlenmesinde veya tedavisinde etkinliği kanıtlanmış bir seçenek yok" diyen Berktaş, hala yapabileceğimiz tek şeyin maske kullanımına, sosyal mesafeye, hijyen kurallarına dikkat etmek olduğunu söylüyor. Önlemlerin kademeli şekilde, zamana yayarak kaldırmanın önemine değinen Berktaş, ülkemizde tüm önlemlerin kısa sürede kaldırıldığını belirtiyor:

AŞI, YIL SONUNDA PİYASADA AMA ERİŞİM SIKINTI

Korona virüse karşı Oxford'un geliştirdiği aşı, yüksek ihtimalle yıl sonuna kadar piyasaya sürülmüş olacak ancak erişim konusunda sıkıntılar yaşanabilir. Dr. Mehmet Berktaş'a göre en erken 2021 sonuna kadar virüse karşı bağışıklık kazanmamız zor

"Bu nedenle hasta sayılarında artış gözlemliyoruz ve salgının hızlanma dönemine malesef geri döndük." Salgınla ilgili bir diğer tartışma ise ikinci dalga-

nın gelip gelmeyeceği. Berktaş, enfeksiyonun kaç kişiye bulaştırıldığını açıklayan R değerinin bunu anlamak için önemli olduğunu vurgulayarak şöyle devam etti "Temel olarak iki çeşit R değeri bizim için önemlidir bunlarda ilki hiçbir önlem yokken ki durumu gösteren R0 değeridir. Alınan önlemler ile R değeri azaltılabilir ki bu durum zamana göre değişim gösteren Ri değeri ile değerlendirilir. R değeri 1 sınırın altında olduğu sürece salgın yavaşlar, 1 sınırının üstünde olduğu zaman hızlanır ve hasta sayısı artış gösterir. Yaptığımız analizlere göre Türkiye'de koronovirüs için R0 değeri 2 ile 2,4 arasında, yani hasta olan bir kişi ortalama 2 ila 2,4 kişiye virüsü bulaştır-

yor. Salgının gidişatına baktığımızda; alınan önlemler ile Ri değeri 18 Nisan'da 1 sınırın altına indi, bu nedenle söyleyebiliriz ki salgın Türkiye'de ilk tepe noktasını bu tarihte yapmış oldu. Akabinde Ri değeri uzun süre 1 sınırında altında devam etti. Haziran başında önlemlerin gevşetilmesi ile tekrar 1 sınırının üstüne çıkan Ri değeri hala bu şekilde devam ediyor.

Kısaca, Ri değeri 1 sınırın üstünde olduğu sürece hasta sayıları artar. Dolayısıyla önlemleri azalttığımız her dönemde hasta sayıları artacaktır. Ri değeri eğer 3 haftadan daha uzun süre 1 sınırın üstünde kalırsa salgının ikinci bir tepe noktası yapmasını bekleyebiliriz."

Berktaş, sonbahar aylarında havaların soğuması ve kapalı alanlarda daha fazla vakit geçirmenin risk olduğunu söylerken şöyle devam ediyor: "Aynı dönemde diğer solunum yolları hastalıklarının görülme sıklığı artacak, bu nedenle korona virüsüne hasta olan kişilerde hastalık büyük ihtimalle daha ağır seyrecek. Bu nedenle havaların soğuması ile kişisel korunma önlemlerine daha fazla özen gösterilmesini öneririm."

Birçok ilacın klinik araştırmalarının devam ettiğini söyleyen Berktaş, "Ancak şu anda hastalığı kesin şekilde tedavi eden bir seçeneği elimizde maalesef yok. Türkiye salgının başından beri farklı bir tedavi yaklaşımı uyguluyor ve bu yaklaşımın etkin ve güvenli bir tedavi olup olmadığı geçtiğimiz ay içinde ülkemizde başlatılan bir klinik araştırmada değerlendiriliyor. Yaz sonuna doğru ilaçlarla ilgili ilk sonuçları duymaya başlayacağımızı düşünüyorum" diyor.

● AŞIYA ERİŞİM SIKINTILI OLACAK

Dünya genelinde bu ay itibarıyla klinik araştırma aşamasına gelmiş altı tane aşı mevcut. Önümüzdeki ay ise bu rakamın sekize çıkması bekleniyor. Oxford'daki aşı çalışmaları ise ruhsat almak için gerekli olan son aşamaya ulaştı. Son aşama da olumlu sonuçlanırsa sonbaharda ruhsat başvurusunun yapılması ve aralık ayına kadar aşının piyasaya sunulması bekleniyor. Diğer aşı grupları ise Oxford'un en az üç ay gerisindeler.

Berktaş, aşıların onaylandıktan sonra yüksek miktarlarda üretilmesinin belli bir süre alacağına dikkat çekerken aşıya ilk dönemlerde erişim konusunda sıkıntılar olabileceğini söylüyor: "Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve diğer bazı ülkeler aşı çalışması yapan kurum ve kuruluşlar ile halihazırda anlaşma imzalayıp ön ödeme dahi yaptılar. Dolayısıyla aşı kullanıma sunulduğunda ilk bu ülkeler aşıya erişecekler. Türkiye'nin bu tarz bir anlaşma yaptığını veya planladığını henüz duymadım. Bu sebeple ülkemizde aşının uygulanmasının diğer ülkelere daha sonra olacağını düşünüyorum."

● "BAĞIŞIKLIK ZOR"

Berktaş, kendi yaptığı salgın modellemesine göre Türkiye'de toplumsal bağışıklığın oluşması için nüfusun yüzde 50-59'unun, 42-29 milyonun hastalığı kapması gerektiği sonucuna ulaşmış. Bunun için de en hızlı 32 ay, en yavaş ise 177 ay daha bu virüse maruz kalacağız. Berktaş, aşılama çalışmalarının en erken 2021 ilkbaharında başlayacağını kabul ederek, gelecek senenin sonuna doğru aşılamaya ile toplumsal bağışıklık sağlanabileceğini öngörüyor.

Stres dişlerimizi gıcırdatıyor

Covid-19 nedeniyle yaşadığımız belirsizlik, karantina süreçleri ve sosyal izolasyon gibi süreçler, psikolojimizi olumsuz etkilerken, kelimenin tam manasıyla "dişimizi sıkmamıza" da neden oluyor

Gündüz kontrol altında tutabildiğimiz stres ve endişe geceleri, uyku sırasında diş sıkma ve diş gıcırdatma olarak kendini gösterebiliyor. Son dönemlerde diş sağlığı kliniklerine yapılan diş kırılması başvurularının büyük çoğunluğunun temelinde halk arasında "diş gıcırdatma" ya da "diş sıkma" olarak bilinen brüksizm bulunuyor. Diş kırıklarının yanı sıra diş sıkmaya bağlı ağrıların da yaşam kalitesini çok olumsuz etkilediğine işaret eden Acıbadem Altunizade Hastanesi Protetik Diş Tedavisi Uzmanı Dr. Diş Hekimi Hatice Ağan, "Dişlerini sıkımlar genellikle bunun farkında olmuyor. Diş sıkmaya bağlı olarak gelişen ağrılar da migren ya da fibromiyalji ile karıştırılıyor" diyor. Diş sıkma-

nın daha çok mükemmeliyetçi yapıya sahip kişilerde, performans sporcularında ya da stresli işlerde çalışanlarda görüldüğünü anlatan Ağan, bu alışkanlığın önüne geçmek için farkındalığın önem taşıdığını, ayrıca gece ağız içine yerleştirilen aparatlar (apareyler) sayesinde de diş sıkmanın engellenebildiğini belirtiyor.

● KULAK ÇINLAMASI DA BELİRTİ

Gündüz ya da gece diş sıkma olarak kendini gösteren brüksizm, biyolojik, psikolojik ve sosyal davranışların etkileşimi ile ortaya çıkabiliyor. Stresin artmasının brüksizme neden olduğunu ve var olan durumu ağırlaştırdığını dile getiren Dr. Diş Hekimi Hatice Ağan, şöyle devam ediyor: "Dişlerini sıkımlar kişilerde sıklıkla çene, baş, boyun, kulak ağrısı görülüyor. Kulakta çınlama, çene açma kapamada 'klik' sesi, sabah ağrılı ve yorgun uyanma da şikayetler arasında. Ayrıca bu kişilerde alt yüz bölgesinin daha geniş, köşeli bir

Stresi gündüz kontrol altında tutabildiğimizi ancak geceleri farkında olmadan yansıttığımızı kaydeden Ağan, "Pandemi döneminde, karşılaştığımız diş kırıkları da çoğunlukla darbe ya da akut travmaya bağlı ön dişlerde değil, çiğneme kuvvetinin daha fazla olduğu arka bölgedeki azı ve küçük azı dişlerinde. Çünkü gece diş sıkarken uygulanan kuvvet, gündüz çiğneme işlemi yapılırken uyguladığımızdan çok daha fazla oluyor." diyor.

hal alması, dişlerde ve dolgularda aşınma ve kırılmalar da gözlemleniyor."

şayanlar genellikle bu durumun farkında olmuyor. Çene kaslarını yoğun sıkımdan kaynaklanan ağrıların da migren ve fibromiyalji ile karıştırıldığını ifade eden Dr. Diş Hekimi Hatice Ağan, farkındalığa dikkat çekiyor. Gündüz dişini sıkıdığını fark eden kişinin "Bunu yapmamalıyım" diyerek alışkanlığını önleyebildiğini ancak geceleyin bilinçsizce diş sıkmaya devam ettiğini anlatan Ağan, çözüm ve tedavi konusunda da şunları söylüyor: "Gündüz diş sıkmanın önüne geçmek için farkındalıkla davranış yönlendirmesi yapılabilir, kasların gevşemesine yönelik desteklerden faydalanılabilir. Geceleri ise diş hekimlerince yapılan; dişler, çene ve yüz kaslarına yönelik olarak kişiye özel hazırlanan ağız içi plakları, çene kasına bostoks uygulamaları ve dişlerin çiğneyici yüzeylerinin düzenlenmesi gibi tedavi yolları denenebilir."

GELİŞİM
T İ P LABORATUVARLARI
 Kuruluş 1993

Genel Yönetmen: Prof. Dr. Paşa Göktaş

Sevgili Dostlar;
 3 aydır evlerde hareketsiz yaşam sonrası, gereken Check-Up Test Paneli Haziran boyunca size özel fırsatlarla sunulacaktır.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr
[facebook.com/gelisimtiplab](https://www.facebook.com/gelisimtiplab) [instagram.com/gelisimtiplab](https://www.instagram.com/gelisimtiplab)

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:
MERKEZ: Bağdat Cad. No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Bağdat Cad. No:67 Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şişli/Beşiktaş: Bağdat Cad. No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad. No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nisantaş: Valikonağı Cad. No:64/2 Nisantaş Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad. No:21/3 (Haseki Hst. Yanı) Tel: (0212) 529 89 79

Ülkemizde Yaşlılara En İyi Hizmette Öncü, Önder ve Örnek Kuruluş

KASEV Vakfı
Dinlenmeevi-Huzurevi-Özel Bakım Bölümü Tesisleri

- ✓ Felçli, Alzheimer, Parkinson gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemleri,
- ✓ Hastane sonrası tıbbi bakım ve sosyal-psikolojik destek çalışmalarıyla,
- ✓ Ayrıca tatil ederken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz,
- ✓ Yaşlılarınızın güvenli ev sahipliği yapacak kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (0216) 493 57 21 (5hat) - GSM: (0533) 657 73 78
 Fax: (0216) 494 33 57 - E-mail: info@kasev.org
 Adres: KASEV Vakfı Kamil Çetin Oraler Kampüsü
 Edebalı Caddesi No:1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL
www.kasev.org.tr

HARCADIĞIM SU MİKTARINI NASIL AZALTIRIM?

- 1 Ellerinizi yıkarken suyu açık bırakmayınız.
- 2 Bulaşık ve çamaşır makinenizi tam dolu olduğu zaman çalıştırınız.
- 3 Damlatan musluklarınızı tamir ettiriniz.
Dakikada 50-100 damla akıtan bir musluk 750-1500 litre suyun boşa gitmesine sebep olacaktır.
- 4 Çiçeklerinizi sulamak için günün serin saatlerini tercih ediniz.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | [kadikoybelediye](https://www.kadikoy.bel.tr)

KADIKÖY BELEDİYESİ

Gençler sahalara geri döndü

Normalleşme süreci kapsamında spor takımları yeni önlemlerle beraber yavaş yavaş sahalara geri dönüyor. Sosyal mesafe kurallarına uyularak hazırlanan antrenman programlarıyla çalışan genç sporcular, yeşil sahalara dönmenin mutluluğunu yaşıyor

● **Görkem DURUSOY / Simge KANSU**

Korona virüsünün ülkemizde de görülmesinin ardından tüm spor müsabaka ve çalışmalarına ara verilmişti. Bu süreçte uzun bir süre sokağa çıkma kısıtlaması bulunan 18 yaşının altındaki genç sporcular, antrenmanlarına yeniden başladı. Temassız bir antrenman programıyla sahalara geri dönen Koşuyolu Spor oyuncuları, duygu ve düşüncelerini Gazete Kadıköy'e anlattı. Uzun zamandır Koşuyolu Spor Kulübü'nde görev yapan Ali İhsan Sunar, "Şu anda hala bir risk söz konusu ama bu riskten uzak durmak için bütün önlemleri almış durumdayız" diyor.

"TEMASSIZ BİR ANTRENMAN PROGRAMI"

Koşuyolu Spor Kulübünde 7 senedir antrenör olarak görev yapan ve aynı zamanda A takım teknik direktörü olan Ali İhsan Sunar, korona virüsü sürecinde 3 ay boyunca saha çalışmalarına ara verdiklerini belirtti. Sunar, "Normalleşme süreci kapsamında sosyal mesafe kurallarına uyarak temassız bir antrenman programı düzenledik. Yaklaşık bir buçuk ay kadar antrenman öncesi, antrenman zamanı ve antrenman sonrası ne gibi önlemler alabileceğimiz üzerine çalışmalar yaptık. Şu anda sadece altı yapı 8 ile 14 yaş arası sporcularımız ile antrenmanlara devam ediyoruz. Her antrenman öncesi sporcularımızın kişisel dezenfektanını sağlayıp ateşlerini ölçüyoruz ve sonuçları rapor halinde kayıt altına

alıyoruz. Her sporcunun antrenman esnasında kendisine ayırdığımız 6 metrekairelik alanda bireysel antrenmanını sürdürmesini sağlıyoruz" ifadelerini kullandı. Bütün sporcular fiziksel temastan uzak tuttuklarını vurgulayan Ali İhsan Sunar, "Takım olarak maç veya herhangi bir toplu harekette bulunmuyoruz. Çocuklarımızın uzun zamandır evde olmalarını da göz önünde bulundurarak antrenmanlara başlamamız, yaz tatilinde aktif olmaları noktasında güzel ve verimli bir etkinlik. Şu anda hala bir risk söz konusu ama bu riskten uzak durmak için bütün önlemleri almış durumdayız" şeklinde konuştu.

GENÇ SPORCULAR NE DÜŞÜNÜYOR?

U-11 takım kaptanı Halil İbrahim Mandev, sokağa çıkmadığı süre boyunca ders çalıştığını söyledi. Mandev, "Antrenman yapmaya ve çalışmaya devam ettim. Futbol oynamayı çok özlemişim ve antrenmanlarımız başladığı için hepimiz çok mutluyuz" ifadelerini kullandı.

U-12 takımı oyuncusu Arda Gülerözü, "Evde kaldığım süre boyunca ödevlerimi yaptım ve ders çalıştım. Sokağa çıkma yasağımız olduğu için takımdan ve futboldan uzak kaldım. Şu an antrenman yapmaya başladığım için çok heyecanlıyım" şeklinde konuştu.

Takımın tek kadın sporcusu olan 8 yaşındaki Alya Yücel, evde kaldığı süre boyunca kitap okuyup resim yaptığını belirtti. Yücel, "Antrenmanların başlamasını dört gözle bekledik. Burada olmaktan çok mutluyum" dedi.

Amatör Kulüpler Zor Durumda

Pandemi nedeniyle amatör kulüpler zor günler yaşıyor. Pek çok spor kulübü çalışmalarına devam edemiyor.

Haydarpaşa Demirspor'dan Antrenör Ömer Ayten bu durumu şöyle anlatıyor "Biz 2019-2020 sezonunda 2 sezon önce büyükler ve gençler kategorilerinden çekildik. O branşlarımızı kapattık. Elimizde bu sezon itibarıyla 15 veya 16 takım var. Yani kısacası biz 15-16-17 kategorileri olmak üzere 3 dalda oynadık. Bizim için yarım kalan bir sezon olmadı ama büyükler kategorilerinde bazı maçları oynayamadık. Pandemi süreci başlayınca biz antrenmanları kesmeyi planlamıyorduk. Çocukların gelişimine katkı sağlamak için yaza kadar planlarımız hazır. Ancak süreç başlayınca planladığımız şeyleri gerçekleştirme şansımız olmadı. Gördüğünüz gibi kulüp tesisleri ve futbol sahalaları kapalı. Yaş grubu itibarıyla bizim çocuklarımız sokağa çıkma yasağına bağlılar. Şu an hala 18 yaş ve altı oldukları için antrenmanlara katılmıyorlar. Bu ne zaman değişir bilemiyorum."

Süper liglerde uygulanan protokollerin amatör liglerde uygulanma imkanı olmadığını söyleyen Ömer Ayten, hiçbir kulübün o donanımları yerine getirecek kapasiteye sahip olmadığına dikkat çekti. Ayten, "Herkes oynamak istiyor, ben de çocuklarımı çok özledim. Onlarla görüşmek ve antrenman

yapmak istiyorum. Zamanı geldiğinde müsabakaya da çıkmak istiyorum ama şartlar ortada. Amatör kulüplerin hali ortada, ekonomik olarak çok kötü. Biz kamu spor kulübüyüz. Kamu olmamıza rağmen bağlı olduğumuz kurumdan destek görmüş değiliz. Hala yıllık kira gelirleri, vergiler artarak devam ediyor. Durumumuz pek iç açıcı değil. Temmuz ayı içerisinde çocukları tekrardan toplayıp antrenman yapmayı düşünüyoruz. Geldiğimiz noktaya baktığımız zaman bu durumun pek mümkün olabileceğini söyleyemem. Bireysel sporların hemen hemen hepsinde, arada file olanlar hariç temas vardır. O yüzden yeni koşullara göre spora başlamak çok zor. Antrenman yapmak bile riskli. Devletimizin bizi nasıl yönlendireceğini bekliyoruz" şeklinde konuştu.

İBB'den 10 okula daha yeni spor salonu

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), kentlilerin spora erişimi kolaylaştırmak için çalışmalarını aralıksız sürdürüyor. İstanbullulara spor yapabilecekleri yeni alanlar kazandırmayı amaçlayan İBB, şehrin 32 farklı noktasındaki okulun bahçesine spor salonu yapıyor. Bu çalışmalardan yapımı tamamlanan 10 salon ise hizmet vermeye hazır duruma getiriliyor. Yeni eğitim ve öğretim döneminde kullanıma hazır olacak salonlarda öğrenciler, beden eğitimi derslerini yapabilecek. Ayrıca kulüpler ve tüm İstanbullular haftanın yedi günü bu salonları kullanabilecek.

İnşaatlarının İBB Yapı İşleri Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü çalışmalar kapsamında 22 ilçede 32 okulun bahçesine spor salonu yapılıyor. Bu salonlardan, Anadolu Yakası'nda 6, Avrupa Yakası'nda 4 olmak üzere toplam 10'unun yapımı tamamlandı. Fiziki düzenlemelerin bitirilmesinin ardından aydınlatma, ısıtma ve havalandırma sistemleri ile birlikte, 7/24 devrede olacak güvenli kameraları da salonlara entegre edildi. Yapımı tamamlanan okul spor salonları arasında Kadıköy Şener Birsöz İlkokulu da yer alıyor.

Testlerin ardından açılmaya hazır hale gelen salonlar, okul bahçelerinin fiziki koşullarına göre 3 farklı ölçüde yapıldı. Bunlardan ilki, 972 metrekairelik alana sahip olan salonlardan oluşuyor. Açılacak salonlardan üçü, bu kategoride yer alıyor. Salonlarda voleybol, basketbol, futsal ve daha birçok farklı branşın yapılabilmesi için 1 adet spor salonu, 110 kişilik tribün, 2 soyunma odası, 1 eğitim odası ve 1 depo ile birlikte çok amaçlı 1 adet de küçük ölçekli salon bulunuyor.

İBB, spor alanlarına yenilerini ekledi. Yapımı tamamlanan 10 spor salonu, yeni eğitim öğretim döneminde öğrencilerin ve İstanbulluların kullanımına açık olacak

10 spor salonunun da açılması ile birlikte İBB tarafından yapılan okul spor salonlarının sayısı 235'e yükselecek. Yeni salonlarda 8 bin 240 öğrenci, Beden Eğitimi derslerini artık bütün yıl boyunca kapalı alanlarda yapabilecek.

Milli Eğitim Müdürlüğü ile yapılan protokol çerçevesinde ders saatleri dışında da kullanılabilen salonların bakımı, onarımı ve temizliği, İBB Gençlik ve Spor Müdürlüğü tarafından yapılıyor. Öğrencilerin ve vatandaşların salonlarda kullandıkları tüm spor malzemelerinin temini yine İBB Gençlik ve Spor Müdürlüğü tarafından karşılanıyor.

SALONLARDA ÜCRETSİZ SPOR OKULLARI

İBB Okul Spor Salonları, her ay öğrencilerin yanı sıra spor yaparak sağlıklı yaşamak isteyen yaklaşık 150 bin kişiye ev sahipliği yapıyor. Öte yandan İBB Gençlik ve Spor Müdürlüğü de her yıl yaz ve kış dönemlerinde çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin ücretsiz olarak katılabildiği spor okulları düzenliyor. Şimdiye kadar 64 bin çocuğun spora tanıştığı yaz ve kış dönemi spor okulları çalışmalarına, yeni açılacak spor salonlarının da dahil edilmesi planlanıyor.

23 branşta spor yapılabilen salonlarda, ücretsiz etkinliklerin yanı sıra aralarında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü takımlarının da yer aldığı, 170 spor kulübünün 15 bine yakın sporcusu da hizmet alıyor. Bu yönüyle İBB Okul Spor Salonları, sporda alt yapıya önemli katkı sağlıyor.

Yazın egzersiz yaparken dikkat

Havaların ısınmasıyla birlikte açık havada egzersiz cazip hale gelirken, sıcak ve nemli havada yapılan egzersizler vücut sıcaklığını daha da artırdığı için dikkatli olmak gerekiyor

COVID-19 salgını nedeniyle uzun süre eve kapandığımız şu günlerde, açık havada zaman geçirmek her zamankinden daha değerli hale geldi. Özellikle havaların ısınmasıyla birlikte açık havada spor yapanların sayısı artmaya başladı. Ancak sıcak ve nemli havalarda egzersiz yaparken sağlığı tehlikeye atmak gerekiyor. Sabri Ülker Vakfı'nın derlediği bilgilere göre, sıcak ve nemli havada yapılan egzersizler vücut sıcaklığının daha da artmasına neden olabilir. Aşırı sıcakta vücut kendini soğutmak için terlemeye başlar. Ancak nem de fazlaysa, soğumak oldukça zordur. Çünkü solunumla birlikte, cilt üzerinden suyun buharlaşması kolay olmaz. Kalp atımı daha da hızlanarak vücutun soğuma hızı kolaylaştırılmaya çalışılır. Kalp hastalığı ve diyabet gibi kronik rahatsızlığı bulunan bireylerin, sıcak ve nemli havalarda egzersiz yapmadan önce doktorlarına danışmalarında ve genel bir sağlık kontrollerinden geçmeleri gerekiyor. Yine ideal kilosunun üzerinde olanlar, çocuklar, yaşlılar ve hamile/emzikli kadınların sıcak havalarda egzersiz yapmaması ve havanın daha da sıcak olduğu öğle saatlerinde dışarı çıkmaktan kaçınması gerekiyor.

Egzersiz sırasında vücut çok fazla terleyeceği için, sıvı alımı daha da önem kazanır. Kaybedilen su yerine konmazsa yorgunluk, halsizlik gibi belirtiler görülebilir, egzersiz performansı düşebilir. Ağırlıktaki her 500 g'lık azalma için 3-4 su bardağı su içmek kaybedilen suyun yerine konmasına yardımcı olacaktır. Egzersiz sonrasında tüketileceğiniz ayran, kefir, soda, taze si-

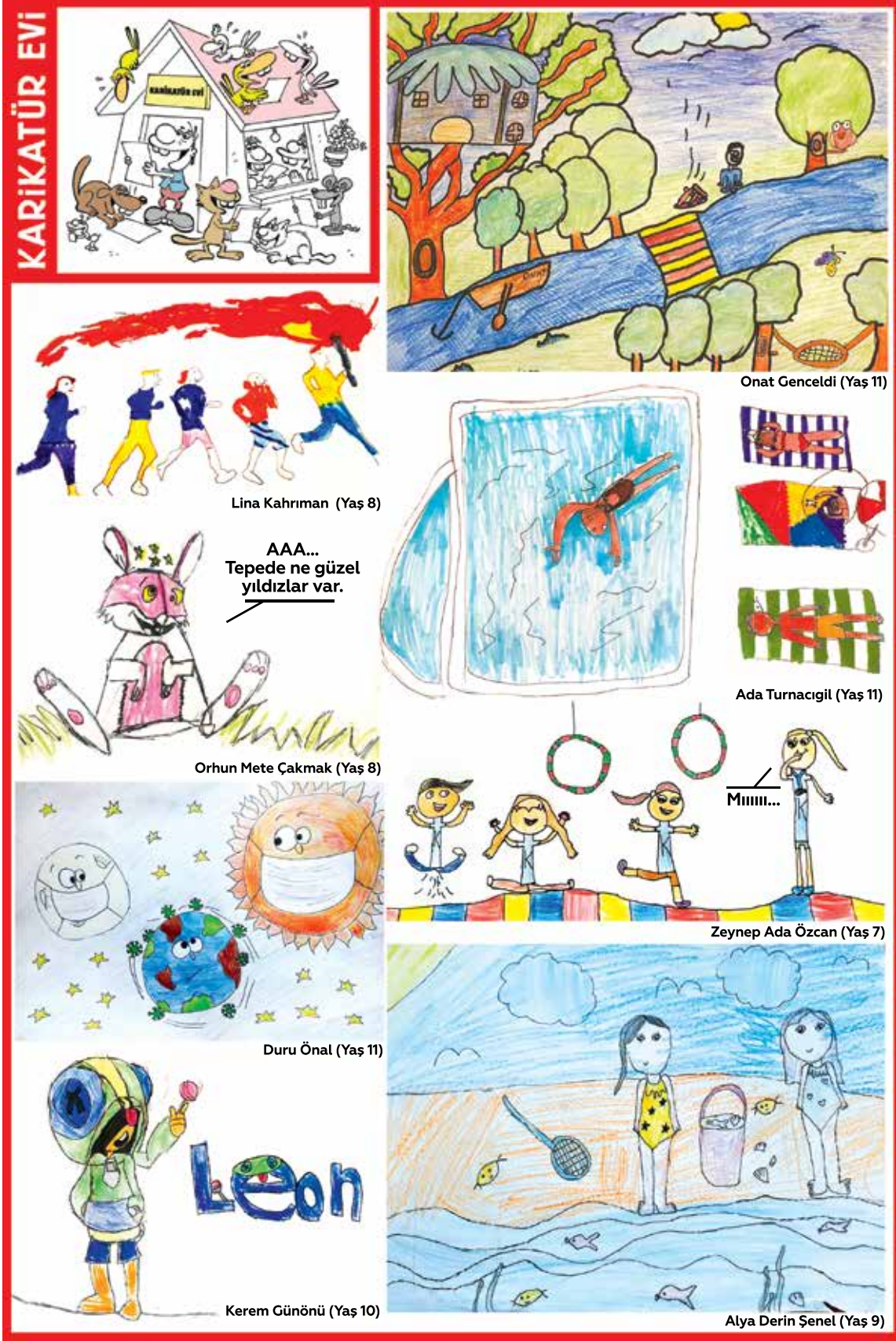

kılmış meyve suları, hijyenik kurallara uyarak evde hazırlayacağınız yeşil elma, tarçın, limon, nane gibi içeriklerin yer aldığı soğuk veya ılık su ve soğuk çorbalar da susuzluğunuzu giderek enerji verirken, vitamin-mineral içerikleri ile terleyerek kaybettiğiniz mineralleri almanızı destekler.

MASKE KULLANILMALI MI?

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) yapıldığı bilgilendirilmelerde egzersiz yaparken maske kullanılması gerektiğini vurguluyor. Yazın sıcak ve nemli havalarda maske takmak, harcanan fazla efor ve sıcağa bağlı terleme ve nefes almakta zorlanma gibi bazı sorunlara yol açabilir. Ayrıca, terleme ile birlikte maske daha çabuk ıslanıyor, bu da nefes almayı zorlaştırırken mikroorganizmaların çoğalmasını teşvik ediyor. DSÖ, açık havada egzersiz sırasında COVID-19'dan korunmak için en önemli önleyici tedbirin, diğer insanlardan en az bir buçuk metre sosyal mesafeyi korumak olduğunu belirtiyor.

Amatör Günleri, Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi'nde usta çizer Behiç Pek buluşmaları ile devam ediyor. Amatör çizerlerin karikatürleri, iki sayıda bir gazetemizin Amatör Köşesi'nde sizlerle buluşacak

PİŞMEYEN KURABIYE

- MALZEMELER:**
- 15 adet hurma
 - 1\2 su bardağı süt
 - 50 gr tereyağı
 - 4 yemek kaşığı kakao
 - 2,5 su bardağı yulaf kepeği
 - 1 su bardağı iri çekilmiş ceviz

YAPILIŞI:

Süt ve tereyağını bir tencereye alarak yağ eriyene kadar ısıtıyoruz ve ocaktan alıyoruz. Üzerine çekirdeklerini çıkardığımız hurmaları ekleyip biraz bekletiyoruz. (Hurmalar kuru ise 10 dk suda bekletebiliriz.) Sonra el blenderı ile güzelce ezıyoruz, kakaoyu ekleyip homojen hale gelinceye kadar karıştırıyoruz, daha sonra yulaf ve ceviz de ekleyip güzelce karıştırıyoruz. Karışımın dolu dolu bir yemek kaşığı kadar alarak, ikinci bir kaşık yardımı ile şekil verip bir tepsiye yaydığımız pişirme kağıdı üzerine yerleştiriyoruz. Daha sonra en az bir saat buzdolabında beklettikten sonra tüketebiliriz.

KABAK ÇİPSİ

MALZEMELER:

- 2-3 su bardağı kabak
- 2 yemek kaşığı toz permesan peyniri (bulamazsanız ceddar ya da normal kaşar rendesi de kullanabilirsiniz)
- 2 yemek kaşığı ayçiçek yağı
- 1 çay kaşığı tuz
- 1/2 çay kaşığı kırmızı toz biber

YAPILIŞI:

Kabakları bol suda yıkayıp iyice kuruladıktan sonra ince zar gibi halka dilimliyoruz gerekirse özel rende kullanabiliriz. Eşit ve içlerin-deki suyu bırakmaları için fırın tepsisinde üst üste gelmesine özen gösteriyoruz, bunun için gerekirse iki tepsili kullanabiliriz. Yağlı kağıt serdiğimiz fırın tepsinde kabakları yerleştiriyoruz ve üstlerine bir fırça yardımıyla ayçiçek yağı sürüyoruz, peyniri rendelenmiş peyniri serpiştiriyoruz, ve tuz, pulbiber döküp önceden ısıtılmış 200 derece fırında 20 dakika kadar pişiriyoruz. Siz istediğiniz baharatı ekleyebilirsiniz, yoğurtla tükettildiğinde çok daha lezzetli oluyor.

ÇITIR NOHUT

MALZEMELER:

- 2-3 su bardağı nohut (kişi sayısına göre ayarlayabilirsiniz)
- zeytinyağı
- tuz
- karabiber
- kimyon

YAPILIŞI:

Nohutları bir akşam önceden suda bekletip haşlıyoruz. Haşlanmış nohutlarımızın kabuklarını soyuyoruz ve yağlı kağıt yaydığımız fırın tepsinde 200 derecede 15 dakika pişiriyoruz, 15 dakika sonra çıkardığımız nohutları zeytinyağı, tuz, pulbiber, karabiber ve kimyon ekleyip tahta kaşıkla karıştırıyoruz ve tekrar 200 derecede 15 dakika pişiriyoruz. İster salatalarınıza ekleyin ister atıştırmalık olarak tüketebilirsiniz.

Afiyet olsun...

“AVM’LER SOKAK HAYVANLARINI BESLESİN”

Karantina günlerinde her zamankinden daha zor durumda olan sokak hayvanları için kampanya başlatan hayvansever Pınar Aksu, AVM’leri sokak canlarını beslemeye çağırıyor

● Gökçe UYGUN

Sokak hayvanlarının ihtiyaçları pandemi günlerinde daha sık gündeme geldi. Zira esnafın ve gönüllülerin besleme imkanının kısıtlı olduğu zamanlar yaşandı. Bu konunun çözümüne kafa yoran hayvansever Pınar Aksu, “Bi’ Pati Empati” isimli bir hareket başlattı. 13 yıldır gazetecilik yapan, hayvan hakları aktivisti Aksu’nun amacı, alışveriş merkezlerinin (AVM) sokak hayvanlarını beslenmesini teşvik etmek.

Detayları Aksu’ya sorduk.

◆ **Sokak hayvanlarına yönelik pek çok proje yapıyor -neyse ki... Sizininki aklınızda nasıl geldi? Sizi harekete geçiren-motive eden neydi?**

Sokakta yaşayan canlılar şehirli insanın merhametine muhtaç. Bireysel besleme maddi imkanlarınızın el verdiği ölçüde yapılabilir. Bu noktada ‘AVM’ler sokak hayvanlarını beslesin’ diyerek bir hareket başlattık. Türkiye çapında marka hareketi başlatmak sermaye sahiplerinin bu konuya dikkatini çekmek, aynı zamanda kalıcı çözüm olabilir diye düşündüm.

◆ **Ne zaman başladınız? Hayvan Hakları Federasyonu’nunla (HAYTAP) bağlantınız nasıl kuruldu?**

27 Nisan’da hareketi başlattım. HAYTAP’la iletişime geçtim ve birlikte bunun mantıklı bir fikir olduğuna karar verdik, ortak bir canlı yayın yaptık. HAYTAP’a yardım etmek için markaları onlara yönlendirmek gerekiyor. HAYTAP SHOP üzerinden ala-

cağınız her mama Türkiye’nin başka bir yerindeki HAYTAP kliniğine bağış olarak gidiyor. Yani hem mama alıyorsunuz hem de yardım etmiş oluyorsunuz. AVM’lerin HAYTAP Shop üzerinden mama almasını sağlamak faydalı olur diye düşündük. Muhtemelen AVM yönetimleri bunu yine kendi faydaları kapsamında değerlendirdi...

◆ **Nasıl ilerliyor aşamalar? Kişiler ne yapıyor, AVM’ler ne yapıyor?**

Yaşadığınız bölgedeki AVM’nin sosyal medya hesabına ‘Bu süreçte sokak hayvanları için bir çalışma yapıyor musunuz?’ sorusunu yazın, cevabı kontrol edin. Hepsini bu!

Bu kadar kolay gözükmemesinin sebebi markaların kendi itibar yönetimlerini artık sosyal medya üzerinden sağlaması. Salgın süresince kapalı kalan AVM’ler sosyal medya hesaplarında ekmek yapımı tarifi, egzersiz videoları yayınlamaya müşteri - marka iletişimini dinamik tutmak istediler. Fakat dünya değişiyor. Tüketim kültürünün tükendiği noktadayız. Ne kadar verimli olursanız o kadar ayakta kalacaksınız. Bunu henüz anlamamış olsalar dahi yakın bir süre içinde anlaşılacak olması yine de iyi...

“İNSANLARIN TALEP ETMESİ GEREK”

◆ **Bu karşılıklı bir proje. Siz yürütücü gibisiniz bir nevi. İnsanlar toplumsal talep yaratıp AVM’leri mama için teşvik ediyor diyebilir miyiz?**

Aynen öyle. İnsanların talep yaratması buradaki asıl mesele. Bir AVM’nin sosyal medya hesabına ‘Restoranlar ne zaman açılacak?’ sorusunu yönelttiğiniz-

de maksimum 10 dakika içinde cevap alırsınız. Çünkü çark için restoran gereklidir... Fakat ‘Sokak hayvanları için bir çalışma yapıyor musunuz?’ diye sorduğunuzda size cevap vermeyi reddeden bir AVM gelecekte faydalı olmayacaklar listesine en başta adını yazdırmıştır. Bu açık tabirle ‘Biz deprem sığınma alanlarını inşa edilmiş obur işletmeleriz, sosyal faydaya yönelik hiç bir konuyla ilgilenmiyoruz’ demektir. Yakın gelecekte faydasız her marka yok olmaya mahkumdur.

◆ **Günümüzde sosyal medyanın gücü artık yadsınamaz durumda. Siz de bunu hayvanlar için kullanıyorsunuz diyebilir miyiz?**

Evet. İnsanların sosyal medyadan sıkılmaya başladığı bir noktaya geldik. Şu anda fayda zamanı.

◆ **Dönüşler nasıl? Öncelikle insanların kampanyaya ilgisini sorayım.**

İnsanların kampanyaya olan ilgisi gün geçtikçe artıyor. Sesimizi duyurmak için ünlü insanlardan, Instagram fenomenlerinden yardım istedim. Hiç biri kabul etmedi. Bunun sebebini anlayabiliyorum. Fenomenler ve ünlüler AVM’ler ile içli dışlı bir ilişki içinde. Konuşmacı olarak çağırılmak ya da mağaza açılışında olmak onlar için önemli. ‘Ekmek kapım aman bir talepte bulunmayayım’ gibi bir düşünce içinde olabilirler...

“FAYDASIZ AVM’LER VAR!”

◆ **AVM’lerden geri dönüşler nasıl?**

125’i İstanbul’da olmak üzere ülke genelinde 436 AVM var. 17’si bu harekete dahil oldu. Bunların bir kısmı (İzmir ve Menemen, İzmit) belediye ile işbirliği yapıp sokaklara besleme istasyonları kurdular. İstanbul için durum çok acı... 17 az bir rakam.

Digerleri duruma kayıtsız. Yanıt vermeyen AVM’lerin listesini yayınlamayı planlıyoruz. Mağazin sayfalarında hemen her gün görülen, ünlü zi-yareti sebebiyle haber olan AVM’ler bunlar... Faydasızlar...

◆ **Kadıköy’den kampanyaya katılan AVM var mı?**

Anadolu yakasından ne yazık ki sadece Akasya AVM harekete dahil oldu. Onlar da kendi kapılarının önünde besleme yapıyor.

İLKER MUMCUOĞLU

BULMACA

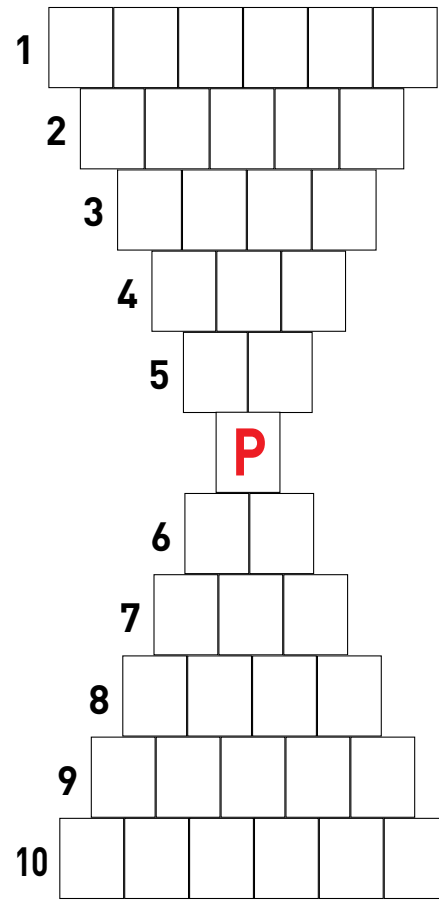
❖ KELİME AVI BULMACA

T E R N K E T M E D N İ
S E V D A A N B E E A N
L İ K A N H İ N R A K Ç
F N A H İ V İ A A K İ A
L İ D İ M S K R U K T S
U N H Z N K K A L D İ İ
M A H A A A Ş O H A N S
A K Y N N İ L N A K D İ
N İ K A R A N Ç L İ K T
İ P G N A L A N A E C E

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizesini oluşturacaktır.

NAHIR NAKİL
NAHİF NAKİP
NAHİV NAKİT
NAHOŞ NALAN
NAKDİ NALÇA
NAKIS NAKKARE

❖ KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **P** harfini ipucu olarak veriyoruz. **P**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

1. Yatar koltuk.
2. Aydınlatma aracı.
3. Eskişehir'in bir ilçesi.
4. Yiğit, kahraman.
5. Ayak.
6. Matematikte 3,14 sayısı.
7. Kirlî.
8. İtalya'daki eğik kule.
9. Haç.
10. Ağızda eritmek için yapılmış şekerli ilaç tableti.

❖ SUDOKU BULMACA

8	3							7
2						9	8	1
			8	9	4			
9	6	5				4		
			3	1				
			9			6	7	
	8					7	9	5
3	5	2						
		4	6		8			

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir. Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

❖ KARE BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												

SOLDAN SAĞA

1. Düşünler evi. 2. İran'da bir kent - Bırine yakınlarından kalan mal mülk, para, kalıt. 3. Bir ilimiz - Çok uzun. 4. Barındırma - Kuruntuya düşürme. 5. Zehirli bir böcek türü - Küçük bir limon - Ayak. 6. Karakter - Organik bileşimlerin bileşimine giren karbon ve hidrojen atomları grubu - Bir ilimiz. 7. Çözümlemeli - Arjantin'in uluslar arası plaka işareti. 8. Ekilen yer, mezraa - İran pilavı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Ölçüsü doksan dereceden küçük olan aç. 2. Kısaca ağabey - Sınırımız bir ülke. 3. Rezeneye verilen bir başka ad. 4. Edipler, yazarlar - Tarla sınırı. 5. Bir nota - Bir tür gemi halkası. 6. İnatçı İradesiz kas hareketi. 7. Meşe ağacı meyvesi. 8. Bir cins devekuşu - Erzincan'ın bir ilçesi. 9. Cem Sultan'a Avrupalılarca verilen ad - Bir bağlaç. 10. Siirt'in bir ilçesi. 11. Sermaye. 12. Akıl - Meyve ve sebze satan kimse.

❖ KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1.1902'de Kadıköy'de doğan, bugünkü Rexx Sineması'nın yerinde olan Apollon Tiyatrosu'nda, 1920 yılında, Yamalar adlı oyunda sahneye çıkan ilk Müslüman kadın (Resimdeki) - Bir tür saydam cila - Bir kuş türü. 2. Kadıköy'ün bir mahallesi - Bir üzüm türü - Tanzanya'nın plaka imi. 3. Türkiye'ye komşu bir ülke - Şaka - Yunanistan'ın başkenti - Bir nota. 4. Baryumun simgesi - Aza - Japonya'ya atom bombası atan ABD uçağı - Brezilya para birimi. 5. Kas - Hatalı basılmış pullar - Sirkülasyon. 6. Kol, kısım - Fakat, ama - Çelişme, aykırılık - Kıta (Kısa). 7. Bir tür bağımsız büyük il - Askeri bir birlik - Samuray kılıcı. 8. Küçük deniz feneri - Küme, yığın. 9. Eskiden yazıdaki mürekkebi kurutmak için dokulan kum - Berilyumun simgesi - Çok su ile karıştığı için koyuluğu azalmış olan. 10. Gerçek - Avrupa Uzak Ajansı - Ağabey. 11. Lahza - Yunancada bir harf - Topun gerisini kapayan kapak - Karaciğer sıvısı. 12. Uyku - Dalaşma, kavgı - Öykü. 13. Eski bir Türk güreşi - Evet ünlemi - İki tarla arasındaki sınır. 14. Argoda çok az para - Sporcu alışı ünlemi - Üstü örtülü olarak anlatma, kinaye - Roma'daki aşk çeşmesi. 15. Eski Mısır valisi - Üç katlı bir balık ağı - Bir Japon tiyatrosu - Kiloamperin simgesi. 16. İki anlamı veren bir örnek - Mitoloji - Suudi Arabistan'da bir kent - "... Almodovar" (İspanyol film yönetmeni). 17. Alaz - İncelik - Ceylan. 18. Zülfü Livaneli'nin bir filmi - Birinci tekil şahıs zamiri - Bir sayı - Aslına bakarsanız. 19. Bir renk - Yardım isteme ünlemi - Eski Yunan mitolojisinde, şafak tanrısı - Türkiye'nin uçuş kodu - Rusçada evet. 20. Türkiye'de en çok beğenilen Azeri şarkı - Donanma - Oyunda yenmek, kazanmak.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1.Kadıköy'ün bir mahallesi - Yahudi din adamı - Mühür, kaşe. 2. "Michael ..." (Elektrolizin temel ilkelerini belirleyen, klor gazını sıvılaştıran, elektrik motoru icat eden İngiliz fizik ve kimya bilgini) - Güzel, hoş görünen - Erbap - İngilizce "demiryolu" anlamındaki kısaltma. 3. Yapma, yerine getirme - Bağ, bahçe ya da yaylalarda geçici barınak olarak kullanılan, üzeri dallarla, hasırla kaplanmış kulübe - Güneş'in battığı yön - Tutsak. 4. Patates gibi bazı bitkilerin yumrularında bulunan nişasta - Taştan ya da mermerden oyma mezar - Çölde yaşayan göçebe. 5. Aşamasız asker - Ceket altına giyilen kolsuz ve kısa giysi - Saf, arı - Tabut. 6. Çiy, şebnem - Artvin yöresi halk oyunu - Karşılık, ödün - Bir soru eki. 7. Köy varlıklı kişisi - İlave - Hitabet sanatı - Sepici. 8. Bir tür toprak - Yaba, anadut. 9. Eskişehir'in bir ilçesi - Gümüşhane'nin bir ilçesi. 10. Çaba - Bağışlama - Koca. 11. Gerçekleştirilmesi zamana bağlı istek - Bir cetvel türü - Atardamalarının duvarlarında oluşan, anormal yangısal makrofaj akyuvar birikmesi. 12. Bir nota - Stanislaw Lem'in bir romanı - Ayak direme - Şart eki. 13. "Louis ..." (Elsa'ya Şiirler'i de yazan Fransız şair) - "... ve Siyah" (H. Z. Uşaklıgil'in romanı). 14. Yataktan kalkamayan hasta - Şüphe - Evet ünlemi - Gök baştankara da denilen, mavimsi yeşil renkte bir kuş. 15. Yaraşırılık, uygunluk - Meydan. 16. Garez - Futbolda bir vuruş - Müslümanların ibadet yeri - Ömer Seyfettin'in ünlü bir öyküsü. 17. Bozuk - Akıcı, sıvı - İlişkin. 18. Bir nota - İllaç - Parlaklığı birdenbire artan, değişen yıldız - Fıkra. 18. İspanyol ressam Salvador Dalí'nin eşinin adı - İstanbul'un bir ilçesi - Mevcut - Tavır, davranış. 20. Tembellik - Yüksek okul - Yerde durmayan, kımdıyan.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				
16																				
17																				
18																				
19																				
20																				

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1.İlker Ayrik - İzel - Baro. 2. Tombili - Stilo - Aparey. 3. Hk - Eratik - Kemal - Ska. 4. Amer - Misafir - Yasa - Ya. 5. Kar - Meke - Elias - Umman. 6. İnikat - Vade - Mao - Au. 7. Hera - Siyami Ersek - Sm. 8. Fe - Arif - İt - Rai. 9. İkiklik - Protez. 10. Kit - Flu - Rila - AP. 11. İm - İz - Es - Rina. 12. Anima - Tar. 13. Tesir - Su - Sal. 14. Eğitim - Te - Abidin Dino. 15. Pi - Abara - Adi - Ar - TN. 16. Ela - Arayıcı - Ara - Epey. 17. İlişk - Lira - İrin. 18. Umar - NIC - Lale - Em - Di. 19. Rana - Efe - Ases - İnti. 20. Alata - Emin Onat - Rna.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1.İthaki - Fikirtepe - Uta. 2. Lokman Hekim - Eğilim. 3. Km - Erie - İt - Asi - Alara. 4. Eber - Kral - Anita - İrat. 5. Rir - Maarif - İribas - Na. 6. Alamet - İklim - Marina. 7. Yitik - SF - Uzay - Rakı. 8. İsevi - Tay - Cem. 9. İska - Ay - İL - Fi. 10. Kt - Feda - Acilen. 11. İkilem - İra. 12. İleri - Ba - Alan. 13. Zom - Ame - İda - ESA. 14. Aysar - Pres - Diri - ET. 15. Lala - Osiris - Si - Ares. 16. Su - Etol - Tuna - İm. 17. Basamak - Tara - Dren - İn. 18. Ark - Mu - Re - İrsi - Dna. 19. Reaya - Sazan - Anterit. 20. Oy - Anemi - Pavlonya - İd.

❖ ÇÖZÜMLER

GazeteKadıköy

İNSAN HAFIZADIR

İnsanın 5 duyusu var ama bence tüm bunların toplamından ortaya çıkan 6. bir duyusu daha var. Buna hafıza diyoruz. Eğer uyaran etken önceden deneyimlenmişse duyularımızın birincil görevi "tanılama" yerini eşleştirmeye bırakır. İşte buna duygu manasındaki "his" diyoruz. Deneyimlerle eşleşmeyen her algı da beynimiz için yeni bir "kod"tur ve hisse dönüşeceği anı bekler. İşte fotoğraf, yani iyi bir fotoğraf aslında 6. duyumuzdur. İyi bir fotoğraf bir nevi filmlerdeki flashback sahnelerine benzer ve rüyalar gibidir. Yani geleceği değil geçmiş gösterir. Çocuğun yüzüne bakın. Aynı şeyi mi hissediyorsunuz... Aynı şeyi mi hissediyoruz? Çocukluğun iç ferahlığını hatırlatan rüzgarın serinliğini mi... Yasak olan bir şeyi yapmanın heyecanını mı? Bir belediye otobüsüyle yolculuğun bile eğlence dönüşebilmesini mi? Bunlar evet... Ama çocuğun hissetmediği bizim bildiğimiz şey; jet hızıyla geçen yılların pencerede akan görüntünün siliğiğinde simgeleşmesinin hüznüyle karışık içimizi burkması. Rüzgar çocuğun tenini okuyor, kulakları nerede olduğunu söylüyor.

AHH GÜZEL İSTANBUL

Ne filmdi ama.. "Her şey biz hiç gayret etmeden yolunda gitse.." diyordu bir yerinde Sadri Alish.. Ahh Güzel İstanbul filmin adı. Aklıma getirdi; "Ah be sevgili hanımefendi, hayat neden böyle.2" demişim ben de bir zamanlar bir yazımda. Peşinden de; "Ne bileyim işte böyle böyle söyle. Tarifi zor. Neresinden tutsan diğer yan kısa geliyor sanki. Her şey güzel olamaz biliyorum ama olsa ne olur ki... Olabileceğini düşünmek istemek bile, bir hataymış gibi öğretilmiş hepimize" diyerek ağlanmışım sevdiğime. Bu da bir aşk hikayesi. Film be yahu. Hem de en alası. Size değil elbet, bana, tabi ki. Haşmet seyyar fotoğrafçı ben onun modereni. Yaşadığı yer Beylerbeyi benim de hayatımın evveli ahiri. "Siz yine şanslısınız. Ne bitecek ne başlayacak bir işim kaldı dünyada" diyor fotoğrafını çektiği askerlere. Ben, arkada koskoca Ayasofya dururken erlerin neden İstanbul Hatırası yazan fonun önünde fotoğraf çekildiklerine şaşırıken "Aman bozmayın, bizim memlekette şaşkınlık yarasır adam olana" der ve 55 yıllık filmde bile 50 yıllık körlüklü makinesinin kapağını bir tekerleme eşliğinde açar. Sonra Ayşe gelir oturur sandalyeye. Artistik poz istiyorum der. Meşhur olmahtır niyeti. - "Öğüz Baranlı bey var tanırısınz herhalde.. Filmcî. Sirkeci'de bir pansiyonu var Medeniyet pansiyonu." der kız. - "Öğüz bey de medeni olmalı." der Haşmet, Yeşilçamda kötü yola düşme henüz klşe olmamışken. Ama aklına düşer Ayşe bi kere. Sonra çeker gider, Sadri de kız da..

ŞEHİRLİ İNSAN

Ben bir şehirli insanım. Metroda yürüyen bantta koşarım. 3 saniye kazanırım. Adres soran şoföre oradan sonra nereye gideceksin diye sorarım. Ona göre arabayı bırak ya da şuradan kaç iyiliğini yaparım. Ben bir şehirli insanım, domatesin meyvenin iyisinden anlarım ama mecbur markete dadanırım. Arabamdır en yakın dostum, sırdaşımdır telefonum. İnternetimdir ateşim suyum. Televizyondur uyukum. Ben bir şehirli insanım. Metrobüste önce ineceği, oturduğundan tanırım, yayayken medeni, araçtayken canavarım. Yazın rotam Egedir, kışın kavgam doğalgaz faturasıdır. Şehirdeki herkes düşmanım, avm ler sığınağım. Ben şehirdeki bir insanım şehrin matematiğinde ustayım. Huzur meditasyon felsefe feng şu bu ya bayılırım. Öyle olmasa bu şehirde nasıl yaşarım.

● Leyla ALP

Gökhan Çelebi 25 yıllık fotoğrafçı. Binlerce fotoğraf çeken Çelebi, instagramda açtığı *fotoğraf_okur_yazarlığı* hesabında hem kendi hem de başkalarının çektiği fotoğraflara hikâyeler yazıyor. Bir fotoğrafın bir fotoğraftan çok daha fazla şey olduğunu anlatan bu yazıların peşine düşüp Çelebi ile fotoğraflara yazılar yazma hikâyesini ve fotoğrafçılığı konuştuk.

● *Fotoğraf okur yazarlığı bizim bildiğimiz gibi bir okur yazarlık değil. Böyle bir sayfa açmak nereden aklınıza geldi?*

Nasıl başladığımı konusu biraz 'kötü komşu insanı mal sahibi yapar'ın hikâyesine benziyor. Çok eskiden fotokritik diye bir sayfa vardı. İnsanlar orada fotoğraflarını paylaşıp birbirlerinin fotoğraflarını yorumlardı. Ben bir gün orada bir fotoğraf paylaşmıştım. O fotoğrafı da paylaştığımda nereden baksanız 15 senedir fotoğrafçıydım. İçerik olarak başarılı bir fotoğraftı. Tuhaf yorumlar oldu. Birkaç kişi birleşip fotoğrafı kaldırttılar. Ben de hırs yaptım (Gülüyor). Güzel bir fotoğrafın ne olduğuna dair bir yazı yazdım. O sırada sosyal medya bu kadar etkin değildi. Sonra çantalı bir çocuk fotoğrafı ile ilgili bir yazı yazdım. O fotoğraf ve yazı bir anda çok ilgi gördü. Bir gecede takipçi sayım arttı. Bir motivasyon olunca diğer yazılarda geldi.

● *Ne zaman başladınız peki?*

4 yıl oldu sanırım.

● *Ne kadar zamandır fotoğraf çekiyorsunuz? Fotoğraf çekmeye nasıl başladınız?*

Ben Marmara Üniversitesi Gazetecilik bölümü mezunuyum. Mezun olduğum yaz Ekonomist dergisi bir fotoğrafçı arıyordu. Gittim görüştüm ve işe aldılar. O gün bugündür orada çalışıyorum. 25 yıl bir yerde çalışmak insanlara tuhaf gelebilir. Fotoğrafçılık masa başı bir iş olmadığı için ben orayı çalıştığım yerlerden biri olarak görüyorum. Sadece Türkiye değil uluslararası şirketlerin dünya başkanlarını çektim. İnsanları tanımak için değişik bir deneyimdi.

Çünkü sokak fotoğrafçılığındaki portre çekimlerinin aksine çektiğiniz insanlarla tanışıyorsunuz bir bağlantınız oluyor, konuya daha hâkim oluyorsunuz. Düz bir hesapla rahat 8 bin kişi fotoğrafçısımdır.

● *Güzel bir fotoğraf ne demek?*

Teknik olarak başarılı olmak zorunda. Bir duyguya hitap etmesi, bir şey hissettirmesi, merak uyandırması lazım. Bunu fotoğrafçı bazen bilinçli yapar, bazen reflekse dönüşmüş tecrübeyle yapar. Bakarken siz fotoğrafın neden güzel olduğunu düşünmezsiniz ama o fotoğrafçının başarisidir.

● *Fotoğraf çekerken objektife bakıyoruz da fotoğrafa bakarken nereye ve nasıl bakıyoruz?*

Susan Sontag "her fotoğrafın fotoğrafçıdan bağımsız kariyeri vardır" der. Bazen çektiğiniz fotoğraf zamana ve değişen toplumsal yapıya göre farklı anlamlar kazanabilir. Herkesin bir algısı vardır. Eğitime, dini inanca, ailesinden gelen kültüre, kişisel dünya görüşüne kadar. Bu bizim algımızı şekillendirir. Orta sınıf bir vatandaş için simit çay fotoğrafı duyguları tetikleyici iken zengin biri için değersiz olabilir. Hatta bazen tam tersidir. Her gün gördüğümüz bir şey insanın ilgisini çekmezken bir özlem duygusu beğenimizi etkileyebilir.

Yani fotoğraf tamamen insanların kişisel deneyimleriyle ilgilidir. Keza dini inançlarımızdan etnik kimliğimize kadar her tür kodumuz fotoğraf çekerken de bir fotoğrafa bakarken de devreye girer.

Yani yaşadığımız hayat, ilişkilerimiz, sosyal statülerimiz fotoğrafı okumayı etkileyen bir durum mu?

Evet. Genelde sosyal medyada beğenilen fotoğraflar manzara fotoğraflarıdır. Bazen de insanların milli-

yetçilik, ya da din duygusuna hitap eden fotoğraflar ilgi çeker ve paylaşılır. Çünkü fotoğraf ideolojik bir araç olarak da kullanılır.

● *Nasıl?*

Bir kere fotoğrafın objektif olmadığını kabul etmemiz lazım. Fotoğraf yalan söylemez ama fotoğrafçılar yalan söyleyebilir. Dolayısıyla fotoğraf makinesini araç olarak kullanan fotoğrafçı olduğu için objektiflikten bahsetmek gerçekçi değil.

● *Paylaştığınız fotoğrafların hepsini siz çekmiyorsunuz, onlara yaptığınız yorumlar var. Bu yorumları yaparken o fotoğrafın hikâyesine bakıyorsunuz herhalde. Nasıl yapıyorsunuz?*

Aslında ben bir hikâye anlatıyorum bir yakıştırma yapıyorum. Instagram sayfamın üstünde de her fotoğraf bir hikâyedir yazar. Yani tamamen öznel şeyler söylüyorum. Bir başkası aynı görüntü için tamamen farklı şeyler söyleyebilir. Tabii fotoğrafın geçmişine bakıyor, hikâyesini de okuyorum Tarihsel bilgiler, okuduğum kitaplardan etkilendiğim bir cümle, geçmişte okuduğum, izlediklerimden yararlanarak bir bütünlüğe kavuşturmaya çalışıyorum. Tamamen duygusal yazılar da değil, bir de fotoğrafın olmazsa olmazları da var, fotoğraf bilgiden de yararlanıyorum.

● *Fotoğrafın olmazsa olmazları dediniz. Biraz onları açalım. Bir fotoğrafta olmazsa olmazı nedir?*

Bir kere belli bir kalite olacak. Net olacak, renkleri, çerçevesi düzgün olacak. Bir çocuğu yüksekten çekerseniz, fotoğrafta yetişkin olarak onun dünyasına bakıyor olduğunuz algısı olur, onun seviyesinden çekerseniz farklı anlamı vardır. Aşağıdan eğilip gökyüzü koyarsanız farklı anlamı olur, binaları koyarsanız farklı anlamı olur. Bulunduğunuz yerin açısını değiştirerek bile aynı görüntüyü bir sürü farklı anlama kavuşturabilirsiniz.

● *Fotoğraf çekerken amatörler ne yapsın?*

Her şeyden önce kendiniz için çekin. Önce anla sonra anlat. Başka beğeniler peşinde koşarsan kendi tarzını yaratamazsın. Bu sadece fotoğraf için değil her meslek için geçerli. Esinlensinler. Tüm dünyadan paylaşımların olduğu fotoğraf siteleri var. Fotoğrafı sadece fotoğraf çekerek değil film izleyerek, müzik dinleyerek geliştirebilirsiniz. Çünkü fotoğraf yaşamla ilgilidir. Ve çekerken acele etmeyin. İletişim kurun. Tarihi bir yere gittiğinizde o yerin tarihi hakkında bir şey bilmiyorsanız ne çekebilirsiniz? İyi fotoğraf çekmeniz için orada iki bin yıl önceki yaşıntıyı bilmeniz, soluklanıp hayal etmeniz lazım. Bilmediğinizi çekemezsiniz.

● *Peki biz niye bu kadar çok fotoğraf çekiyoruz?*

Dünyaya iz bırakmak için. Sanat anlamında yapılabilecek en kolay sanat fotoğraf olduğu için insanlar fotoğraf çekmeyi tercih ediyor.

FANTASTİK KEDİ

Fotoğrafçı arkadaş, bu kedi Bostancı sahilinde duvarda oturuyordu, arkada güzel bir ışık vardı. Çekerken kafasını hareket ettirdi kedi saniyenin 10'da 1'i bir süre gözlerinin parladığını fark ettim. Hızla geçen patenliler bisikletliler arasında çömelip bekledim. 50-60 kare sonunda istediğimi yakaladım. Beklemek tamam ama yeterli değil. Düşük diyafram (f:2.8) kullanarak fondaki ışıkların da flu şekilde dairesel patlamasını sağlayarak daha fütüristik bir görüntü elde ettim. Dolayısıyla bu sayede sevimli kedi figürü fantastik öğeye dönüştü...

ŞEYTAN FAKİRDİR

... Eskiden ne zaman bir fakir lafı geçse anem ananemden kalma, "öyle deme şeytan fakirdir" derdi. Çocuk akli anlayamazdım. O zamanlar fakirliğin sadece para pul ile ilgili olduğunu zannedecek saflıktaydım. Artık kimse fakir değil 'düşük gelirli'. Bunu böyle söylemek çok şeyi değiştirdi değil mi? Zam değil "fiyat ayarlaması" gibi.

Evet bugün fakirliğin ayıp olması kabul edilmesini güçleştiriyor. Çünkü reklamıyla dizisiyle sosyal medyayla sunulan özenili hayatlar herkese uygun şekilde paketlenip servis edilerek insanların bilşekilde nefisleri körleniyor. Ve her kademe atlama hamlesiyle de kimse daha fakirleştiğinin farkına varmıyor. E kimse fakirliğini kabullenmediği için de (en azından başkalarına karşı) sahip olduklarının zevkini çıkartmak yerine sahip olamayacaklarına özenmekle gitgide "şeytan"laşıp kendine ve herkese yabancılaşıyor. Hayatımız için zaruri olmayan her şeyin pazarlanması maalesef gerçek ihtiyaçlarımızın zaruriyetini perdeleyerek sahte bir sahiplik ve şükran hissi yaratıyor. Bunun farkına varsan da maddi olarak elini kolunu kapırdığından isyan edemeyip kuzu kuzu oturuyorsun. Zaten bu illüzyona da artık alıştığın dan haline şükredip Matrix'in pili olmaya devam etmekten başka çaren kalmıyor.

Oysa geçmişte telefonumuz yoktu komşularımız vardı. Arabamız yoktu misafirliklerimiz vardı. Kıyafetlerimiz yoktu heveslerimiz vardı. Ne bileyim vayt çaklit mokiyaatomuz yoktu aşuremiz vardı. Her şey dahil tatillerimiz yoktu herkes dahil tatillerimiz vardı. Reklam diliyle söylersek "sınırlarını aş"tıkça sınırlarımız bozuldu.

GEÇ DOĞMUŞUZ

Çılgın kalabalığın artık yerlerine vardığı, 'gün'dü alışverişti gezmeye çıkacak gürlütücü kalabalığın henüz evde olduğu bu saatlerde evden çıkmayı severim. Tedbirli davranıp giydiğim kalın montla otobüste alnıma vuran güneşin beni pişirmediği zamanlarda, sahilde ilerlerken karşı tepelerin Erguvan ya da karlı hallerini hayal edip kafamda fotoğraflar çekerim. Boğaz in Asya kıyıları kadar ev dolmadığından hala güzel gözüken yeşil tepelerini, sonu kötü bitecek sevdiğim bir film gibi hüznüyle izlerken alımla hep Aydın Boysan in anlattığı, sabahın erken saatlerinde Anadolu Hisarı'ndan duyulan karşı kıyıda Bebek'te giden atın nal sesleri gelir. Biz yaşadığımızda karanlık tünellerde işe gidip gelecek torunlarımıza göre daha şanslıyız belki ama yine de geç doğmuşuz geç.